بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

صبح جمعه

۱۴۰۵/۸/۱

دفترچهٔ شمارهٔ (۱)

۱

آزمون ۱ آبان‌ماه ۱۴۰۵

آزمون اختصاصی

دوازدهم انسانی

ساعت ۸ تا ۹:۴۰ صبح

۱۰۰ سؤال در ۱۰۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شمارهٔ سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	انتخابی	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱۱	۲۰	۲۰
		ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۲۱	۳۰	
۳	اجباری	علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)	۳۰	۳۱	۶۰	۳۰
۴	اجباری	جامعه‌شناسی (۳)	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۵	انتخابی	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۷۱	۸۰	۱۵
		جامعه‌شناسی (۲)	۱۰	۸۱	۹۰	
۶	اجباری	روان‌شناسی	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۰

انزجبوک
تضمینی در تسیر موفقیت

فیلم تحلیل آموزشی سؤالات آزمون امروز

برای مشاهدهٔ فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

کانال انسانی‌ها در پیام‌رسان «بله»

برای عضویت، کد روبه‌رو را اسکن کنید.

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	حسین ابراهیم‌نژاد، محمد اسدی، محمد بحیرایی،ابوالفضل بهاری، عارف بهرام‌نیا، محمد پردل نظامی، احمد حسن‌زاده‌فرد، علی حسینی‌نوه، محمد حمیدی، رضا خانبابائی، شکیب رجبی، هادی فولادی، علی قهرمان‌زاده، عباس مالکی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، سعید جعفری، سید محسن رضوی، رضا رنجبری، الهام محمدی، یاسین مهدیان، هومن نمازی، اکبر یحیوی
جامعه‌شناسی	امیرمهدی افشار، ریحانه امینی، آزیتا بیدقی، جواد جلیلیان، علیرضا حیدری، امیرحسین خزایی، مریم خسروی دهنوی، فاطمه رضائیان، یاسین ساعدی، سینا غلامی، مهراد کرمی، سید آرش مرتضائی‌فر، محمد مهدی یعقوبی
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، محمد حبیبی، محمدعرفان فرهادی، نگین مرسلی
عربی زبان قرآن	محمود بادبرین، عمار تاجبخش، ابوطالب درانی، محمدرضا سوری، امیرحسین شکوری، کامران عبداللهی، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی، پیروز وجان، محمد مهدی یعقوبی
تاریخ و جغرافیا	علیرضا آزادی‌زاده، راضیه ابراهیمی‌نژاد، فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، مریم خسروی دهنوی، یاسین ساعدی، علیرضا سالمی، عاطفه طاهر، حامد صفرخانیان، فاطمه عزیزی، مهدی کاردان، محمد مهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، مجید پیرحسینلو، پرگل رحیمی، موسی سپاهی، کیمیا طهماسبی، الهه فاضلی، فرهاد قاسمی‌نژاد، محمد قربانی، امیرمحمد قلعه‌کاهی، علی معزی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، مهدی کاردان، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	عباس مالکی عرشیا محمدی	مسئول درس: ابراهیم نوری ویراستار: معصومه صنعت‌کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	محمد مشهدبان محمدمهدی اسلامی	مسئول درس: فریبا رئوفی ویراستار: محسن جمشیدی، مهشید سعیدی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	ـــــ	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی ملیکا ذاکری	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسن سعیدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: امیررضا علیزاده، وجیهه نجفی
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	علیرضا سالمی فاطمه عزیزی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	محمد قربانی	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی هادی حاجی‌زاده	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: محمدحسین صادق‌پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده

گروه فنی و تولید

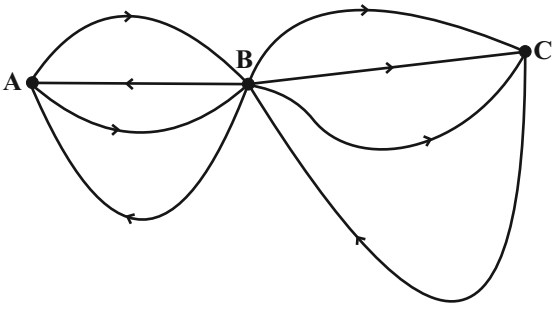
مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی و آمار (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

آمار و احتمال
درس ۱: شمارش
درس ۲: احتمال (فضای نمونه، پیشامد، اعمال بر روی پیشامدها)
صفحه‌های ۱ تا ۱۹

۱- نهایی بین ۳ شهر A، B و C مطابق شکل زیر، مسیرهایی وجود دارد، به چند طریق می‌توان از شهر A به شهر C سفر کرد؟ (از شهر B یکبار عبور می‌کنیم.)

۱) ۶
۲) ۹
۳) ۱۲
۴) ۱۶

۲- اگر $(n+۱۰)! = (۱۶!+۱۵!)۱۸\times۱۶$ باشد، مقدار $\left(\frac{n}{۲}\right)!$ چقدر است؟

۱) ۲۴۰ ۲) ۱۲۰ ۳) ۶ ۴) ۲۴

۳- از بین ۶ کتاب متفاوت، سه کتاب را به تصادف انتخاب و در قفسه‌ای می‌چینیم. چند حالت مختلف برای چیده شدن کتاب‌ها در قفسه وجود دارد؟

۱) ۲۰ ۲) ۱۲۰ ۳) ۳۰ ۴) ۲۴۰

۴- نهایی ۵ نفر (علی، رضا، مریم، سارا و ندا) می‌خواهند در یک صف قرار بگیرند، اگر کنار هم قرار گرفتن علی و رضا مجاز نباشد و مریم حتماً قبل از سارا قرار بگیرد، چند حالت مختلف برای تشکیل صف وجود دارد؟

۱) ۳۰ ۲) ۳۶ ۳) ۴۸ ۴) ۶۰

۵- در چند زیر مجموعهٔ ۴ عضوی از مجموعهٔ $A=\{a,b,c,d,e,f\}$، دو عضو a و b وجود دارند، اما c و d همزمان هر دو با هم نیستند؟

۱) ۱۵ ۲) ۶ ۳) ۵ ۴) ۱۰

محل انجام محاسبات

۶- با استفاده از ارقام {۰،۱،۲،۴} همهٔ اعداد زوج حسابی حداکثر ۴ رقمی را می‌نویسیم و می‌خواهیم یک عدد را تصادفی انتخاب کنیم، تعـداد اعضـای فضای نمونه آن کدام است؟

۱) ۲۴ ۲) ۱۸۰ ۳) ۱۴۴ ۴) ۱۹۲

۷- نهایی تاسی را پرتاب می‌کنیم اگر عدد رو آمده زوج باشد ۲ سکه پرتاب می‌کنیم و اگر فرد آمد ۳ سکه پرتاب می‌کنیم؛ فضای نمونه این آزمـایش تصادفی چند عضو دارد؟

۱) ۱۰ ۲) ۳۰ ۳) ۳۶ ۴) ۲۴

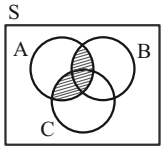
۸- با ارقام ۲،۴،۱،۷،۳،۵ چند عدد ۴ رقمی بدون تکرار ارقام می‌توان ساخت به‌طوری‌که رابطهٔ بین ارقام به‌صورت «یکان > دهگان > صـدگان > هزارگان» باشد؟

۱) ۱۵ ۲) ۶۰ ۳) ۳۶۰ ۴) ۱۰۸

۹- در پرتاب یک تاس، اگر A پیشامد زوج آمدن، B پیشامد مضرب ۳ آمدن و C پیشامد آمدن عدد اول باشد، پیشامد آنکه « A یـا B رخ دهـد ولی C رخ ندهد.» چند عضو دارد؟

۱) ۲ ۲) ۳ ۳) ۴ ۴) ۵

۱۰- سه پیشامد A، B و C مطابق شکل در فضای نمونهٔ S مفروض‌اند. کدام مورد برای قسمت هاشورخورده نادرست است؟

۱) $A\cap(B\cup C)$

۲) $(A\cap B)\cup(A\cap C)$

۳) $(A-(A-B))\cup(A-(A-C))$

۴) $(A-(A\cap B))\cap(A\cap C)$

محل انجام محاسبات

ریاضی و آمار (۱)

در این بخش، از میان سؤالات ریاضی و آمار (۱) و ریاضی و آمار (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
می‌توانید به سؤال‌های ۱۱ تا ۲۰ «یا» به سؤال‌های ۲۱ تا ۳۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

معادلهٔ درجهٔ دوم
(معادله‌های شامل عبارت‌های گویا)
تابع
(مفهوم تابع، ضابطهٔ جبری تابع)
صفحه‌های ۳۳ تا ۵۵

۱۱- ظرف میوه‌ای داریم که نسبت وزن مس آن به سایر فلزات برابر ۶ است. می‌خواهیم پس از ذوب، ۲۰۰ گرم به فلزات آن اضافه کنیم و ظرف میوه‌ای جدید با نسبت جدید $\frac{۶}{۸}$ بسازیم که سهم مس آن ۶ از ۸ باشد. وزن ظرف میوه در ابتدا چند گرم است؟

۱) ۱۴۰۰ ۲) ۱۲۰۰ ۳) ۷۰۰ ۴) ۶۰۰

۱۲- به ازای چند مقدار k، معادلهٔ $\frac{x+۱}{x-۴}=\frac{x^۲-kx-۵}{x^۲-۳x-۴}$ جواب ندارد؟

۱) ۱ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) هیچ مقدار k

۱۳- مجموع جواب‌های معادلهٔ $\frac{x-۲}{x-۵}+\frac{x-۱}{x+۴}=\frac{x^۲+۵x+۸}{x^۲-x-۲۰}$ کدام است؟

۱) ۱۴ ۲) ۱۲ ۳) ۹ ۴) ۱۰

۱۴- کدام رابطهٔ زیر تعریف یک تابع است؟

۱) رابطه‌ای که به هر عدد اول مقسوم علیه‌هایش را نسبت می‌دهد.

۲) رابطه‌ای که به هر فرد شمارهٔ تماس او را نسبت می‌دهد.

۳) رابطه‌ای که به هر عدد طبیعی، مجذور آن را نسبت می‌دهد.

۴) رابطه‌ای که به هر شهر مکان‌های تاریخی آن را نسبت می‌دهد.

محل انجام محاسبات

۱۵- شیر A و B با هم، استخری خالی را در ۴ ساعت پر می‌کنند. اگر هر کدام به تنهایی باز باشند، شیر B، ۱۵ ساعت دیرتر از شیر A استخر را پر می‌کند. شیر B به تنهایی استخر را در چند ساعت پر می‌کند؟

۱) ۵ ۲) ۱۵ ۳) ۲۰ ۴) ۳۰

۱۶- رابطهٔ R از مجموعهٔ $A=\{-۲,-۱,۰,۱,۲\}$ به مجموعهٔ اعداد حقیقی، به صورت ذیل تعریف شده است: «هر عدد x از مجموعهٔ A را به عددی نسبت می‌دهیم که فاصلهٔ آن از x برابر ۲ باشد و از x بزرگ‌تر باشد.» کدام گزینه دربارهٔ رابطهٔ R درست است؟

۱) R تابع است و برد آن شامل ۵ عضو است.

۲) R تابع نیست، زیرا برای هر عضو دامنه دقیقاً یک عضو متناظر وجود ندارد.

۳) R تابع است و برد آن شامل ۴ عضو است.

۴) R تابع نیست، زیرا ممکن است چند ورودی مختلف، یک خروجی داشته باشد.

۱۷- تحت کدام‌یک از شرایط زیر، رابطهٔ $F=\{(a+۱,b),(۳a,a-۱)\}$ تابع نیست؟

۱) $a=\frac{۱}{۲}$ و $b=-\frac{۱}{۲}$ ۲) $b\neq-\frac{۱}{۲}$ و $a=\frac{۱}{۲}$ ۳) $b\neq\frac{۱}{۲}$ و $a=-\frac{۱}{۲}$ ۴) $a\neq\frac{۱}{۲}$ و $b=\frac{۱}{۲}$

۱۸- در تابع $f=\{(a,۲),(۱,a+b),(۲,۳)\}$ مجموعهٔ دامنه و برد تابع با هم برابرند. مقدار $۳b+a$ کدام است؟

۱) ۱- ۲) ۲- ۳) ۳- ۴) ۱

۱۹- اگر مجموعهٔ $A=\{(۲,۶),(a,۷)(۲,a^۲+a),(-۳,b+۱)\}$ یک تابع باشد $a+b$ کدام است؟

۱) ۳ ۲) ۹ ۳) ۸ ۴) ۴

۲۰- اگر دامنهٔ دو تابع $f=\{(۳,۲y-۴),(۳,۷x),(-x+۶,۱)\}$ و $g=\{(۳,۷),(۳y,۵)\}$ با هم برابر باشند، حاصل ثلث x به اضافهٔ نصف y کدام است؟

۱) ۲ ۲) ۱ ۳) صفر ۴) ۱-

محل انجام محاسبات

ریاضی و آمار (۲)

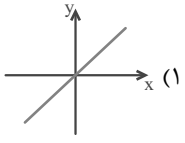
اگر به سؤال‌های ۱۱ تا ۲۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۲۱ تا ۳۰ پاسخ دهید.

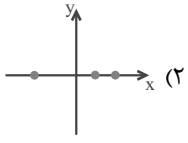
تابع
(توابع ثابت، چندضابطه‌ای و همانی)
صفحه‌های ۲۱ تا ۳۳

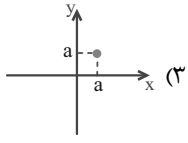
۲۱- اگر $f=\{(a^۲+۱,۱۰),(۰,a^۲+۲a-۳),(a+b,۳)\}$ یک تابع همانی باشد $b-a$ کدام است؟

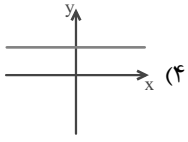
۱) -۳ ۲) ۶ ۳) ۳ ۴) ۹

۲۲- نمودار کدام تابع زیر، نمایش تابعی هم همانی و هم ثابت است؟

۱)

۲)

۳)

۴)

۲۳- اگر f تابعی همانی باشد، به‌طوری که $f(۳-۴k)=۵k-۱۱$، مقدار $f(k+۳)$ کدام است؟

۱) $\frac{۴۱}{۹}$ ۲) $\frac{۲۱}{۴}$

۳) $\frac{۴۰}{۹}$ ۴) $\frac{۱۹}{۴}$

ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

۲۴- اگر تابع $f=\{(۶,۳),(۷,m),(۵,n^۲-n)\}$ تابع ثابت و تابع $g=\{(۱,\frac{a^۲}{۳}),(۳,a^۲)\}$ تابع همانی باشد. حاصل $f(۵)-g(۳)$ کدام است؟

۱) ۲ ۲) -۶

۳) صفر ۴) ۳

۲۵- زوج مرتب‌های $(n^۲-۱,۲n+۷)$ و $(n,۲m)$ روی نیم‌ساز ناحیهٔ اول و سوم قرار دارند. اگر m عددی طبیعی باشد، مقدار nm کدام است؟

۱) ۲ ۲) ۴

۳) ۸ ۴) ۳۲

محل انجام محاسبات

۲۶- در تابع $f(x)=\begin{cases} kx+2 & , \quad x>2 \\ x-k & , \quad x\le 2 \end{cases}$ اگر $f(3)+f(2)=8$ باشد، چند عدد صحیح در برد تابع f قرار ندارد؟

۱) ۳
۲) ۴
۳) صفر
۴) ۶

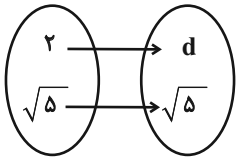
۲۷- برد تابع $f(x)=\begin{cases} 2x+3 & , \quad x<1 \\ x^2-2 & , \quad 1\le x\le 3 \\ 7-x & , \quad x>3 \end{cases}$ کدام است؟

۱) $y\le 5$
۲) $y\le 7$
۳) $y<7$
۴) $y<5$

۲۸- در تابع چند ضابطه‌ای $f(x)=\begin{cases} x^2+2x+1+a & , \quad x\ge \sqrt{3}-1 \\ -2\sqrt{3}-2\sqrt{3}x & , \quad x\le \sqrt{3}-1 \end{cases}$، مقدار $f(\sqrt{5}-1)$ چقدر است؟

۱) ۱۰
۲) ۹
۳) ۴-
۴) ۹-

۲۹- اگر $f(x)=(2a-4)x^2+(b-1)x+5+c$ یک تابع همانی و $g(x)$ تابعی ثابت باشد که نمایش آن به صورت نمودار پیکانی

باشد، حاصل $\frac{a+b+c}{d}$ کدام است؟

۱) $-\frac{1}{2}$
۲) $\frac{-1}{\sqrt{5}}$
۳) $\frac{1}{2}$
۴) $\frac{1}{\sqrt{5}}$

۳۰- تابع $f(x)=\frac{ax+4}{4x+a}$ تابع ثابت است که نمودار آن بالای محور x ها قرار دارد و $g(x)=(a+b)x+\frac{c}{x}$ تابع همانی است. اگر نمودار تابع $h(x)=kf(x)+ax-b$ محور x ها را در نقطه‌ای به طول ۲ قطع کند، مقدار k کدام است؟

۱) ۱۵-
۲) ۱۱-
۳) ۱۱
۴) ۱۵

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳):
تاریخ ادبیات قرن‌های دوازدهم و سیزدهم
پایه‌های آوایی ناهمسان
صفحه‌های ۱۰ تا ۲۸

علوم و فنون ادبی (۱):
فصل دوم
(درس‌های ۴ تا ۶)
+ کارگاه تحلیل فصل دوم
صفحه‌های ۳۷ تا ۵۸

آرایه‌های ادبی (مطالعهٔ تکمیلی):
تشبیه و استعاره

بستهٔ اول: تاریخ ادبیات، سبک‌شناسی و مفهوم

۳۱- کدام توضیح دربارهٔ سرایندهٔ بیت زیر به‌درستی آمده است؟

«جنگ ننگ است در شریعت من جز پیِ پاس دین و حفظ وطن»

۱) سردبیری روزنامهٔ مجلس را بر عهده داشت. دیوان او شامل قصاید، ترجیع‌بندها و مسمط‌هایی است که بسیاری از حوادث و اوضاع آن روزگار را بیان می‌کنند.

۲) او در سبک خراسانی با زبانی حماسی شعر می‌سرود. از او در جایگاه شاعر و پژوهشگر آثاری همچون دیوان اشعار و تصحیح‌های ارزشمند و مقالات علمی بسیاری به جای مانده است.

۳) در به‌کارگیری تعبیرات عامیانه و آفریدن اشعاری ساده و روان مهارت بسیار داشت. در طنز، هجو و هزل چیره‌دست بود. در شعر وی اندیشه‌های نوگرایانه وجود دارد.

۴) شاعر وطنی و از موسیقی‌دانان بزرگ عهد مشروطیت بود. عرصهٔ هنر وی تصنیف‌ها و ترانه‌های میهنی‌ای بود که در برانگیختن مردم و آزادی‌خواهی نقش بسیار مؤثری داشت.

۳۲- نهایی در متن زیر از دیدگاه تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی چند خطا به چشم می‌خورد؟

«با روی کار آمدن سلسلهٔ افشاریه و تثبیت حکومت مرکزی در ایران، بازگشت به شیوه و الگوی گذشتگان در ادبیات، پررونق‌تر از گذشته بود. عبدالوهاب نشاط، انجمن ادبی نشاط را تأسیس کرد؛ پس از آن انجمن ادبی خاقان به ریاست محمدعلی‌شاه در تهران تشکیل شد. هدف این انجمن رهایی بخشیدن شعر فارسی از تباهی و انحطاط اواخر دورهٔ زندیه و دوره‌های بعد از آن بود، امّا برای رسیدن به این هدف، راهی جز تقلید از آثار پیشینیان در پیش نگرفتند.»

۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۳۳- از دیدگاه تاریخ ادبیات کدام موارد درست است؟

الف) زبان پارتی، در دورهٔ هخامنشیان رایج بود و تا اوایل دورهٔ ساسانی نیز آثاری به این زبان، تألیف می‌شده است.

ب) زبان پهلوی، زبان رسمی دوران ساسانی بود. اساساً به ناحیهٔ پارس تعلّق داشته است. آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده، بیشتر آثار دینی زردشتی است.

ج) منظومهٔ «درخت آسوریک» و «یادگار زریران» که هر دو اصل پارتی دارند. در میان اندرزنامه‌های منظوم جای دارند.

د) آثار ادبی منثور و منظوم زبان پهلوی، از میان رفته است، ولی ترجمهٔ عربی و فارسی بعضی از آنها مانند «کلیله و دمنه» و «هزار و یک شب» در دست است که آنها هم دچار تغییرات فراوان شده‌اند.

۱) «الف» و «ب» ۲) «ج» و «د» ۳) «ب» و «د» ۴) «الف» و «ج»

۳۴- همهٔ گزینه‌ها دربارهٔ شعر قرن چهارم و پنجم درست است، به‌جز ...

۱) اشعار داستانی و اندرزی در این دوره به وجود آمد و به پختگی قابل توجهی رسید.

۲) قطعه‌های کوتاه نصیحت‌گونه سروده شدند که سپس کسایی مروزی قصیدهٔ تمام و کمال در این موضوع سرود.

۳) اشعار مدحی، غنایی و حماسی رایج‌ترین اشعار این دوره هستند.

۴) ابزار موعظه در خدمت شعر قرار گرفت و ناصرخسرو در آن چیره‌دست بود.

۳۵- کدام بیت از نظر قلمرو فکری با سه بیت دیگر متفاوت است؟

۱) جهان ای برادر نماند به کس / دل اندر جهان‌آفرین بند و بس
۲) جهان یادگار است و ما رفتنی / به گیتی نماند به جز مردمی
۳) هزار بار من این نکته کرده‌ام تحقیق / جهان و کار جهان جمله هیچ در هیچ است
۴) ما بدین در نه پی حشمت و جاه آمده‌ایم / از بد حادثه اینجا به پناه آمده‌ایم

۳۶- کدام بیت فاقد ستایش معشوق است؟

۱) نشاید که خوبان به صحرا روند / همه‌کس شناسند و هر جا روند
۲) زهر نزدیک خردمندان اگرچه قاتل است / چون ز دست دوست می‌گیری شفای عاجل است
۳) آنچه عیب است که در صورت زیبای تو هست؟ / وآن چه سحر است که در غمزهٔ فتان تو نیست؟
۴) دگر به صورت هیچ آفریده دل ندهم / که با تو صورت دیوار درنمی‌گنجد

۳۷- نهایی در کدام ابیات پیام اصلی بیت به‌درستی آمده است؟

الف) عجب در مستی ندارد هیچ فرقی با شراب / من نمی‌دانم چرا بدنام شد تنها شراب (رعایت آداب مستی)
ب) تا نمی در جویبار همت سرشار هست / کی کند صائب گدایی از در دل‌ها شراب (اتکا بر نفس)
ج) نیست در دلبستگی‌ها نشئه‌ای در باده هم / هست با وارستگی دنیا و مافیها شراب (ناپایداری مستی)
د) نیست از تدبیر می دادن به ما دیوانگان / کار روغن می‌کند بر آتش سودا شراب (شراب مرهم عاشق است.)

۱) «الف» ـ «ب» ۲) «الف» ـ «د» ۳) «ب» ـ «ج» ۴) «ج» ـ «د»

۳۸- کدام بیت بیشترین قرابت معنایی را با عبارت زیر دارد؟

«پدر گفت: ای پسرا خیال محال از سر به در کن و پای قناعت در دامن سلامت کش که بزرگان گفته‌اند: دولت نه به کوشیدن است، چاره کم جوشیدن است.»

۱) کس نتواند گرفت دامن دولت به زور / کوشش بی‌فایده است وسمه بر ابروی کور
۲) زر نداری نتوان رفت به زور از در یار / زور ده مرده چه باشد؟ زر یک مرده بیار
۳) آز بگذار و پادشاهی کن / گردن بی‌طمع بلند بود
۴) ما آبروی فقر و قناعت نمی‌بریم / با پادشه بگوی که روزی مقدر است

۳۹- مفهوم کدام ابیات یکسان است؟

الف) خلوتم چراغان کن ای چراغ روحانی / ای ز چشمهٔ نوشت چشم دل چراغانی
ب) به چنگ باز گیتی در چو بازت گشت سر پیسه / کنونت باز باید گشت از این بازی و طنّازی
ج) این جهان راه است و ما راهی و مرکب خوی ماست / رنجه گردد هر که از ما مرکبش هموار نیست
د) دستم نرسد به زلف چون شستش / در پای از آن فتادم از دستش
هـ) ایا سرگشتهٔ دنیا مشو غرّه به مهر او / که بس سرکش که اندر گور خشتی زیر سر دارد

۱) «ج» ـ «هـ» ۲) «الف» ـ «د» ۳) «هـ» ـ «ب» ۴) «ب» ـ «ج»

۴۰- کدام ابیات به ارزش‌بخشی عشق اشاره ندارند؟

الف) گو خاک تیره زر کن و سنگ سیاه سیم / آن‌کس که یافت آگهی از کیمیای عشق

ب) شد آب تلخ گوهر شهوار در صدف / از خود تو هم سفر کن، شاید گهر شوی

ج) بدم بی‌عشق گمراهی، درآمد عشق ناگاهی / بدم کوهی، شدم کاهی برای اسب سلطان را

د) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی

هـ) مس ملکت زر از آن گشت که وقف کف اوست / کیمیایی که ز فتح و ظفر آمیخته‌اند

۱) «ب» ـ «ج» ۲) «ب» ـ «هـ» ۳) «الف» ـ «ج» ۴) «الف» ـ «هـ»

بستهٔ دوم: آرایه‌های ادبی

۴۱- کدام گزینه فاقد سجع است؟

۱) از حمله‌های جند او وز زخم‌های تند او / سالم نماند یک رگت بر چنگ ما بر چنگ ما

۲) جانا رخم زرد خواهی جانم پر از درد خواهی / دانم چه‌ها کرد خواهی ای شعله با خرمن من

۳) بند این جام جفا جام وفا را برگیر / تا نگویند که ساقی ز وفا برگشته است

۴) قسمت اگر زهر اگر مل بالین اگر خار اگر گل / غمگین نباشم که باشد کوی رضا مسکن من

۴۲- نوع سجع در کدام گزینه متفاوت است؟

۱) هر چه دل از خبر پرسید جان از عیان جواب داد تا دل با عیان بازگشت و خبر فرا آب داد.

۲) شیرین را هنری نبوده که شیرین آمد. نه آن را علّت بود و نه این را وسیلت.

۳) چه خوش روزی که روز نهاد بنیاد دوستی است و چه عزیز وقتی که وقت گرفتن پیمان دوستی است.

۴) من چه دانستم که صحبت تو مهینه قیامت است و عزّ وصال تو در ذلّ حیرت.

۴۳- در کدام ابیات به‌ترتیب، آرایه‌های «تشبیه، استعاره، سجع و تشخیص» وجود دارد؟

الف) آن سر اصلی نهان وان سر فرعی عیان / دان که پس این جهان عالم بی‌منتهاست

ب) ای بر عذار مهوشت آن زلف پرشکست / چون زنگی‌ای گرفته به شب مشعلی به دست

ج) سنبلش غارت ایمان نکند چون نکند / لب لعلش مدد جان نکند چون نکند

د) هم عفی الله مردم چشمم که با این ضعف دل / می‌فشاند دم به دم بر چهرهٔ زردم گلاب

۱) «ب»، «د»، «ج»، «الف» ۲) «ب»، «د»، «الف»، «ج»

۳) «ج»، «د»، «ب»، «الف» ۴) «د»، «ب»، «الف»، «ج»

۴۴- آرایه‌های شاخص بیت زیر با کدام گزینه مشترک است؟

«خامش کنم فرمان کنم وین شمع را پنهان کنم / شمعی که اندر نور او خورشید و مه پروانه شد»

۱) به حق روی چو ماهت که چشم روشن کن / اگرچه جرم من از جمله خلق افزون‌ست

۲) جمله گناه مجرمان چون برگ دی ریزان کند / در گوش بدگویان خود عذر گنه تلقین کند

۳) چو جوش دیدی می‌دان که آتش است ز جان / خروش دیدی می‌دان که شعلهٔ سوداست

۴) کَل چه کند شانه را؟ چونک ورا موی نیست / پود چه کار آیدش؟ آنک ورا تار نیست

۴۵- آرایه‌های «تشبیه، استعاره، سجع و تشخیص» به‌ترتیب، در کدام ابیات یافت می‌شوند؟

الف) سجود کرد تو را، آفتاب وقت غروب / ببرد دولت و پیروزی‌ای به پیشانی

ب) خط بر لب نوشش نگر چون مور بر تنگ شکر / یا طوطی‌ای کاو بال و پر در شکرستان پرورد

ج) با چون منی نازک‌خیال ابرو کشیدن از ملال / زشت است ای وحشی غزال اما چه زیبا می‌کنی

د) گر صاحب چشم تری، گوهر به دامان پروری / کز گریه ابر آذری، درهای غلتان پرورد

۱) «ب» ـ «الف» ـ «د» ـ «ج»
۲) «الف» ـ «ج» ـ «ب» ـ «د»
۳) «د» ـ «الف» ـ «ج» ـ «ب»
۴) «ج» ـ «ب» ـ «الف» ـ «د»

۴۶- تعداد تشبیه در کدام بیت درست نوشته شده است؟

۱) بس‌که می‌ریزد ز چشمم اشک می‌گون شمع‌وار / ز آتش دل خون لعل از چشم ساغر می‌چکد (چهار)

۲) آرزوی یک دل از من در جهان حاصل نشد / مایهٔ نومیدی‌ام گویی جواب سائلم (دو)

۳) از صدف لفظ خویش معنی چون در دهد / گوهر شعرم که یافت پرورش از کان دل (سه)

۴) من به تو امیدوار تا بر شادی خورم / خود همه اندوه بود تخم که می‌کاشتم (دو)

۴۷- کدام ابیات دارای استعاره‌اند؟

الف) سزد اگر نکشد بی خاطرم به بهشت / که عندلیبم و بی گل به بوستان چه کنم

ب) به کس مگوی که پایم به سنگ عشق برآمد / که عیب گیرد و گوید چرا به فرق نپویی؟

ج) در ملک عشق خطبه به نام دل است از آن / شاید که همچو سکه رود بر زر آب چشم

د) سرو بالای تو گر سوی چمن بخرامد / به تگ پا گرو از سرو خرامان ببرد

هـ) ز جام عشق تو مستم چنان‌که بر رویت / به وقت بوسه فراموش می‌کنم جا را

۱) «الف» ـ «ب» ۲) «الف» ـ «ج» ۳) «ج» ـ «د» ۴) «ب» ـ «هـ»

۴۸- همهٔ ابیات دارای یک تشبیه و حداقل دو استعاره هستند، به‌جز ...

۱) ای بهشتی‌پیکر از فردوس می‌آیی مگر / کز عقیق جان‌فزایت آب کوثر می‌رود

۲) بر آتش دل ما ریز آب آتش‌فام / که دفع آتش سوزان به آب باید کرد

۳) ای بسا دود جگر کز مهر رویت هر شبی / شمع عالم‌تاب گردون در شبستان افکند

۴) دیشب نگار مه‌وش خورشیدروی من / بگشود برقع از رخ و غوغا پدید شد

۴۹- کدام ابیات مزین به تشبیه و هر دو نوع استعاره هستند؟

الف) نسترن پیرهن از رشک به تن چاک زده / برهنه دیده مگر آن صنم گل‌رخسار

ب) تیره‌رو سنبل از آن گشته که نبود او را / در بر طرهٔ مشکین نگارین مقدار

ج) گل که از فرط لطافت نبرد بار نسیم / از چه رو گشته شب و روز مجاور با خار

د) گل سوری همه از شاخ گشوده است دهان / تا کند وصف رخ آن بت عاشق‌آزار

۱) «الف» ـ «ب» ۲) «ب» ـ «ج» ۳) «ج» ـ «د» ۴) «الف» ـ «د»

۵۰- کدام بیت دارای استعاره است؟

۱) لعبت چشمم دمی دور نگردد ز اشک / زان‌که نگیرد کنار مردم دریا ز آب

۲) گر تو به تیغم زنی کز نظرم دور شو / سایه نگردد جدا ذره‌ای از آفتاب

۳) ای لب میگون تو هم شکر و هم شراب / وی دل پرخون من هم نمک و هم کباب

۴) موی تو و شخص من پرگره و پرشکن / چشم تو و بخت من مست می و مست خواب

بستهٔ سوم: موسیقی شعر

۵۱- نهایی **اوزان نوشته‌شده در مقابل همهٔ مصراع‌ها «کاملاً» درست است؛ به‌جز:**

۱) رفتم که حلقه زنم پنهان ز چشم رقیب (مستفعلن فعلن مستفعلن فعلن یا مفعول مفتعلن مفعول مفتعلن)

۲) ترسم که بمیرد از فراغی که تو راست (مستفعِلُ فاعلات مستفعِلُ فع یا مفعول مفاعلن مفاعیل فَعَلْ)

۳) من وقف کرده‌ام به تو مر دل را (مستفعلُ مفاعِلُ مفعولن یا مفعول فاعلات مفاعیلن)

۴) بفروز و بسوز پیش خویش امشب (مستفعِلُ فاعلات مفعولن یا مفعول مفاعلن مفاعیلن)

۵۲- **در کدام بیت، نوع هجاهای واژهٔ «گلستان» با سایر ابیات تفاوت دارد؟**

۱) چون مرا رانی ز کوی خود، مخوان یارا رقیب / از گلستان گر رود بلبل، زغن گو هم مباش

۲) الا تا باد نوروزی بیاراید گلستان را / و بلبل را به شبگیران خروش آید بر اوراقش

۳) آب دریا در گلستان آتشی افروخته‌ست / ابر دود و لاله اخگر، خوید عکس و گل شرار

۴) تا که ابر بوستان گردد همی بی‌رنگ و بار / هر شجر گردد همی در گلستان بی‌برگ و بر

۵۳- **تقطیع هجایی کدام گزینه، با بیت زیر یکسان است؟**

«عقل این قدر از حریم وصلت / دریافت که در نمی‌توان یافت»

۱) گفتی سخن خود را با یار بباید گفت / ای کاش توانستی گفتن سخنی با او

۲) معشوق شهید عشق خود را / با اشک بشوید و بمویید

۳) در عشق تو ز آب دیده خواجو را / آخر بر هر کس آبرویی هست

۴) جز دردسر از دُردکشی هیچ ندیدم / افسوس که در بی‌خبری هم خبری نیست

۵۴- **تعداد پایه‌های آوایی در کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟**

۱) هم به چنبر گذار خواهد بود / این رسن را اگر چه هست دراز

۲) بر در ارباب بی‌مروت دنیا / چند نشینی که خواجه کی به در آید

۳) بدان ساعت که از تنگی رها گشتی / شنوده‌ستی که چون بسیار بگرستی؟

۴) یاری ز صبر خواه که یاری نیست / بهتر ز صبر مر تنِ تنها را

۵۵- **نشانه‌های هجایی کدام مصراع درست است؟**

۱) رقصان ز عدم به سوی هست آمد: – – U – U – UU – –

۲) در خزانه به مهر تو و نشانه توست: U – U – UU – – U – U – UU – –

۳) بی‌دل و بی‌یار همچنان که تو دیدی: – UU – – U – U – UU – –

۴) فریاد در نهاد بنی‌آدم اوفتد: – – U – – UU – U – U – –

۵۶- وزن کدام ابیات به‌ترتیب، ناهمسان و دارای دو دسته‌بندی هجایی است؟

الف) با دعای شبخیزان ای شکردهان مستیز / در پناه یک اسم است خاتم سلیمانی

ب) ز صدق آینه کردار صبح‌خیزان بود / که نقش طلعت خورشید یافت شام شما

ج) گفتم که دلا ز جان نیندیشی / گفتا که حق است اگر نیندیشم

د) بشکفت لاله چون رخ معشوقان / نرگس به سان دیدهٔ شیدا شد

هـ) بر گل سرخ از نم اوفتاده لآلی / همچو عرق بر عذار شاهد غضبان

۱) «الف» ـ «ج» ۲) «الف» ـ «هـ» ۳) «ب» ـ «د» ۴) «ب» ـ «هـ»

۵۷- وزن کدام مصراع در مقابل آن درست ذکر شده است؟

۱) ترسم ای میوهٔ درخت بلند: فاعلاتن فعلاتن فعلن

۲) حال از دهان دوست شنیدن چه خوش بود: مستفعلن مفاعلن مستفعلن فعل

۳) این زهر کشنده انگبین بخشد: مفعولُ مفاعلن فعولن

۴) آنها کجا شدند و کجا اینها: مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلن

۵۸- وزن کدام بیت قابلیت دسته‌بندی هجایی به‌صورت همسان و ناهمسان را دارد؟

۱) ای سرو روان رخ بنما و قدمی نِه / بر چشم به حسرت نگرانی که مرا هست

۲) شور غم عشقش چنین حیف است پنهان داشتن / در گوش نی رمزی بگو تا برکشد آواز را

۳) ای کاب زندگانی من در دهان توست / تیر هلاک ظاهر من در کمان توست

۴) یک شمع از این مجلس صد شمع بگیراند / گر مرده‌ای ور زنده هم زنده شوی با ما

۵۹- وزن کدام بیت «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن» است؟

۱) به تنگ همچو شرر از بقای خویشتنم / تمام چشم ز شوق فنای خویشتنم

۲) به اختیار زدم دل به زلف یار، گره / به کار خویش، فکندم به اختیار، گره

۳) دلی که در خم زلف تو شانه می‌طلبد / چو طایری است که شب، آشیانه می‌طلبد

۴) خیال وصل توام ار نبود آب حیاتم / فغان ز آتش سوز جگر دقیقه دقیقه

۶۰- کدام گزاره دربارهٔ رباعی زیر نادرست است؟

هشیار سری بود ز سودای تو مست / خوش آن‌که ز روی تو دلش رفت ز دست

بی‌تو همه هیچ نیست در ملک وجود / ور هیچ نباشد چو تو هستی همه هست

۱) وزن رباعی همواره قابلیت دسته‌بندی به‌صورت همسان و ناهمسان را دارد.

۲) الگوی حروف قافیه «مصوت + صامت + صامت» است.

۳) آرایه‌های مجاز، تشبیه و کنایه در رباعی مشهود است.

۴) رباعی با «این بحر وجود آمده بیرون ز نهفت / کس نیست که این گوهر تحقیق بسفت» تناسب مفهومی دارد.

جامعه‌شناسی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

درس اول: ذخیرهٔ دانشی
درس دوم: علوم اجتماعی
صفحه‌های ۲ تا ۱۸

۶۱- به‌ترتیب چرا ما انسان‌ها مجبور نیستیم خودمان به تنهایی و جداگانه دانش لازم برای تک‌تک کنش‌هایمان را تولید کنیم و چگونه چنین دانشی در اختیارمان قرار می‌گیرد؟

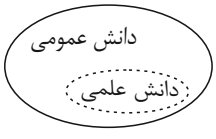
۱) از آنجا که ما انسان‌ها با هم زندگی می‌کنیم ـ آن را از جهان‌های اجتماعی دیگر می‌گیریم.

۲) از آنجا که جهان‌های اجتماعی مختلف براساس هویت فرهنگی خود، تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند ـ جهان اجتماعی دانش عمومی را در اختیار ما قرار می‌دهد.

۳) از آنجا که ما انسان‌ها با هم زندگی می‌کنیم ـ جهان اجتماعی دانش عمومی را در اختیار ما قرار می‌دهد.

۴) از آنجا که جهان‌های اجتماعی مختلف براساس هویت فرهنگی خود، تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند ـ آن را از جهان‌های اجتماعی دیگر می‌گیریم.

۶۲- نهایی شکل زیر به یکی از دیدگاه‌ها دربارهٔ ارتباط میان دانش عمومی و دانش علمی اشاره دارد. با توجه به این دیدگاه، کدام گزینه درست است؟

۱) دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند.

۲) دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند بلکه خلق و بازسازی آن هستند.

۳) دانش علمی نسبت به دانش عمومی از اعتبار بیشتری برخوردار است.

۴) دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود بلکه دانش‌های عقلانی و وحیانی را نیز شامل می‌شود.

۶۳- به‌ترتیب چه زمانی زمینه برای پیدایش و رشد دانش علمی دربارهٔ آن فراهم می‌گردد و چه کسانی دربارهٔ مسائل و مشکلات جهان اجتماعی راه‌حل‌های صحیح دارند؟

۱) هر وقت در یک جامعه، مسئلهٔ خاصی مطرح می‌شود ـ افرادی که دانش عمومی دارند.

۲) هر وقت در جامعه تعارض علمی پیش می‌آید ـ افرادی که دانش علمی دارند.

۳) هر وقت در جامعه تعارض علمی پیش می‌آید ـ افرادی که دانش عمومی دارند.

۴) هر وقت در یک جامعه مسئلهٔ خاصی مطرح می‌شود ـ افرادی که دانش علمی دارند.

۶۴- کدام عبارت نادرست است؟

الف) هر آنچه افراد از تجربه‌های فردی و اجتماعی خود، مطالعات مدرسه‌ای و دانشگاهی می‌آموزند، ذخیرهٔ آگاهی یا ذخیرهٔ دانشی آن‌ها را شکل می‌دهد.

ب) گاهی اعضای جهان اجتماعی برای حل تعارض میان دانش علمی و دانش عمومی ایده‌های جدیدی طرح می‌کنند.

ج) در کنش‌های اجتماعی ما آگاهی‌ها و دانش‌هایی وجود دارد که به سبب عادت از نظر ما پنهان مانده‌اند.

د) مطابق دیدگاهی که دانش عمومی را پایه و اساس هر دانشی می‌داند، دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت هستند.

۱) «د» ۲) «ج» ۳) «ب» ۴) «الف»

۶۵- نهایی علوم انسانی دربارهٔ کدام پدیده‌ها بحث می‌کند؟

۱) پدیده‌های مستقل از اهداف انسان‌ها ۲) فعالیت‌های غیرارادی انسان‌ها

۳) پدیده‌های مستقل از ارادهٔ انسان‌ها ۴) کنش‌های انسان و پیامدهای آن

۶۶- نهایی به‌ترتیب دورترین و نزدیک‌ترین رویکردها در جامعه‌شناسی به علوم طبیعی کدام‌اند؟

۱) تبیینی و انتقادی ۲) انتقادی و تبیینی ۳) تفسیری و تبیینی ۴) تفسیری و انتقادی

۶۷- «جهان متجدد و جهان اسلام براساس هویت فرهنگی خود، تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند. جهان متجدد فقط علوم تجربی را علم می‌داند. سرایت این رویکرد به جامعهٔ ما که دانش علمی را به دانش تجربی محدود نمی‌بیند، در ذخیرهٔ دانشی ما تعارض‌هایی پدید آورده است»

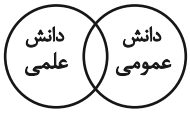
الف) جهان اسلام علاوه بر دانش تجربی کدام دانش‌ها را به عنوان دانش علمی معتبر می‌داند؟

ب) کشور ما برای حل این تعارض در ذخیرهٔ دانشی کدام ایدهٔ جدید را طرح کرده است؟

۱) عقلانی و وحیانی ـ علوم انسانی و اجتماعی بومی ۲) فقط وحیانی ـ حذف علوم انسانی غربی

۳) فقط عقلانی ـ علوم انسانی و اجتماعی اسلامی و ایرانی ۴) عقلانی و وحیانی ـ حذف علوم انسانی غربی

۶۸- با توجه به نمودار مقابل، کدام گزینه صحیح است؟

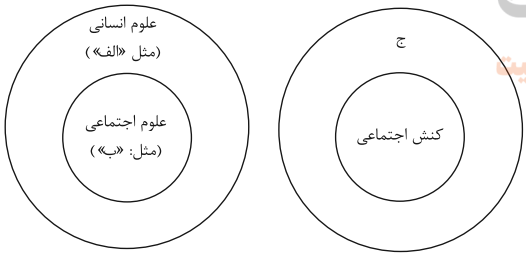
۱) دانش‌ها نه کشف و بازخوانی واقعیت بلکه بازسازی واقعیت هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند.

۲) دانش علمی به دلیل امکان اعتباریابی، نسبت به دانش عمومی از اعتبار بیشتری برخوردار است.

۳) دانش عمومی ضمن ریشه داشتن در دانش علمی، امکان انتقاد از آن را دارد، در حالی‌که این دو دانش رابطهٔ متقابل دارند.

۴) دانش علمی راه کشف واقعیت و تنها دانش معتبر است و دانش عمومی در مقابل دانش علمی از ارزش ناچیزی برخوردار است.

۶۹- مصداق‌های «الف، ب، ج» در شکل‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

۱) جامعه‌شناسی ـ مردم‌شناسی ـ کنش فردی

۲) تاریخ ـ روان‌شناسی ـ کنش انسانی

۳) فلسفه ـ مردم‌شناسی ـ کنش اجتماعی

۴) روان‌شناسی ـ جامعه‌شناسی ـ کنش انسانی

۷۰- کدام گزینه با عبارت زیر مرتبط است؟

«شکستن سنگ در معادن سنگ و تخریب ایمن‌سازه‌های عظیم با استفاده از دینامیت بدون آسیب رساندن به ساختمان‌های اطراف»

۱) علوم اجتماعی با شناخت پدیده‌های اجتماعی به انسان‌ها امکان می‌دهند که آثار و پیامدهای پدیده‌های اجتماعی را پیش‌بینی کنند.

۲) دانشمندان قواعد اجتماعی را کشف می‌کنند؛ آن‌ها با کشف این قواعد می‌توانند تأثیر اجتماعات بر زندگی ما را توضیح دهند.

۳) علوم اجتماعی دربارهٔ فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان‌ها آگاهی می‌دهند و به آن‌ها کمک می‌کنند از طبیعت و علوم طبیعی استفاده کنند.

۴) علوم اجتماعی با داوری دربارهٔ پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می‌آورند.

جامعه‌شناسی (۱)

در این بخش، از میان سؤالات جامعه‌شناسی (۱) و جامعه‌شناسی (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
می‌توانید به سؤال‌های ۷۱ تا ۸۰ «یا» به سؤال‌های ۸۱ تا ۹۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی، جهان‌های اجتماعی، پیامدهای جهان اجتماعی
(درس‌های ۴ تا ۶)
صفحه‌های ۲۹ تا ۵۴

۷۱- پاسخ پرسش‌های زیر به‌ترتیب کدام است؟

ـ تفاوت‌های جهان اجتماعی اسلام و جهان اجتماعی شبه‌جزیرهٔ عربستان جزء کدام دسته از تفاوت‌هاست؟

ـ «انسان تربیت‌پذیر است» مربوط به کدام لایه از نهاد تعلیم و تربیت است؟

ـ فرصت‌ها و محدودیت‌ها یا بایدها و نبایدهای جهان اجتماعی به چه صورتی محقق می‌شوند؟

۱) تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی است ـ عقاید ـ حقوق و تکالیف افراد

۲) تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات اصلی باز گردد ـ عقاید ـ حقوق و تکالیف افراد

۳) تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف ـ ارزش‌ها ـ قفس آهنین

۴) تفاوت‌هایی که درون یک جهان اجتماعی پذیرفته می‌شود ـ هنجارها ـ زوال عقلانیت ذاتی

۷۲- پدیده‌های اجتماعی زیر روی دو طیف خرد ـ کلان و عینی ـ ذهنی چه جایگاهی دارند؟

«فرهنگ، تصور من از معلم کلاس اول ابتدائی، شهر»

۱) ذهنی و کلان ـ ذهنی و خرد ـ عینی و کلان
۲) عینی و کلان ـ ذهنی و خرد ـ عینی و خرد
۳) ذهنی و خرد ـ عینی و خرد ـ ذهنی و کلان
۴) ذهنی و کلان ـ عینی و کلان ـ ذهنی و کلان

۷۳- کدام عبارت با کمانکِ مقابلِ خود ارتباط صحیحی ندارد؟

۱) تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر دارند و کمتر در معرض تغییر قرار می‌گیرند (لایه‌های عمیق جهان اجتماعی)

۲) هیچ جامعه‌ای بی‌نیاز از آنها نیست ولی آنها برحسب شرایط در زمینه‌های مختلف قابل تغییراند (هنجارها و نمادها)

۳) افراد انسانی بدون آب، غذا، سرپناه و امنیت قادر به ادامهٔ زندگی نیستند (اهمیت نمادهای اجتماعی)

۴) باور و اعتقاد انسان‌ها نسبت به اصل جهان، جایگاه انسان در آن و تفسیرشان از زندگی و مرگ خود (عمیق‌ترین پدیده‌های اجتماعی)

۷۴- چگونه یکی از مهم‌ترین انتقادها به خودمداری فرهنگ غرب و تصور سادهٔ آن از سایر فرهنگ‌ها را مردم‌شناسان مطرح کردند؟

۱) وظیفهٔ مردم‌شناسی مطالعهٔ جوامع شهری پیشرفته بود و جامعه‌شناسی به مطالعهٔ جوامع ابتدایی می‌پرداخت.

۲) جهان اجتماعی‌ای شکل می‌گیرد که نژادها، زبان‌ها و اموری از این دست را عناصر اصلی به شمار نمی‌آورد.

۳) وقتی مردم‌شناسان با فرهنگ‌های غیرغربی مواجه شدند به پیچیدگی و عمق آنها و اشتباه جامعه‌شناسان غربی پی بردند.

۴) جامعه‌شناسان غربی همهٔ جوامع را متعلق به گذشتهٔ بشر می‌پنداشتند که در دوران کودکی خود باقی مانده‌اند.

۷۵- یک محقق جامعه‌شناسی، اندیشه‌های جامعه‌شناسانی مانند اگوست کنت، اسپنسر، دورکیم و مارکس را جمع‌آوری کرده است اما در میان مطالبی که ارائه کرده است، نظرات گروه دیگری از جامعه‌شناسان را هم آورده است؛ کدام‌یک از مطالبی که ارائه داده است مربوط به کنت، اسپنسر و دیگر اندیشمندان نام‌برده است؟

الف) همهٔ جهان‌های اجتماعی شبیه یک نوع موجود زنده‌اند و تفاوتشان همانند تفاوتی است که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از دوران کودکی تا مراحل بزرگ‌سالی پیدا می‌کند.

ب) فرهنگ‌ها و تمدن‌ها براساس آرمان‌ها و ارزش‌های خود، تحولاتی را دنبال می‌کنند و مسیرهای مختلفی را می‌پیمایند.

ج) جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب‌مانده‌اند باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند.

د) جهان‌های اجتماعی مختلف با روابط متقابلی که دارند می‌توانند از تجربیات یکدیگر استفاده کنند.

۱) «الف» و «د»
۲) «ب» و «ج»
۳) «ب» و «د»
۴) «الف» و «ج»

۷۶- پاسخ پرسش‌های زیر به‌ترتیب کدام است؟

ـ چگونه می‌توان جهان‌های اجتماعی مختلف را ارزیابی کرد؟

ـ نظریهٔ استعمار محصول کدام دیدگاه است؟

ـ هر جهان اجتماعی بر چه اساس افق‌های جدیدی برای انسان فراهم می‌کند؟

۱) براساس آرمان‌ها و ارزش‌های آن‌ها ـ جهان‌های اجتماعی در طول هم ـ براساس هنجارها و نمادهای خود

۲) براساس فرصت‌ها و محدودیت‌هایی که به دنبال می‌آورند ـ جهان‌های اجتماعی در عرض هم ـ براساس هنجارها و نمادهای خود

۳) براساس فرصت‌ها و محدودیت‌هایی که به دنبال می‌آورند ـ جهان‌های اجتماعی در عرض هم ـ براساس عقاید و ارزش‌های خود

۴) براساس آرمان‌ها و ارزش‌های آن‌ها ـ جهان‌های اجتماعی در طول هم ـ براساس عقاید و ارزش‌های خود

۷۷- هر یک از موارد «طبیعت هیچ‌گونه معنا، هدف و غایتی ندارد»، «محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی» و «انسان دارای چهره‌ای ملکوتی» مربوط به کدام جهان‌های اجتماعی است؟

۱) دنیوی ـ دنیوی ـ توحیدی

۲) اساطیری ـ دنیوی ـ اساطیری

۳) دنیوی ـ اساطیری ـ معنوی

۴) اساطیری ـ اساطیری ـ دنیوی

۷۸- بیت زیر از علامه اقبال لاهوری، کدام مطلب را یادآور می‌شود؟

«در نگاهش آدمی آب و گل است کاروان زندگی بی‌منزل است»

۱) جهان اساطیری، طبیعت را قلمرو قدرت‌های فوق‌طبیعی می‌داند.

۲) در فرهنگ سکولار جهان متجدد، جهان صرفاً از مواد و موجودات خامی ساخته شده است که همه در اختیار و کنترل بشرند.

۳) علوم تجربی و فناوری حاصل از آن، قدرت پیش‌بینی و پیشگیری از حوادث و مسائل طبیعی را می‌دهد.

۴) فرصت‌ها و محدودیت‌ها به یکدیگر وابسته‌اند و هیچ‌کدام بدون دیگری محقق نمی‌شوند.

۷۹- هر عبارت، به‌ترتیب با کدام مورد مرتبط است؟

ـ عقاید و ارزش‌های کلان

ـ رشد یا افول اقتصاد

۱) تاریخ یکسان جهان‌های اجتماعی ـ فرهنگ و تمدن مناسب هر جهان اجتماعی

۲) تنوع جهان‌های اجتماعی ـ تفاوت‌های درون یک جهان اجتماعی واحد

۳) سرگذشت و سرنوشت یکسان جهان‌های اجتماعی ـ پدیده‌های سطحی جهان اجتماعی

۴) تنوع جهان‌های اجتماعی ـ تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف

۸۰- به‌ترتیب، پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

ـ کنشگر بودن انسان در هر موقعیت چگونه نمود پیدا می‌کند؟

ـ عامل پیدایش جهان‌های اجتماعی مبتنی بر تبعیض نژادی چیست؟

ـ پیامدهای جهان اجتماعی، از چه طریقی دوام می‌آورند؟

ـ منظور از جهان متجدد چیست؟

۱) ابتدا آن موقعیت را برای خود تعریف می‌کند، سپس در موقعیت دست به عمل می‌زند و پس از آن به آن معنا می‌دهد. ـ تنوع در هنجارها و معرفت‌ها و همچنین نمادها و اراده ـ مشارکت اجتماعی افراد – غرب چهارصدسال اخیر

۲) ابتدا آن موقعیت را برای خود تعریف می‌کند، سپس به آن معنا می‌دهد و در آن موقعیت دست به عمل می‌زند. ـ تنوع در هنجارها و معرفت‌ها و همچنین نمادها و اراده ـ پیدایش آگاهی و ارادهٔ نوین ـ غرب بعد از رنسانس

۳) ابتدا آن موقعیت را برای خود تعریف می‌کند، سپس به آن معنا می‌دهد و در آن موقعیت دست به عمل می‌زند. ـ تنوع در آگاهی و معرفت‌ها و همچنین اراده و اختیار ـ مشارکت اجتماعی افراد ـ غرب بعد از رنسانس

۴) ابتدا آن موقعیت را برای خود تعریف می‌کند، سپس در موقعیت دست به عمل می‌زند و بعد به آن معنا می‌دهد. ـ تنوع در آگاهی و معرفت‌ها و همچنین اراده و اختیار ـ پیدایش آگاهی و ارادهٔ نوین ـ غرب چهارصدسال اخیر

جامعه‌شناسی (۲)

اگر به سؤال‌های ۷۱ تا ۸۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۸۱ تا ۹۰ پاسخ دهید.

نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲
باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب، چگونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب
(درس‌های ۴ تا ۶)
صفحه‌های ۲۷ تا ۵۴

۸۱- کدام گزینه به توانمندی‌های دین اسلام برای ساختن یک فرهنگ جهانی مطلوب اشاره ندارد؟

۱) اصول اعتقادی و ارزش‌های آن، اصول و ارزش‌های متغیری است.

۲) مربوط به یک عصر و نسل خاصی نیست.

۳) اصول و ارزش‌های آن مطابق با نظام آفرینش و موافق با فطرت آدمیان است.

۴) اصول اعتقادی آن جهان‌شمول است.

۸۲- تأثیر ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای جاهلی در دوران خلافت چگونه بود؟

۱) سازماندهی تدریجی اقتدار جامعهٔ اسلامی براساس مناسبات قومی و قبیله‌ای

۲) مقاومت آشکار در برابر اسلام تا فتح مکه

۳) سرازیر شدن گروه‌های مختلف برای پذیرش اسلام به مدینه

۴) تشکیل حکومت اسلامی در مکه

۸۳- در رویکرد دنیوی، علم جدید چه وظیفه‌ای بر عهده دارد؟

۱) تسلط انسان بر طبیعت

۲) شناخت حقیقت عالم

۳) مسئولیت عبور انسان از ملک به ملکوت

۴) از بین رفتن اهمیت علوم تجربی

۸۴- هر یک از موارد زیر به‌ترتیب با چه موضوعی ارتباط دارند؟

ـ هدف استبداد استعماری از حذف مظاهر فرهنگ اسلامی

ـ نتیجهٔ حضور یک وجود مقدس و متعالی در کانون هستی

ـ با حمایت قدرت‌های محلی توانستند بخشی از اروپای مسیحی را از تسلط کلیسا خارج سازند

۱) تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب ـ هر موجودی در مقابل آن می‌تواند اصالت داشته باشد. ـ حرکت‌هایی که در تقابل با جریان دنیاگرا قرار می‌گرفتند.

۲) تأمین نیازهای نظامی و سیاسی جهان غرب ـ هر موجودی در مقابل آن می‌تواند اصالت داشته باشد. ـ حرکت‌هایی که با جریان دنیاگرا تقابل نداشتند.

۳) تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب ـ هیچ موجودی در مقابل آن نمی‌تواند اصالت داشته باشد. ـ حرکت‌هایی که فقط با قدرت پاپ مخالفت داشتند.

۴) تأمین نیازهای نظامی و سیاسی جهان غرب ـ هیچ موجودی در مقابل آن نمی‌تواند اصالت داشته باشد. ـ حرکت‌هایی که رویکرد معنوی داشتند.

۸۵- در متن زیر چند عبارت درست است؟

«ـ روشنگری در سده‌های هفدهم و هجدهم میلادی بیشتر شکل عقل‌گرایانه داشت. ـ روشنگری با رویکرد دنیوی اگر با شناخت عقلی همراه باشد، به دلیل اینکه حس و تجربه را نمی‌پذیرد، به دئیسم منجر می‌شود. ـ اومانیسم یعنی اعتقاد به خدایی که هیچ برنامه‌ای برای هدایت و سعادت بشر ندارد. ـ روشنگری در سده‌های نوزدهم و بیستم بیشتر شکل حس‌گرایانه پیدا کرد ـ از پایان قرن بیستم، با افول حس‌گرایی فرهنگ غرب گرفتار بحران معرفت‌شناختی شده است.

۱) ۱ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) ۴

۸۶- عبارت درست در رابطه با روشنگری به معنای عام و نادرست در رابطه با روشنگری به معنای خاص کدام است؟

۱) عقل، وحی و تجربه روش‌هایی برای شناخت حقیقت هستند ـ روشی از معرفت و شناخت است که با دو مبنای سکولاریسم و اومانیسم همراه است.

۲) انبیای الهی از دیرباز برای روشنگری و برداشتن موانعی که راه را بر حقیقت بسته‌اند، آمده‌اند ـ کنار گذاشتن وحی و شهود در شناخت حقیقت، وجه مشترک عقل‌گرایی و حس‌گرایی است.

۳) ناظر به مبنای معرفت‌شناختی پذیرفته‌شده در فرهنگ غرب است ـ هنگامی‌که با شناخت حسی همراه باشد چون مرجعیت وحی را نمی‌پذیرد به دین بدون شریعت و مذهب ختم می‌شود.

۴) پدیده‌ای مدرن و مربوط به فرهنگ معاصر غرب نیست ـ ناظر به مبنای معرفت‌شناختی پذیرفته‌شده در فرهنگ غرب است و صورت‌های مختلفی از تجربه‌گرایی را در کمتر از صد سال پیدا کرده است.

۸۷- به ترتیب «ساخت تکیهٔ دولت به فرمان ناصرالدین شاه» و «اعلام ممنوعیت حجاب توسط رضا خان» ازمصادیق چیست؟

۱) استبداد استعماری ـ استبداد ایلی و قومی

۲) استبداد ایلی و قومی ـ استبداد استعماری

۳) استبداد استعماری ـ استبداد استعماری

۴) استبداد ایلی و قومی ـ استبداد ایلی و قومی

۸۸- هر یک از موارد زیر، به‌ترتیب مربوط به کدام بخش جدول زیر است؟

ـ تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی و اندیشه‌های فلسفی روشنگری و رنسانس

ـ زمینه‌های عبور از اقتصاد کشاورزی ارباب ـ رعیتی

ـ جنگ‌های صلیبی، مواجههٔ اروپائیان با مسلمانان و فتح قسطنطنیه

انقلاب فرانسه	الف	زمینه‌های فرو ریختن اقتدار کلیسا
ب	رشد تجارت، کشف آمریکا و بالاگرفتن تب طلا	ج

۱) ج ـ ب ـ الف ۲) ب ـ ج ـ الف ۳) الف ـ ج ـ ب ۴) ب ـ الف ـ ج

۸۹- به‌ترتیب در ارتباط با انواع سکولاریسم، عبارات «دیدار سران کشورهای اروپایی با پاپ» و «توجیه هنجارها و رفتارهای دینی با تفاسیر دنیوی» با کدام گزینه ارتباط دارند؟

۱) اگر انسان به ابعاد دنیوی خود محدود بماند، گمراه می‌شود و حیاتی حیوانی یا پست‌تر از آن خواهد داشت. ـ افراد هوای نفسانی خود را دنبال می‌کنند ولی به صورت آشکار و رسمی اظهار نمی‌کنند بلکه در قالب مفاهیم دینی پنهان می‌کنند.

۲) اومانیسم مهم‌ترین ویژگی انسان‌شناختی فرهنگ معاصر غرب است و به معنای اصالت انسان دنیوی و این‌جهانی است. ـ باورهایی را شامل می‌شود که بخش‌هایی از باورهای معنوی و دینی را در خدمت اهداف دنیوی و این‌جهانی قرار می‌دهد.

۳) در فرهنگ دینی، آبادی دنیا هدف مستقلی نیست بلکه خود وسیله‌ای است در خدمت اهداف معنوی. - در رویکرد سکولار، همهٔ ظرفیت‌های انسان متوجه آرمان‌ها و اهداف دنیوی و این‌جهانی می‌گردد.

۴) رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان، سبب پیدایش و رشد برخی نهضت‌های جدید دینی شده است که از آن به‌عنوان پروتستانتیسم یاد می‌شود. ـ در جهان غرب، دین‌داران ناگزیر هنجارها و رفتارهای دینی خود را توجیه دنیوی و این‌جهانی می‌کنند.

۹۰- کدام روند به‌درستی ترسیم شده است؟

۱) فراهم شدن زمینهٔ گسترش فلسفه‌های روشنگری ← پدید آمدن فرهنگ معاصر غرب ←رواج دنیاگرایی در سطح هنجارها و رفتارها ← انتقال سکولاریسم از لایهٔ سطحی به لایهٔ عمیق

۲) پدید آمدن فرهنگ معاصر غرب ← فراهم شدن زمینهٔ گسترش فلسفه‌های روشنگری ← انتقال سکولاریسم از لایهٔ سطحی به لایهٔ عمیق ←رواج دنیاگرایی در سطح هنجارها و رفتارها

۳) انتقال سکولاریسم از لایهٔ سطحی به لایهٔ عمیق ← فراهم شدن زمینهٔ گسترش فلسفه‌های روشنگری ← دنیاگرایی رایج در سطح هنجارها و رفتارها ← پدید آمدن فرهنگ معاصر غرب

۴) دنیاگرایی رایج در سطح هنجارها و رفتارها ←فراهم شدن زمینهٔ گسترش فلسفه‌های روشنگری ← انتقال سکولاریسم از لایهٔ سطحی به لایهٔ عمیق ← پدید آمدن فرهنگ معاصر غرب

روان‌شناسی

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی رشد
(مقدمه، تعریف روان‌شناسی رشد، ...، ویژگی‌های رشد در دورهٔ کودکی)
صفحه‌های ۳۴ تا ۵۲

۹۱- کدام‌یک از عبارت‌های زیر، درخصوص «روان‌شناسی رشد» درست است؟

الف) روان‌شناسی رشد تلاش می‌کند تغییراتی را که در طول زندگی از زمان تولد تا هنگام مرگ در آدمی رخ می‌دهد، مطالعه کند.

ب) برای شناسایی بهتر تغییرات رشدی، روان‌شناسان رشد تغییرات را به جنبه‌های مختلف تقسیم کرده‌اند.

ج) ارتباط افراد با دیگران و توجه به حقوق آن‌ها، به‌ترتیب در جنبه اجتماعی و اخلاقی رشد مورد بررسی قرار می‌گیرد.

د) فراخنای زندگی که همان شناسایی و پیش‌بینی تغییرات در طول زندگی است، مورد توجه روان‌شناسان قرار دارد.

۱) «الف» ـ «ب» ۲) «ب» ـ «ج» ۳) «ج» ـ «د» ۴) «د» ـ «الف»

۹۲- کدام گزینه نادرست است؟

۱) بیت «صحبت نیک را ز دست مده / که مه و به شوی ز صحبت مه» نقش عامل محیطی را بر رشد نشان می‌دهد.

۲) این که همهٔ انسان‌ها در برخی از ویژگی‌های رشد شباهت دارند بیانگر این است که محیط تأثیر سازنده‌ای دارد.

۳) دوقلوهای همسان دارای ویژگی‌های وراثتی یکسان هستند؛ زیرا هر دو از یک تخمک به وجود آمده‌اند.

۴) بیت «هیچ صیقل نکو نداند کرد / آهنی را که بدگهر باشد» نقش عامل وراثتی را بر رشد نشان می‌دهد.

۹۳- موقعیت‌های زیر، بیانگر کدام مرحله از رشد می‌باشد؟

الف) پویا در آستانهٔ ۱۵ سالگی است و خانوادهٔ او سعی می‌کنند با او مانند عضو بزرگ خانواده برخورد کنند.

ب) هلیای ۵ ساله به مهدکودک می‌رود و والدینش می‌کوشند با عمل و گفتار صحیح حس تقلیدپذیری‌اش را هدایت کنند.

ج) آتنا کودکی ۲ ساله است. براساس سخنان پیامبر گرامی (ص) نباید هیچگونه توقع اطاعت و فرمانبرداری از او داشت و باید آزادانه بازی کند.

۱) نوجوانی ـ کودکی اول ـ کودکی دوم ۲) کودکی دوم ـ کودکی دوم ـ نوپا

۳) نوجوانی ـ کودکی اول ـ کودکی اول ۴) کودکی دوم ـ کودکی اول ـ طفولیت

۹۴- کدام گزینه به‌درستی رابطهٔ میان وراثت و عوامل بیرونی را در رشد انسان شرح می‌دهد؟

۱) وراثت صفات صرفاً از طریق کروموزوم‌های پدری انجام می‌شود و عوامل روانی مانند استرس در این مسیر بی‌تأثیر هستند.

۲) تعداد کروموزوم‌های نطفه با توجه به میزان آلودگی محیطی و تغذیهٔ مادر، بین ۲۳ تا ۴۶ عدد در نوسان است.

۳) صفات از طریق کروموزوم‌های هر دو والد (مادر و پدر) به ارث می‌رسند، اما در کنار آن، عواملی مانند تغذیه، داروها و حتی ارتباط معنوی نیز بر کیفیت رشد جنین تأثیر می‌گذارند.

۴) وراثت صفات تنها به سن مادر وابسته است و داروها تنها پس از تولد بر روی کودک اثر می‌گذارند.

۹۵- کدام گزینه ارتباط بین مفاهیم را به‌درستی نشان می‌دهد؟

۱) وظیفهٔ روان‌شناسان رشد ← بررسی رشد از لحظهٔ تولد تا پایان زندگی

۲) روان‌شناسی رشد ← بررسی صرف دوران کودکی و نوجوانی

۳) دورهٔ کودکی ← اهمیت زیاد نسبت به دوره‌های بعدی

۴) روان‌شناسی رشد ← بررسی رشد تا سن ۱۲ سالگی

۹۶- در یک مطالعهٔ مربوط به رشد شناختی، سه کودک با ویژگی‌های سنی زیر مورد مشاهده قرار می‌گیرند:

کودک شمارهٔ ۱: ۵ ماهه که هنگام بازی، اسباب‌بازی مورد علاقه‌اش را کاملاً از دید خارج می‌کنند (پشت یک صفحه قرار می‌دهند).

کودک شمارهٔ ۲: ۴ ساله که بین یک سکهٔ طلای کوچک (بسیار گران‌بها) و یک بادکنک بزرگ رنگی (ارزان) یکی را باید به‌عنوان هدیه انتخاب کند.

کودک شمارهٔ ۳: ۵ ساله که یک لیوان شربت را در دو ظرفِ هم‌حجم ولی با شکل‌های متفاوت (یکی بلند و باریک، دیگری کوتاه و پهن) به او نشان می‌دهند.

بر اساس الگوهای عمومی رشد شناختی در دوران کودکی، کدام گزینه به‌درستی رفتار هر سه کودک را پیش‌بینی کرده است؟

۱) کودک ۱: گریه می‌کند و به دنبال اسباب‌بازی می‌گردد / کودک ۲: سکهٔ طلا را انتخاب می‌کند / کودک ۳: هر دو ظرف را برابر می‌داند.

۲) کودک ۱: نگاه را برمی‌گرداند و جست‌وجو نمی‌کند / کودک ۲: بادکنک بزرگ را انتخاب می‌کند / کودک ۳: ظرف بلند و باریک را انتخاب می‌کند.

۳) کودک ۱: دستش را به پشت صفحه دراز می‌کند / کودک ۲: بادکنک بزرگ را انتخاب می‌کند / کودک ۳: ظرف کوتاه و پهن را انتخاب می‌کند.

۴) کودک ۱: به سمت جای قبلی اسباب‌بازی می‌خزد / کودک ۲: سکهٔ طلا را انتخاب می‌کند / کودک ۳: ظرف بلند و باریک را انتخاب می‌کند.

۹۷- در یک موقعیت بازی، کودکی ۳ ساله به عمد اسباب‌بازی را پرتاب می‌کند. مادر با لحنی اغراق‌آمیز و بلند می‌گوید: «نه! این کار رو نکن!» کودک لبخند می‌زند و پرتاب را با شوق بیشتری تکرار می‌کند. اما در موقعیتی دیگر، همین کودک هنگام زمین‌خوردن و شکستن تصادفی گلدان، اگر مادر سکوت کند و واکنشی نشان ندهد، دچار اضطراب و گریه‌های طولانی می‌شود.

با استناد به اصول رشد هیجانی در کودکی، کدام تحلیل دربارهٔ تفاوت رفتار کودک در این دو موقعیت، دقیق‌ترین تبیین را ارائه می‌دهد؟

۱) در موقعیت اول، هیجان مادر از نوع ساده و زیستی است؛ بنابراین کودک آن را به‌درستی درک نمی‌کند، ولی در موقعیت دوم به دلیل پیچیدگی حادثه، هیجان مادر از نوع مرکب شده و کودک رفتار خود را اصلاح می‌کند.

۲) واکنش کودک در موقعیت اول نشان‌دهندهٔ ناتوانی در تشخیص هیجان خشم از هیجان محبت است، در حالی که در موقعیت دوم، سکوت مادر باعث شکل‌گیری هیجان مرکب ترحم در کودک می‌شود.

۳) آنچه رفتار کودک را شکل می‌دهد، صرفاً خودِ رویداد (پرتاب یا شکستن) نیست، بلکه فرایند جهت‌دهی هیجانی از طریق تفسیر واکنش مادر و بازخورد محیطی اوست که حتی می‌تواند یک واکنش تنبیهی را به پاداش تعبیر کند.

۴) تکرار رفتار در موقعیت اول، ناشی از غلبهٔ نظام پردازش فردی کودک بر واکنش محیطی است؛ ولی در موقعیت دوم، فقدان بازخورد محیطی، باعث می‌شود که هیجان سادهٔ خشم به هیجان مرکب پشیمانی تعمیم یابد.

۹۸- فرض کنید بر اساس اصل رشد حرکتی «از درشت به ظریف»، یک مربی قصد دارد به کودکی نحوهٔ بسته‌بندی کـردن یـک هدیـه را آمـوزش دهـد. کدام‌یک از ترتیب‌های آموزشی زیر، به‌وضوح برخلاف این اصل رشدی محسوب می‌شود و احتمالاً باعث خستگی و دلسردی کودک می‌گردد؟

۱) ابتدا از کودک می‌خواهیم کاغذ کادو را با کف دست روی میز صاف کند تا چین‌های بزرگ آن گرفته شود، سپس از او می‌خواهیم با ناخن انگشـت شصت، لبه‌های کاغذ را برای تا کردن دقیق، خط‌اندازی کند.

۲) ابتدا از کودک می‌خواهیم با تمام دست، روبان پهن را دور جعبه بکشد و فشار دهد، سپس از او می‌خواهیم با دو انگشـت، گـرهٔ کوچـک پـاپیون را محکم ببندد.

۳) ابتدا از کودک می‌خواهیم با یک موچین، برچسب تزیینی بسیار ریز را از روی کاغذ جدا کرده و دقیقاً روی گوشـهٔ جعبـه بچسـباند، و سـپس از او می‌خواهیم جعبه را با دو دست بلند کرده و درون کیسهٔ بزرگ کادو قرار دهد.

۴) ابتدا از کودک می‌خواهیم جعبه را با دو دست گرفته و به آرامی تکان دهد تا محتویات داخل آن جا بیفتد، سپس با یک ماژیک، نام گیرنـده را بـا حروف درشت روی جعبه بنویسد.

۹۹- پاسخ صحیح هر یک از سؤال‌های زیر، در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

الف) کدام رفتار را می‌توان از ابتدایی‌ترین علائم رشد اجتماعی کودک دانست؟

ب) ترس از غریبه معمولاً در چه سنی بروز می‌یابد؟

ج) بازی کودکان در سنین اولیهٔ دورهٔ کودکی، معمولاً چه ویژگی‌ای دارد؟

د) تغییر بازی کودکان در سنین بالاتر، بیانگر کدام نوع رشد است؟

۱) الف) ترس از غریبه ـ ب) ۲ تا ۳ ماهگی ـ ج) بازی مشترک ـ د) رشد اخلاقی

۲) الف) لبخند اجتماعی ـ ب) ۷ تا ۸ ماهگی ـ ج) بازی در کنار یکدیگر با فعالیت‌های انفرادی ـ د) رشد اجتماعی

۳) الف) لبخند اجتماعی ـ ب) ۸ تا ۹ ماهگی ـ ج) بازی انفرادی ـ د) رشد شناختی

۴) الف) بازی قاعده‌مند ـ ب) ۶ تا ۷ ماهگی ـ ج) بازی در کنار یکدیگر ـ د) رشد اجتماعی

۱۰۰- کدام یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با عبارت بیان شده، صحیح است؟

«سارا ۶ ساله است. هنگامی که متوجه می‌شود دوستش از گم‌شدن مداد رنگی‌هایش ناراحت شده است، مدادهای خود را بـا او تقسـیم مـی‌کنـد تـا دوستش خوشحال شود.»

۱) چون سارا صرفاً برای خوشحال کردن دوستش به او کمک کرده است بنابراین نمی‌توان رفتار او را اخلاقی دانست.

۲) رفتار سارا نشان می‌دهد که کودکان در این سن، عمل اخلاقی را صرفاً به دلیل درست بودن آن و بدون توجه به انگیزه انجام می‌دهند.

۳) رفتار سارا را نمی‌توان اخلاقی دانست؛ زیرا کودکان در این سن هنوز توانایی تشخیص رفتارهای اخلاقی از غیراخلاقی را به دست نیاورده‌اند و ایـن توانایی در بزرگسالی شکل می‌گیرد.

۴) رفتار سارا نمونه‌ای از عمل اخلاقی است، اما انگیزهٔ او برای انجام این عمل می‌تواند با انگیزهٔ فردی بزرگسال برای انجام همان رفتار متفاوت باشد.

کانون فرهنگی آموزش قلم‌چی

کتاب‌های آبی انسانی را پیمانه‌ای تمرین کنید

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

صبح جمعه
۱۴۰۵/۸/۱

دفترچهٔ شمارهٔ (۲)

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

۲

آزمون ۱ آبان‌ماه ۱۴۰۵

آزمون اختصاصی

دوازدهم انسانی

ساعت ۹:۴۰ تا ۱۱ صبح

۹۰ سؤال در ۸۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شمارهٔ سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۳) و (۱)	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۰
۲	اجباری	تاریخ و جغرافیا (۳)	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۰
۳	انتخابی	تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
		تاریخ و جغرافیا (۲)	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	
۴	اجباری	فلسفهٔ دوازدهم	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰
۵	اجباری	منطق	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	۱۰
۲	اجباری	فلسفهٔ یازدهم	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	۱۰
۷	اجباری	اقتصاد	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۱۰

فیلم تحلیل آموزشی سؤالات آزمون امروز

برای مشاهدهٔ فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

کانال انسانی‌ها در پیام‌رسان «بله»

برای عضویت، کد روبه‌رو را اسکن کنید.

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	حسین ابراهیم‌نژاد، محمد اسدی، محمد بحیرایی،ابوالفضل بهاری، عارف بهرام‌نیا، محمد پردل نظامی، احمد حسن‌زاده‌فرد، علی حسینی‌نوه، محمد حمیدی، رضا خانبابائی، شکیب رجبی، هادی فولادی، علی قهرمان‌زاده، عباس مالکی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، سعید جعفری، سید محسن رضوی، رضا رنجبری، الهام محمدی، یاسین مهدیان، هومن نمازی، اکبر یحیوی
جامعه‌شناسی	امیرمهدی افشار، ریحانه امینی، آزیتا بیدقی، جواد جلیلیان، علیرضا حیدری، امیرحسین خزایی، مریم خسروی دهنوی، فاطمه رضائیان، یاسین ساعدی، سینا غلامی، مهراد کرمی، سید آرش مرتضائی‌فر، محمد مهدی یعقوبی
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، محمد حبیبی، محمدعرفان فرهادی، نگین مرسلی
عربی زبان قرآن	محمود بادبرین، عمار تاجبخش، ابوطالب درانی، محمدرضا سوری، امیرحسین شکوری، کامران عبداللهی، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی، پیروز وجان، محمد مهدی یعقوبی
تاریخ و جغرافیا	علیرضا آزادی‌زاده، راضیه ابراهیمی‌نژاد، فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، مریم خسروی دهنوی، یاسین ساعدی، علیرضا سالمی، عاطفه طاهر، حامد صفرخانیان، فاطمه عزیزی، مهدی کاردان، محمد مهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، مجید پیرحسینلو، پرگل رحیمی، موسی سپاهی، کیمیا طهماسبی، الهه فاضلی، فرهاد قاسمی‌نژاد، محمد قربانی، امیرمحمد قلعه‌کاهی، علی معزی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، مهدی کاردان، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	عباس مالکی عرشیا محمدی	مسئول درس: ابراهیم نوری ویراستار: معصومه صنعت‌کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	محمد مشهدبان محمدمهدی اسلامی	مسئول درس: فریبا رئوفی ویراستار: محسن جمشیدی، مهشید سعیدی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	ـــــ	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی ملیکا ذاکری	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسن سعیدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: امیررضا علیزاده، وجیهه نجفی
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	علیرضا سالمی فاطمه عزیزی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	محمد قربانی	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی هادی حاجی‌زاده	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: محمدحسین صادق‌پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

دانش‌آموزان رشتهٔ علوم و معارف اسلامی، سؤالات اختصاصی «عربی» (ضمیمهٔ انتهای دفترچه) را از مسئول حوزه دریافت کنید.

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی (۳):
مِن الأشعارِ المَنسوبةِ إلی الإمامِ علیٍّ(ع)
(متن و قواعد درس ۱)
صفحه‌های ۱ تا ۱۰

عربی (۱):
مَطرُ السَّمَکِ / اَلتَّعایُشُ السِّلمیُّ
(درس‌های ۳ و ۴)
صفحه‌های ۳۱ تا ۶۶

بستهٔ اول: ترجمه و مفهوم

■■ عيّن الأنسب للجواب في الترجمة أو المفهوم (۱۰۱ - ۱۱۰)

۱۰۱- ﴿ إنّي رأيتُ أحد عَشر كوكباً و الشّمس و القمر رأيتُهم لي ساجِدينَ . . . ﴾:

۱) همانا من یازده ستاره، خورشید و ماه را دیدم. آن‌ها را در برابرم سجده‌کنان دیدم!

۲) من قطعاً یازده ستاره، خورشید و ماه را مشاهده کردم. آن‌ها در برابر من سجده کردند!

۳) ما یازده سیاره، خورشید و ماه را مشاهده کردیم. آن‌ها را در برابر خود در حال سجده دیدیم!

۴) بی‌گمان من یازده سیاره را در آسمان و خورشید و ماه را دیدم. آن‌ها در برابرم سجده‌کنان بودند!

۱۰۲- عيّن الصّحيح:

۱) ﴿ فَاصبرْ إنّ وَعدَ الله حَقٌّ ... ﴾: پس صبر می‌کنم؛ قطعاً وعدهٔ خداوند حق است!

۲) ﴿ قالَ إنّي أعلَمُ ما لا تَعلَمونَ ﴾: گفت همانا من به آنچه نمی‌دانید، داناترم!

۳) ﴿ وَ يُعلِّمُهُم الكتابَ و الحكمةَ ﴾: و به آن‌ها کتاب و حکمت می‌آموزد!

۴) ﴿ و أنزَلَ مِن السّماءِ ماءً ... ﴾: و آبی را از آسمان فرومی‌فرستم!

۱۰۳- نهایی « قدرُ كُلٍّ مِنّا ما نُحسِنُه فَعلينا أن نَقوم بواجِباتنا بأحسَن ما نَستطيعُ لأنّ للرّجال على الأفعالِ أسماء!»:

۱) ارزش هر کدام از ما به کاری است که آن را خوب انجام می‌دهیم، پس بر ما واجب است که با بهترین چیزی که می‌توانیم به وظایف خود بپردازیم چرا که انسان‌ها با عملکردها، نام‌هایی دارند!

۲) ارزش همهٔ ما به آن کاری است که خوب انجامش می‌دهیم، پس بر ماست که با آنچه می‌توانیم و به بهترین شکل، به وظایف خود بپردازیم چرا که مردان با کارها، نام‌هایی دارند!

۳) ارزش هر یک از ما به کاری است که آن را خوب انجام می‌دهیم، پس بر ما لازم است که با بهترین چیزی که می‌توانیم وظایف خود را انجام دهیم چرا که نام انسان‌ها، به کارهایشان است!

۴) ارزش هر کدام از ما به کاری است که آن را به بهترین شکل انجام می‌دهیم، پس بر ما واجب است تا به خوبی به وظایف خود بپردازیم چرا که انسان‌ها با عملکردها، نام‌هایی دارند!

۱۰۴- « أيّها الطّلّاب الأعزّاء، اِستَمعوا إلى كلامٍ فيه شيء من الحكمة و تَعلَّموها و علِّموها لمن يَطلبونها منكم، لأنّها نورٌ للحياة و سببٌ لِلنَّجاح!»: ای دانش‌آموزان عزیز،...

۱) به سخنی گوش دهید که در آن چیزی از حکمت است، آن را آموزش دهید و به کسانی که آن را از شما می‌طلبند بیاموزید؛ زیرا آن روشنایی زندگی و دلیلی برای موفقیت است!

۲) به کلامی که در آن چیزی از حکمت است گوش فرا دهید، آن را یاد دهید و به کسانی که آن را از شما می‌طلبند آموزش دهید؛ زیرا آن نوری برای زندگی و علّتی برای موفقیت است!

۳) سخنی را بشنوید که در آن حکمتی بوده است، آن را یاد بگیرید و به کسانی که آن را از شما طلب می‌کنند یاد دهید؛ زیرا آن نوری برای زندگی و علّتی برای موفقیت است!

۴) به سخنی که در آن چیزی از حکمت است گوش فرا دهید، آن را بیاموزید و به کسانی که آن را از شما می‌طلبند آموزش دهید؛ زیرا آن نوری برای زندگی و دلیلی برای موفقیت است!

۱۰۵- « إنّ سَبَبَ عقائد الآخَرينَ في أيّ مُجتمعٍ سَيُؤدّي إلى زوال التَّعايُش السِّلميّ بَينهم فَابتَعِدوا عن ذلك العمل القبيح!»:

۱) دشنام دادن به عقیده‌های دیگران در هر جامعه‌ای به از بین رفتن همزیستی مسالمت‌آمیز میان آن‌ها خواهد انجامید پس باید از آن کار ناپسند دوری کنند!

۲) دشنام دادن به عقاید دیگران در هر جامعه‌ای منجر به از بین رفتن همزیستی مسالمت‌آمیز بین آن‌ها خواهد شد پس از آن کار زشت دوری کنید!

۳) او به عقاید دیگران در هر جامعه‌ای دشنام داد پس موجب از بین رفتن زندگی مسالمت‌جویانه بین آن‌ها می‌شود، بنابراین باید از آن کار زشت دوری کند!

۴) دشنام دادن به عقیده‌های دیگران در هر یک از جوامع منجر به از بین رفتن همزیستی مسالمت‌جویانه خواهد شد پس از آن کار ناپسند دوری کنید!

۱۰۶- نهایی عيّن الصّحيح:

۱) لا يحزنْك قولُ الّذينَ لا يتعقّلونَ!: سخنان کسانی که تعقّل نمی‌کنند، تو را ناراحت نکند!

۲) إنّ كلّ امرئٍ خُلِقَ من طينةٍ و لم يخلَق مِن نُحاس أو ذَهَب!: بی‌شک هر انسانی از تکه گلی خلق شده و از مس یا طلا آفریده نشده است!

۳) أيّها الإخوةُ، إنّما الفخر لعقلٍ ثابتٍ لا لِلمال و النّسَب!: ای برادرها، تنها افتخارِ آدمی به خِرد استوار است نه به ثروت و تبارش!

۴) لم أُسافر بِالطّائرة، لأنّ بِطاقتها غالية جدّاً!: با هواپیما سفر نکردم، برای اینکه بلیت‌ها واقعاً گران شده است!

۱۰۷- عيّن المفهوم الصّحيح: « ففُزْ بِعلم و لا تَطلُبْ به بدلاً / فالنّاسُ مَوتى و أهلُ العلم أحياءُ»

۱) من اشتغلَ بِطلب العلم نالَ الخُلودَ المعنويَّ الّذي لا يُعادلُه شيءٌ، بينَما تَفقدُ حياة الغافِلينَ عَن المعرفة معناها الحقيقيَّ!

۲) الإنسانُ يَقدرُ على تَرجيح منافع الدّنيا على العلم حينما يكونُ بَقاؤه الجسمانيُّ مَرهوناً بِكَسب هذه المنافع!

۳) الموتُ يَشملُ الجميعَ على حدّ سَواء، ولكنّ أهل العلم يَستطيعونَ تأخيرَ أجَلهم بِسبب بَصيرتهم في أُمور الحياة!

۴) غايَةُ الحياة هي كَسبُ الفضائل المُتنوّعة، فَمَن جَمعَ بينَ العلم و غَيره من النّعمِ نَجا من الهلاك الحتميّ!

۱۰۸- عيّن الصّحيح في مفهوم العبارة: « ليتَ فصل الرّبيع طويلٌ في بلدنا!»

۱) التّمنّي في هذه العبارة يدُلُّ على أنّ الرّبيع لا يأتي إلى هذا البلد و لا يشعرُ أهلُه بِجمال هذا الفصل!

۲) تدُلُّ الجملةُ على أنّ فصلَ الرّبيع قد بَدأَ في بلد المُتكلّم، و أهلُ البلد ينتظرونَ نِهايته بِصبر!

۳) يطلبُ المُتكلّمُ بِشكل حتميّ أن تَكونَ جميعُ فصول السّنة في وطنه مثل أيّام فصل الرّبيع!

۴) إنّ قائلَ هذه العبارة يطلبُ زِيادة أيّام الرّبيع، ولكنّ هذا الفصل قصيرٌ في بلاده في الواقع!

۱۰۹- عيّن العبارة الّتي تُبيّنُ المفهوم الدّقيق لِقوله تعالى:

﴿ كُلّ حزب بِما لَدَيهم فَرِحونَ ﴾

۱) يَمدحُ اللهُ هؤلاء لأنّ الفَرح بِما عِندهم مِن العقيدة يُؤدّي إلى تَقوية الرّوابط بينَ أفراد الحزب و يَجلبُ لَهم الأُنسَ و السّعادةَ!

۲) تُشيرُ الآيةُ إلى حالَة الغُرور الفكريّ و التَّعصُّب؛ حيثُ يَعتقدُ كُلُّ جَماعة أنّ ما عندَها مِن الآراء هُو الحقُّ المُطلقُ، و يَنشَغلونَ بِهذا عَن البَحث عَن الحقّ!

۳) إنّ القرآن الكريم يُؤكّدُ على أهميّة التَّعدُّديّة؛ فَمِن الطّبيعيّ أن يسعى كُلّ حزب لترويج مَنهجه الخاصّ الّذي يُسعِدُ النّاس!

۴) يَقصدُ القرآنُ أنّ كُلّ طائفة تَفرحُ بِمكاسِبها المادّيّة و نُفوذها في الدّنيا؛ لِذا يَجبُ على الإنسان أن يَبحثَ عَن فَرَح أكبرَ في الحياة الآخِرة!

۱۱۰- عيّن الخطأ (في المفهوم):

۱) لا تَجتمعُ خصلتانِ في مؤمن؛ البُخلُ و الكِذبُ!: الإيمانُ يَمنعُ اجتماعَ البُخل و الكِذب في الشخص المؤمن!

۲) المؤمنُ مَن آمنَه النّاسُ على دِمائِهم و أموالِهم!: من علائم المؤمن أنّ النّاس آمنوا به على أنفُسهم و أموالِهم!

۳) ﴿ إنّ هذه اُمّتُكُم اُمّةً واحدةً و أنا ربُّكُم فَاعبدونِ ﴾: إنّ الله ربُّ الاُمّة الواحدة فقط، فَعلينا عبادته!

۴) النّاسُ نيامٌ؛ فَإذا ماتوا انتَبَهوا!: الإنسانُ في هذه الحياة كَالنّائِم و بِالموت يعرف حقائق الدّنيا!

بستهٔ دوم: درك مطلب و قواعد

■■ اقرأ النّص التّالي ثمّ أجب عن الأسئلة (۱۱۱ – ۱۱۵) بما يُناسب النّص:

يرى كثيرٌ من الناس أنّ الثروة هي المعيار الأوّل لقيمة الإنسان في المجتمع، بينما يميل آخَرون إلى إنكار أيّ دور للمال في بناء المكانة الإنسانيّة. غير أنّ نظرة عميقة إلى حقيقة الأمر تكشف أنّ المال ليس صفة ذاتيّة تضاف إلى جوهر الإنسان فترفع من قدره، بل هو مُضخّم لما هو موجود في باطنه. فإنّ الغِنى لا يمنح الجاهل حكمة، و لا يجعل البخيل كريماً، بل يفضح حقيقة أخلاق المرء حين يمنحه القدرة على التّصرّف بلا قيود.

فالإنسان الكريم إذا امتلك المال اتّسعت دائرة إحسانه و تحوّلت ثروته إلى أداة لخدمة الآخرين و تقدُّم مجتمعه، في حين أنّ صاحب النّفس الضّعيفة قد يزيده المال طغياناً و تكبّراً. إذَن، إنّ المال لا يمكن أن يرفع قيمة الإنسان أو يخفضها؛ إنّما تكمن القيمة الحقيقيّة في حسن استخدام القدرة، و الثّروة ليست إلّا امتحاناً عمليّاً يكشف معدن الإنسان و يظهر ما كان مخفيّاً في أعماقه.

۱۱۱- عيّن الخطأ: (حسبَ النّصّ)

۱) المالُ في أصلِه أمر مُحايِد لا يَرفعُ قيمةَ الإنسانِ الإنسانيّةَ و لا يَخفضُها بذاته!

۲) يَعتبرُ النصُّ الثّروةَ سبَباً هامّاً قد يُغيّرُ جوهرَ الإنسان الجاهل إلى إنسان حكيم!

۳) المال يُعَدُّ عاملاً يَكشفُ عن باطن الإنسان و أخلاقه الحقيقيّة عند امتلاكه!

۴) اتّساعُ دائرة إحسان المرء بالمالِ يعتمدُ على مُروءة نفسِه قبلَ امتلاكِه الثّروة!

۱۱۲- « **المالُ مُضخّم لِما هو في باطن الإنسان، لأنّه . . .** »؛ **عيّن الصّحيح:**

۱) يَجعلُ كلَّ من يَمتلكه شَخصاً كريماً يَسعى لِخدمة المُجتمع و مُواطِنيه!

۲) يُعطيه القُدرةَ على إظهار خِصاله، سَواءٌ كانت كَرَماً أو كِبراً، بِلا قيود!

۳) يَمنعُ أصحابَ النّفوس الضّعيفة من ممارسة الطُّغيان و التكبُّر!

۴) يَفرضُ على جميع أفراد المجتمعِ احترامَ الغَنيّ و طاعَته!

۱۱۳- **إلى أيّ موضوع يُشير النّصّ؟**

۱) الثّروةُ كأداةٍ لِكشف الجوهر البَشريّ و اختباره!

۲) النَّفيُ المُطلقُ لِأهميّة المال في الحياة المعاصرة!

۳) التَّكبُّرُ و الطُّغيانُ كنتيجة لامتلاك الثّروة!

۴) دَورُ القناعة في الحِفاظ على طهارة النّفس الإنسانيّة!

■ **عيّن الصّحيح في الإعراب و التّحليل الصّرفيّ (۱۱٤ و ۱۱٥)**

۱۱۴- « **الأوّل – تكشف – دور – امتلك** »:

۱) الأوّل: اسم؛ من الأعداد الأصليّة – مذكّر (مؤنّثه: الأُولى) / صفة و موصوفها: المعيار

۲) تكشف: مضارع – مؤنّث غائب – مجرّد ثلاثي، دون حرف زائد / خبر للحروف المشبّهة بالفعل

۳) دور: اسم – مفرد مذكّر – جمعه للتّكسير: «أدوار» – نكرة / صفة، و موصوفها: أيّ

۴) امتلك: فعل ماض – للمفرد المذكّر الغائب – مزيد ثلاثي؛ مصدره: تَملُّك / فعل، و الجملة فعليّة

۱۱۵- « **تحوّلت – تقدّم – لا يمكن – استخدام** »:

۱) تحوّلت: فعل ماض – للمفرد – مزيد ثلاثي بحرف زائد واحد / فعل، و الجملة فعليّة

۲) تقدّم: اسم – مفرد مذكّر – مصدر من الأفعال المزيدة؛ فعله الماضي: قدَّمَ – مضاف

۳) لا يمكن: مضارع – مزيد ثلاثي من باب افعال؛ حروفه الأصليّة: م ك ن / خبر للحروف المشبّهة بالفعل

۴) استخدام: مصدر من باب استفعال، و له ثلاثة حروف أصلية و حرفان زائدان / مضافإليه، و مضافه: حُسن

■■ عيّن المناسب للجواب في الأسئلة التالية (۱۱۶ - ۱۲۰)

۱۱۶- عيّن الصّحيح حول الأفعال الّتي تحتها خطّ:

۱) تَعَلَّمِ السّباحة حتّى لا تغرق: بابُه ← تَفعيل، مصدره ← تعليم

۲) أنتِ تُحسِنينَ إلى زميلاتك: بابُه ← تَفعيل، مصدره ← تحسين

۳) هذه الأسماكُ تَتَساقطُ مِن السّماء: بابُه ← تَفاعُل، مصدره ← تَساقُط

۴) هُم انتَصَروا في المُباراة العلميّة: بابُه ← اِنفعال، مصدره ← اِنتصار

۱۱۷- عيّن فعلاً مزيداً ليس فيه حرف «التّاء» زائداً:

۱) تَجاهلكَ وليّك الحميم فَشعرتَ بالحقارة و حَزنتَ كثيراً!

۲) يَنتفع النّاس بأنعم الله لكنّ بعضهم لا يَشكرونه علَيها!

۳) لا يَتركني أصدقائي عند الشّدائد لِأنّهم مِن الشّباب الأوفياء!

۴) تُرغّبني مُدرّستي في المحافظة علَى أداء الصّلاة في وقتها!

۱۱۸- نهایی عيّن عبارة جاء فيها حرفان من الحروف المُشبّهة بالفعل:

۱) إن تَتعلَّم العلم يَنفعك، و أظنّ أن الاجتهاد سبب النّجاح، لكنْ يَحتاجُ إلى صبر طويل!

۲) إن الأدب زينةٌ للإنسان، و العلم نورٌ يُضيءُ الطّريق، ولكنَّ الجهل ظلامٌ يُهلِك صاحبَه!

۳) أُريدُ أن أَنجحَ في الامتحان لأنّني مجتهدٌ، و كانَ أخي عالماً مشهوراً!

۴) لَيتَ الطّلّابَ يَجتهدونَ دائماً، فإن اجتهدوا نَجحوا في حياتهم!

۱۱۹- عيّن الكلمة الّتي تكمّل جملةَ ما قبلها:

۱) إنّ العلم أحسنُ من المال، ۲) و نعلم أنّ للعالم أصدقاء كثيرين،

۳) ولكنّ لصاحب المال أعداء كثيرين، ۴) هذا هو الفرق بين العلم و المال!

۱۲۰- عيّن ما لا يدلّ على نفي كامل:

۱) قد يُحمَّلُ الشّابّ ما لا طاقة له به! ۲) قال العجوز: لا خير في مجالسة الكذّابين!

۳) لا التفات لنا إلى آراء الآخرين! ۴) أجابت الأُخت: لا، ذهبَ إلى سوق المدينة!

تاریخ (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

درس اول: تاریخ‌نگاری و منابع دورهٔ معاصر
درس دوم: ایران و جهان در آستانهٔ دورهٔ معاصر
(تا پایان هنر و معماری)
صفحه‌های ۱ تا ۲۴

۱۲۱- نهایی چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

الف) خاوری شیرازی از منتقدان تملق‌گویی بوده و نخستین کسی است که واقعیت قتل امیرکبیر را بازتاب داده است.

ب) انقلاب فرانسه، تأثیر عمیقی بر دگرگونی بینش مورخان ایرانی داشت.

ج) تاریخ گیتی‌گشا اثر میرزا محمدصادق موسوی، از جمله منابع تاریخ‌نگاری سنتی و میراث تاریخی به‌شمار می‌رود.

د) ترجمهٔ آثار اروپایی در زمان عباس میرزا با تأسیس دارالفنون و دارالطباعه گسترش یافت.

۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۱۲۲- هریک از گزاره‌های زیر، به‌ترتیب مربوط به کدام منبع تاریخی در دورهٔ معاصر است؟

الف) این آثار حاوی اطلاعات ارزشمندی دربارهٔ اوضاع سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی و شرح حال رجال دورهٔ معاصر هستند که به‌ندرت در سایر منابع یافت می‌شود.

ب) از نظر مطالعهٔ تاریخ اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی اهمیت فوق‌العاده‌ای دارند و حاوی اطلاعات ارزشمندی دربارهٔ موضوعات اقتصادی هستند.

ج) یک روش پژوهشی تاریخی برنامه‌ریزی شده برای جمع‌آوری و نگهداری اطلاعات تاریخی از حافظهٔ افرادی است که خود در وقایعی شرکت داشته‌اند یا از نزدیک شاهد آن وقایع بوده‌اند.

۱) خاطرات ـ سفرنامه‌ها ـ تاریخ شفاهی ۲) نشریات ـ اسناد و منابع آرشیوی ـ خاطرات
۳) کتب تاریخی ـ سفرنامه‌ها ـ خاطرات ۴) خاطرات ـ اسناد و منابع آرشیوی ـ تاریخ شفاهی

۱۲۳- کدام‌یک از موارد زیر نادرست است؟

الف) نادر و سپاه تحت فرمان او در چندین جنگ بر ارتش قدرتمند روسیه پیروز شدند و سرزمین‌های اشغال شدهٔ ایران را آزاد کردند.

ب) پس از تسلط افغان‌ها بر اصفهان، نادر به همراه فتحعلی‌خان قاجار به تهماسب یکی از پسران شاه سلطان حسین پیوست و در نخستین گام خراسان را تصرف کردند.

ج) نادرشاه افشار سرانجام هنگامی که مشغول سرکوب شورشی در خراسان بود، با توطئهٔ نزدیکان و سردارانش کشته شد.

د) نادرشاه در نخستین گام برای رسیدن به پادشاهی، اسماعیل دوم را به بهانهٔ بی‌کفایتی از سلطنت خلع کرد و سپس بزرگان کشور، علما و سران ایل‌ها و طوایف را به شورای دشت مغان فراخواند و شرایطی را برای پذیرفتن سلطنت مطرح کرد.

۱) «الف» و «د» ۲) «د» و «ب» ۳) «ج» و «الف» ۴) «ب» و «ج»

۱۲۴- نهایی کدام گزینه نادرست است؟

۱) با شکست لطفعلی‌خان از آقامحمدخان قاجار و مرگ او، سلسلهٔ زندیه منقرض شد.
۲) اشتباهات نظامی و روی‌گردانی عده‌ای از درباریان، دلیل سقوط لطفعلی‌خان بود.
۳) با مرگ کریم‌خان، عده‌ای از طایفهٔ زند برای رسیدن به تاج و تخت به رقابت پرداختند.
۴) آخرین فرمانروای زند، گرچه شجاعت و لیاقت داشت، اما بین مردم محبوبیتی نداشت.

۱۲۵- با توجه به موقعیت‌های تاریخی زیر، کدام گزینه صحیح نیست؟

الف) در شهر ما، تاجران بسیاری را می‌بینی که مشغول داد و ستد با مردم هستند و حتی کالاها را به مناطق دیگر تجارت می‌کنند.

ب) با اینکه باید در کنار پدرم می‌ماندم و با او گندم برداشت می‌کردیم؛ اما نه محصولی به بار آمد و نه به من اجازهٔ کشاورزی داده شد.

ج) در راه نجف هستم... دیگر نمی‌توانستم در شهر خود بمانم، چرا که شورشیان تمام پایتخت را تصرف کردند و به کسی امان ندادند.

۱) فرد «الف» در زمان نادرشاه افشار در شهر مشهد زندگی می‌کرد.
۲) فرد «ج» از علما و طلّابی است که از هجوم افغان‌ها جان سالم به در برده بودند و به عتبات عالیات مهاجرت کردند.
۳) فرد «ب» در زمان افشاریان می‌زیست و به‌دلیل تأمین نیروی نظامی جنگ‌های نادرشاه، مجبور به ترک کشاورزی شد.
۴) افراد «الف» و «ب» در زمان خود، شاهد شکل‌گیری و تداوم نهضت بازگشت ادبی بودند.

جغرافیا (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

درس اول: شهرها و روستاها
صفحه‌های ۱ تا ۲۰

۱۲۶- با توجه به موارد زیر، کدام گزینه به موضوع درستی اشاره کرده است؟

الف) توسعهٔ کالبدی شهر رشت به واسطهٔ بازار با نواحی پیرامون

ب) بررسی محل دقیق روستای هولوکو و بررسی شرایط جغرافیایی مؤثر در شکل‌گیری آن

ج) گسترش شهر قاهره به‌سبب دسترسی به عوامل طبیعی و انسانی پیرامون آن

د) دسترسی شهر اهواز به شبکهٔ ارتباطی خط راه‌آهن و ایجاد موقعیت مناسب برای رونق تجارت

۱) «الف» همانند «ج» و برخلاف «ب» و «د» به مفهوم موقعیت اشاره دارد.

۲) «ج» همانند «د» و بر خلاف «الف» و «ب» به مفهوم مقر اشاره دارد.

۳) «ب» همانند «ج» و برخلاف «الف» و «د» به مفهوم هستهٔ اولیه اشاره دارد.

۴) «ج» همانند «د» و بر خلاف «الف» و «ب» به مفهوم موقعیت اشاره دارد.

۱۲۷- کدام گزینه، ارتباط میان جمعیت، خدمات و حوزهٔ نفوذ سکونتگاه‌ها را در چارچوب سلسله‌مراتب سکونتگاهی بهتر بیان می‌کند؟

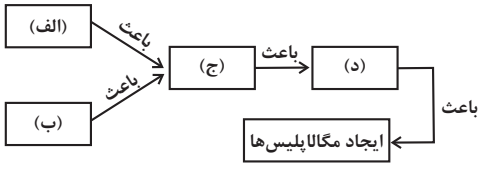
۱) با افزایش جمعیت سکونتگاه، تعداد و تنوع خدمات بیشتر می‌شود و سکونتگاه می‌تواند در برخی عملکردها، حوزهٔ نفوذ گسترده‌تری داشته باشد.

۲) با افزایش جمعیت سکونتگاه، تعداد و تنوع خدمات کمتر می‌شود و حوزهٔ نفوذ آن نیز محدودتر خواهد شد.

۳) با کاهش جمعیت سکونتگاه، تعداد و تنوع خدمات بیشتر می‌شود و حوزهٔ نفوذ آن افزایش می‌یابد.

۴) تعداد و تنوع خدمات با میزان جمعیت سکونتگاه تغییری نمی‌کند و برای بررسی حوزهٔ نفوذ نیز، تنها به آستانهٔ جمعیتی نفوذ توجه می‌شود.

۱۲۸- کدام گزینه، به‌ترتیب برای تکمیل موارد «الف»، «ب»، «ج» و «د» مناسب است؟

۱) توسعهٔ تجارت جهانی ـ تمرکز مراکز مالی و پولی ـ گسترش مادرشهرها ـ حومه‌نشینی

۲) تمرکز مراکز مالی و پولی ـ تمرکز جمعیت شهری ـ حومه‌نشینی ـ گسترش مادرشهرها

۳) گسترش وسایل حمل و نقل ـ افزایش شهرنشینی ـ گسترش حومه‌نشینی ـ ایجاد مناطق مادرشهری

۴) توسعهٔ اقتصاد جهانی ـ گسترش وسایل حمل و نقل ـ ایجاد مناطق مادرشهری ـ افزایش حومه‌نشینی

۱۲۹- نهایی کدام گزینه به‌ترتیب، عبارت‌های زیر را کامل می‌کند؟

الف) در سدهٔ نوزدهم و نیمهٔ اول قرن بیستم در کشورهای توسعه‌یافته و صنعتی اروپا و آمریکای شمالی، به‌دنبال ... مهاجرت از روستاها به شـهرها رخ داد.

ب) ... سبب می‌شود، شهر محل انباشت سرمایه، تولید کالاهای کارخانه‌ای و تمرکز فعالیت‌های اقتصادی باشد.

ج) منظور از ... روندی اقتصادی – اجتماعی است که طی آن شیوه‌های زندگی، رفتار و عملکردهـا، ارزش‌هـا و مظـاهر شـهری در روسـتاها و بـین روستانشینان رواج می‌یابد.

۱) توسعهٔ صنایع کارخانه‌ای ـ مبادلهٔ نابرابر بین شهر و روستا ـ شهرگرایی

۲) بروز تحولات صنعتی و ورود کشورها به عصر نوسازی ـ توسعهٔ کارخانه‌ها و رشد بخش خدمات ـ شهرگرایی

۳) توسعهٔ صنایع کارخانه‌ای ـ توسعهٔ کارخانه‌ها و رشد بخش خدمات ـ شهرنشینی

۴) بروز تحولات صنعتی و ورود کشورها به عصر نوسازی ـ مبادلهٔ نابرابر بین شهر و روستا ـ شهرنشینی

۱۳۰- نهایی کدام موارد از علل شهرنشینی سریع است؟

الف) تبدیل تهران به مادرشهر ملی

ب) سرمایه‌گذاری و توسعهٔ کارخانه‌ها و تجهیزات و زیرساخت‌ها در شهرها

ج) تغییر در الگوی پراکندگی جمعیت

د) انهدام کشاورزی در ایران پس از اصلاحات ارضی و مهاجرت روستاییان

۱) «ج» و «الف»
۲) «د» و «ج»
۳) «ب» و «د»
۴) «الف» و «ب»

تاریخ (۱)

در این بخش می‌توانید از بین سؤالات تاریخ (۱) و جغرافیای ایران و یا تاریخ (۲) و جغرافیای (۲) یک مجموعه را انتخاب کنید.
می‌توانید به سؤال‌های ۱۳۱ تا ۱۴۰ «یا» به سؤال‌های ۱۴۱ تا ۱۵۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فصل دوم: جهان در عصر باستان
(درس‌های ۴ تا ۶)
صفحه‌های ۲۹ تا ۶۰

۱۳۱- کدام گزینه شامل عبارت‌های صحیح است؟

الف) مردمان پیش از تاریخ، از استخوان و چوب برای ابزارسازی استفاده می‌کردند.
ب) آکّدی‌ها با لشکرکشی‌های پیاپی به سرزمین‌های همجوار و غارت و ویران کردن آنها، بر قلمرو و ثروت خود افزودند.
ج) به گمان برخی باستان‌شناسان، سومریان مخترع خط بوده‌اند و نخستین نوشته‌های جهان متعلق به آنان است.
د) در نتیجهٔ تولید مازاد بر نیاز و داد و ستد کالاها، نخستین روستاها به‌عنوان سکونت‌گاه‌های دائم ایجاد شدند.

۱) «الف» و «ب» ۲) «ب» و «د» ۳) «الف» و «ج» ۴) «د» و «ج»

۱۳۲- مورخی، یافته‌های خود را دربارهٔ مصر باستان، بدین‌گونه انتشار داده است؛ کدام‌یک از نتایج یافته‌های او را نادرست می‌دانید؟

۱) مردم مصر، خدایان خود را مهربان‌تر و دوستانه‌تر از خدایان سومری می‌پنداشتند.
۲) یکی از دستاوردهای برجستهٔ تمدن مصر باستان، ابداع خط‌های هیروگلیف و دموتیک بود.
۳) مصریان، نحوهٔ ساخت پاپیروس را از سومری‌ها آموخته و تغییراتی در آن ایجاد کردند.
۴) مصریان مردمی صبور و فرمان‌بر بودند و آموزه‌های دینی، آنان را به اطاعت بی‌چون و چرا فرا می‌خواند.

۱۳۳- کدام مورد به یکی از ویژگی‌های حکومت هان در چین باستان اشاره دارد؟

۱) در اواخر دوران حکومت وی، چین دچار آشوب و جنگ داخلی شد.
۲) با هدف رونق اقتصاد، مقیاس وزن‌ها، اندازه‌ها و عیار سکه‌ها یکسان‌سازی شد.
۳) در دوران حکومت وی، آیین بودا به چین نفوذ کرد و به‌تدریج بر آیین کنفوسیوس برتری یافت.
۴) آزمون‌های مختلف برای اثبات صلاحیت و استعداد افراد برای کسب مقام‌های دولتی در این دوره رایج شد.

۱۳۴- در خصوص ترتیب وقایع زیر، کدام گزینه به‌درستی نگارش یافته است؟

الف) عصر تاریکی
ب) جنگ‌های پلوپونزی
ج) مهاجرت طوایف بیابانگرد از دشت‌های اروپای شرقی به شبه‌جزیرهٔ یونان
د) جنگ‌های بزرگ بین دولت-شهرهای یونانی و حکومت هخامنشیان
هـ) عصر شکوفایی مردم‌سالاری در آتن
و) اولین دورهٔ بازی‌های المپیک

۱) «ج» پیش از «الف» و «و» پس از «ب» رخ داده است؛ در حالی که «ب» و «د»، به موازی هم در یک قرن رخ داده‌اند.
۲) «ب» و «د» در بازهٔ زمانی کمتری، تقریباً به موازات «هـ» رخ دادند و «الف» پیش از «و» و پس از «ج» رخ داده است.
۳) «و» پس از «الف» و «ب» رخ داده است و «ج» پیش از «هـ» و «د» به وقوع پیوسته است.
۴) «ج» مقدم‌ترین و پایان «هـ» مؤخرترین واقعه است که در بین آن‌ها به ترتیب «الف»، «ب»، «و» و «د» رخ داده است.

۱۳۵- در ارتباط با «روم باستان»، کدام موارد نادرست است؟

الف) نخستین اقدام گروهی از اقوام هند و اروپایی که به شبه‌جزیرهٔ ایتالیا وارد شدند، تشکیل دولت- شهری مستقل در آن شبه‌جزیره بوده است.
ب) نتیجهٔ سیاست‌های توسعه‌طلبانهٔ جمهوری رم در خارج از مرزهای ایتالیا، تسلط آن بر دریای مدیترانه و سرزمین‌های پیرامون آن بود.
ج) دو عامل گسترش امپراطوری روم به سمت شرق و برتری یافتن ممالک شرقی در نظر امپراطورها، زمینهٔ انتقال نهادهای اداری امپراتوری روم به مناطق شرقی را فراهم کرد.
د) شمار زیاد بردگان در کنار اختلاف میان فقیر و ثروتمند در نهایت به قیام بردگان به رهبری اسپارتاکوس انجامید که این قیام پس از دو سال سرکوب شد.
هـ) از اقدامات امپراطور کنستانتین، می‌توان به تقسیم امپراطوری روم به دو بخش شرقی و غربی، برگزیدن شهر بیزانتیوم به پایتختی و اعلام دین مسیحیت به‌عنوان دین رسمی امپراطوری اشاره کرد.

۱) «الف» و «ج» ۲) «ب» و «د» ۳) «الف» و «هـ» ۴) «ب» و «هـ»

جغرافیای ایران

فصل دوم: جغرافیای طبیعی ایران
(درس‌های ۳ و ۴)
صفحه‌های ۱۳ تا ۳۳

۱۳۶- «ایران در جنوب دریای خزر و شمال خلیج فارس قرار گرفته است و موقعیت جغرافیایی مشخصی دارد.» کدام گزینه دقیق‌تر، نوع اطلاعات موجود در این عبارت را بیان می‌کند؟

۱) کل عبارت به موقعیت مطلق ایران اشاره دارد؛ زیرا مکان دقیق ایران روی کرهٔ زمین مشخص شده است.

۲) کل عبارت به موقعیت نسبی ایران اشاره دارد؛ زیرا جایگاه ایران نسبت به پدیده‌های پیرامون بیان شده است.

۳) بخش نخست عبارت مربوط به موقعیت مطلق و بخش دوم مربوط به موقعیت نسبی است.

۴) بخش نخست عبارت مربوط به موقعیت نسبی و بخش دوم مربوط به موقعیت مطلق است.

۱۳۷- با توجه به توضیحات زیر، موارد ... به‌ترتیب با ... دارند.

الف) حدود ۶۶ درصد ذخایر نفت جهان و ۲۸ درصد ذخایر گاز طبیعی را در خود جای داده است.

ب) مهم‌ترین آبراههٔ استراتژیک در تجارت جهان محسوب می‌شود.

ج) ۹۰٪ از خاویار جهان را تأمین می‌کند و به بازار مصرف ۳۰۰ میلیون نفری آسیای میانه دسترسی دارد.

د) بزرگ‌ترین پهنهٔ آبی محصور در خشکی است و از منابع نفت و گاز بهره‌مند است.

۱) «الف» و «ج» ـ خلیج فارس و دریای خزر، مطابقت و مغایرت
۲) «ج» و «د» ـ خلیج فارس و دریای خزر، مغایرت و مطابقت
۳) «ب» و «د» ـ تنگهٔ هرمز و دریای خزر، مطابقت و مغایرت
۴) «الف» و «ب» ـ خلیج فارس و تنگهٔ هرمز، مطابقت و مغایرت

۱۳۸- کدام گزینه نادرست است؟

۱) نقشهٔ ناهمواری‌های ایران، نشان می‌دهد که بخش اعظم سرزمین ما را نواحی مرتفع و کوهستانی تشکیل می‌دهد.

۲) پس از آخرین تحولات در دوران سوم زمین‌شناسی، طی دورهٔ «سنوزوئیک» ناهمواری‌های کشور ایران شکل نهایی یافته و از آن پس تحت تأثیر عوامل فرسایش تغییر شکل می‌یابند.

۳) ناهمواری‌های کشور ما بر تشکیل اجتماعات انسانی، نوع معیشت مردم و حتی بر تاریخ کشور ما، پیروزی و ناکامی‌های تاریخی نیز تأثیرگذار بوده است.

۴) تعداد سکونتگاه‌های شهری و روستایی در ایران در مناطق پایکوهی بیشتر و جمعیت در آن‌ها متراکم‌تر است.

۱۳۹- کدام گزینه نادرست نیست؟

۱) مثلث سه‌گانهٔ منطقهٔ کوهستانی مرکزی ایران، شامل کوه جغتای و رشته‌کوه بشاگرد و گردنهٔ آوج می‌شود.

۲) فعالیت‌های آتش‌فشانی در دورهٔ کواترنر، سبب شکل‌گیری قلّهٔ دماوند در رشته‌کوه البرز شده است.

۳) ریزش‌های جوی شدید، کوه‌های منطقهٔ شرق و جنوب شرقی ایران را دچار فرسایش می‌کند.

۴) رشته‌کوه‌های ارسباران و آلاداغ از ناهمواری‌هایی هستند که بیش از ۱۵۰۰ متر از سطح دریاهای آزاد ارتفاع دارند.

۱۴۰- با توجه به گزاره‌های زیر، کدام گزینه به‌درستی تدوین شده است؟

الف) سرزمین‌های هموار هستند که از یک طرف به کوه‌ها و از طرف دیگر به دریاها و دریاچه‌ها منتهی می‌شوند.

ب) در هنگام چین‌خوردگی‌ها و در حد فاصل تاقدیس‌ها (در میان ناودیس‌ها)، ایجاد شده‌اند.

ج) سرزمین‌های هموار یا نسبتاً هموار هستند که حصاری کوهستانی، آن‌ها را فرا گرفته است.

د) حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها هستند.

هـ) بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمده است.

۱) «ج» تعریفِ دشت را بیان می‌کند و موارد «هـ» و «ب»، به‌ترتیب علتِ شکل‌گیری دشت لوت و دشت ارژن هستند.

۲) «الف» تعریفِ دشت را بیان می‌کند و موارد «د» و «هـ»، به‌ترتیب علتِ شکل‌گیری دشت نهاوند و دشت لوت هستند.

۳) «ج» تعریفِ دشت را بیان می‌کند و موارد «د» و «ب»، به‌ترتیب علتِ شکل‌گیری دشت ارژن و دشت کاکان هستند.

۴) «الف» تعریفِ دشت را بیان می‌کند و موارد «هـ» و «د»، به‌ترتیب علتِ شکل‌گیری ماهی‌دشت و دشت نهاوند هستند.

تاریخ (۲)

اگر به سؤال‌های ۱۳۱ تا ۱۴۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۱۴۱ تا ۱۵۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فصل دوم: ظهور اسلام
(درس‌های ۴ تا ۶)
صفحه‌های ۳۰ تا ۶۵

۱۴۱- کدام‌یک از گزاره‌های زیر دربارهٔ وقایع پس از پیمان عقبهٔ دوم و استقرار در مدینه نادرست است؟

الف) هجرت به مدینه و اقامت دائمی در آن، تا پیش از فتح مکه در سال ۸ هجری، یکی از شروط بیعت با پیامبر (ص) و پذیرش اسلام شمرده می‌شد.

ب) پیامبر برای ساخت مسجدالنبی، قطعه‌زمینی را که متعلّق به دو یتیم بود، از آنان به عنوان هدیه پذیرفت.

ج) اهل صفّه گروهی از مهاجران تنگدست بودند که در ایوانی مسقّف در کنار مسجد پیامبر ساکن شدند و ارتباط نزدیکی با ایشان داشتند.

د) زمین‌هایی که مهاجران برای ساخت خانه در اختیار گرفتند، همگی بخشش‌هایی از سوی اهالی مدینه (انصار) بود.

۱) «ب» و «ج» ۲) «ب» و «د» ۳) «الف» و «د» ۴) «ج» و «د»

۱۴۲- کدام گزینه شامل عبارت‌های نادرست دربارهٔ وقایع پس از پیمان صلح حدیبیه است؟

الف) پس از پیمان صلح حدیبیه، حضرت محمد (ص) سران امپراتوری‌ها و دولت‌های بزرگ را به اسلام دعوت کرد.

ب) در سال‌های هفتم و هشتم هجری، تعدادی از حاکمان محلی مانند عمان، بحرین، نجران و یمن یا به اسلام گرویدند یا با بستن پیمان و پرداخت جزیه، تابع حکومت مدینه شدند.

ج) فتح مکه در ماه شوال سال هشتم هجری به‌صورت مسالمت‌آمیز انجام شد و کعبه از بت‌ها پاک‌سازی گردید.

د) مورخان سال دهم هجری را به‌دلیل اسلام‌آوردن قبیله‌های مختلف، سال وفود نامیده‌اند.

۱) «الف» و «ب» ۲) «ب» و «ج» ۳) «ج» و «د» ۴) «الف» و «د»

۱۴۳- با توجه به موارد زیر، کدام گزینه صحیح است؟

الف) سال ۲۹ هجری ب) سال ۳۹ هجری ج) سال ۱۹ هجری

۱) در زمان «الف»، در جریان محاصرهٔ شهر ایلیا، خلیفهٔ وقت از مدینه به شام رفت.

۲) در زمان «ج»، برخی مسلمانان، از جمله طلحه و زُبَیر به شیوهٔ توزیع برابر بیت‌المال اعتراض کردند.

۳) در زمان «ب»، برخی از صحابهٔ پیامبر همچون ابوذر غِفاری و عمّار یاسر، نسبت به رفتار منصوبان خلیفه اعتراض کردند.

۴) در زمان «الف» و «ج»، درآمدهای فراوانی از سرزمین‌های ثروتمندی که فتح شده بود به خزانهٔ مسلمانان در مدینه سرازیر شد.

۱۴۴- کدام خلیفهٔ اموی، نیروی دریایی را توسعه داد و هدف وی از این اقدام چه بود؟

۱) معاویه ـ تسلط بر دریاهای سرخ و مدیترانه و حفاظت از بازرگانی دریایی جهان اسلام

۲) معاویه ـ فتح جزایر دریای مدیترانه و پایان دادن به حاکمیت مطلق رومیان بر آن دریا

۳) عبدالملک‌بن مروان ـ فتح جزایر دریای مدیترانه و پایان دادن به حاکمیت مطلق رومیان بر آن دریا

۴) عبدالملک‌بن مروان ـ تسلط بر دریاهای سرخ و مدیترانه و حفاظت از بازرگانی دریایی جهان اسلام

۱۴۵- کدام گزینه نادرست است؟

۱) خاندان اموی تا سال ۴۲۲ هجری قمری، به‌صورت مستقل از عباسیان بر اندلس حکومت کردند.

۲) داعیان بدون اسم بردن از فرد خاص، مردم را به حکومت آل محمد (ص) فرا می‌خواندند.

۳) ابومسلم با فتح شهرهای مختلف خراسان، سرانجام ابوالعباس سفاح را به خلافت رساند.

۴) پس از امام سجاد (ع)، به‌تدریج مبارزه با جریان‌های فکری منحرف رو به افول رفت.

جغرافیا (۲)

فصل دوم: نواحی طبیعی
(درس‌های ۳ و ۴)
صفحه‌های ۱۹ تا ۵۲

۱۴۶- کدام گزینه دربارهٔ علت تفاوت دمای نواحی مختلف زمین درست است؟

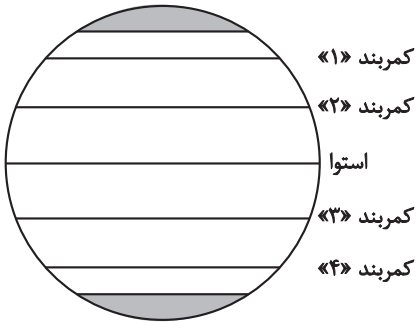
۱) هرچه از استوا به سمت قطب‌ها حرکت کنیم، زاویهٔ تابش خورشید، مایل‌تر می‌شود و در نتیجه دما افزایش می‌یابد.

۲) حرکت وضعی زمین باعث می‌شود همهٔ نقاط زمین در طول شبانه‌روز، مقدار یکسانی انرژی خورشیدی دریافت کنند.

۳) هرچه تابش خورشید مایل‌تر باشد، انرژی دریافتی در واحد سطح کاهش می‌یابد و در نتیجه دما می‌تواند کمتر باشد.

۴) افزایش ارتفاع از سطح زمین باعث افزایش دما می‌شود، زیرا نواحی مرتفع به خورشید نزدیک‌ترند.

۱۴۷- با توجه به تصویر پراکندگی کمربندهای فشار روی کرهٔ زمین، کدام گزینه به مفهوم درستی اشاره دارد؟

۱) جهت وزش باد به‌طور عمده، از کمربند شمارهٔ «۱» به‌سمت کمربند شمارهٔ «۲» است.

۲) بیابان نامیب به‌دلیل قرارگیری در مجاورت کمربند شمارهٔ «۳» و عدم صعود هوا ایجاد شده است.

۳) احتمال بیابانی‌شدنِ یک منطقهٔ فرضی بر اثر توزیع فشار، در کمربند شمارهٔ «۴» بیشتر از کمربند شمارهٔ «۳» است.

۴) بیابان گُبی به‌دلیل نزدیکی به کمربند شمارهٔ «۱»، تحت تأثیر مراکز فشار و فرونشست هوای سرد و سنگین ایجاد شده است.

۱۴۸- در خصوص بارش و انواع آن، مجموع عبارت‌های کدام گزینه صحیح است؟

۱) نواحی استوایی و آسیای موسمی بیش از ۱۵۰۰ میلی‌متر در سال بارندگی دارند. ـ نواحی هرچه از اقیانوس‌ها و دریاها دورتر باشند، رطوبت آن‌ها کمتر و خشکی هوایشان بیشتر است. ـ تودهٔ هوای مرطوب ابتدا باید تا ارتفاع معینی بالا رود، سپس سرد شود تا به نقطهٔ اشباع برسد و پس از تشکیل ابر، ببارد. ـ بیشتر بارندگی‌های بهاری و پاییزی از نوع بارندگی همرفتی هستند.

۲) بیابان‌ها، کمتر از ۵۰ یا ۱۰۰ میلی‌متر در سال بارندگی دارند. ـ نواحی هرچه از اقیانوس‌ها و دریاها دورتر باشند، رطوبت آن‌ها بیشتر و خشکی هوایشان کمتر است. ـ تودهٔ هوای مرطوب ابتدا باید تا ارتفاع معینی بالا رود، سپس به نقطهٔ اشباع برسد تا سرد شود و پس از تشکیل ابر، ببارد. ـ در بارندگی کوهستانی، کوهستان‌ها مانع حرکت تودهٔ هوای مرطوب به‌طور افقی می‌شوند.

۳) بیابان‌ها، کمتر از ۵۰ یا ۱۰۰ میلی‌متر در سال بارندگی دارند. ـ نواحی هرچه به اقیانوس‌ها و دریاها نزدیک‌تر باشند، رطوبت آن‌ها بیشتر و خشکی هوایشان کمتر است. ـ تودهٔ هوای مرطوب ابتدا باید تا ارتفاع معینی بالا رود، سپس سرد شود تا به نقطهٔ اشباع برسد و پس از تشکیل ابر، ببارد. ـ بارندگی سیکلونی بیشتر در محل جبهه‌ها به وجود می‌آید.

۴) نواحی استوایی و آسیای موسمی بیش از ۱۵۰۰ میلی‌متر در سال بارندگی دارند. ـ نواحی هرچه به اقیانوس‌ها و دریاها نزدیک‌تر باشند، رطوبت آن‌ها کمتر و خشکی هوایشان بیشتر است. ـ تودهٔ هوای مرطوب ابتدا باید تا ارتفاع معینی بالا رود، سپس به نقطهٔ اشباع برسد تا سرد شود و پس از تشکیل ابر، ببارد. ـ در بارندگی ناهمواری، تودهٔ هوا در امتداد دامنهٔ کوه به طرف قله بالا می‌رود و هنگام صعود، دمای آن افزایش می‌یابد و در انتها موجب بارش می‌شود.

۱۴۹- صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر، به‌ترتیب درکدام گزینه به‌درستی بیان شده است؟

الف) دو عامل مهم فرسایش در کوهستان‌ها، آب‌های جاری و یخچال‌ها هستند.

ب) دره‌های V شکل معمولاً بر اثر فرسایش یخچالی طی هزاران سال پدید آمده‌اند.

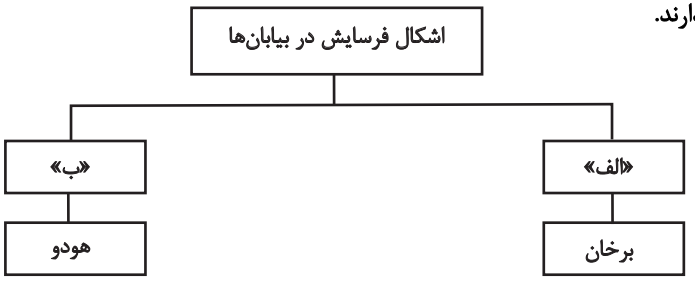
ج) «کارست» پدیدهٔ خوردگی و انحلال سنگ‌های گرانیتی است.

د) در کوهستان‌ها با توجه به شرایط آب و هوایی و شیب زمین، پیوسته هوازدگی فیزیکی رخ می‌دهد.

هـ) غارهای علی صدر همدان و کتله‌خور زنجان، نمونه‌هایی از اشکال فرسایشی کارستی هستند.

۱) ص ـ غ ـ غ ـ ص ـ غ ۲) ص ـ غ ـ غ ـ غ ـ ص ۳) غ ـ غ ـ ص ـ غ ـ ص ۴) ص ـ ص ـ ص ـ غ ـ غ

۱۵۰- با توجه به تصویر ارائه‌شده، ... به‌ترتیب با موارد «الف» و «ب»، ... دارند.

۱) تلماسه‌ها و ستون‌های سنگی ـ مطابقت و مغایرت

۲) دشت‌های ریگی و کلوت‌ها ـ مطابقت و مغایرت

۳) ستون‌های سنگی و تلماسه‌ها ـ مطابقت و مغایرت

۴) کلوت‌ها و چاله‌های بادی ـ مغایرت و مطابقت

فلسفهٔ دوازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

هستی و چیستی، جهان ممکنات
(درس‌های ۱ و ۲)
صفحه‌های ۱ تا ۱۲

۱۵۱- کدام گزینه نادرست است؟

۱) سؤال «این چیست؟» دربارهٔ دو شیء ممکن است جواب یکسانی داشته باشد، درحالی‌که آن دو شیء دو فرد جداگانه‌اند.

۲) امکانِ ادراک ماهوی پدیده‌ها در ذهن، دلیلی بر حضور عینی و واقعی آن‌ها در جهان خارج به شمار نمی‌رود.

۳) در حمل اولی ذاتی، اتحاد مفهومی میان موضوع و محمول برقرار است و نیازی به اثبات خارج از ذات نیست.

۴) ذهن در مواجهه با هر مفهومی، دو حیث متمایز را انتزاع می‌کند که هیچ‌یک جزء مادی آن مفهوم نیستند.

۱۵۲- نهایی نوع حمل از نظر ذاتی یا غیرذاتی‌بودن محمول برای موضوع در کدام گزینه، مانند «حمل ناطق بر انسان» است؟

۱) حمل جسم نامی بر درخت
۲) حمل شیرین بر سفید
۳) حمل کاتب بر انسان
۴) حمل مثلث بر شکل

۱۵۳- کدام گزینه دربارهٔ پیامدهای منطقی فرضِ «عینیت یا جزئیت وجود برای ماهیت» نادرست است؟

۱) سلب وجود از هر شیء واجد چیستی، مستلزم سلب شیء از خود و تناقض آشکار می‌گردید.

۲) نیازمندی ماهیات امکانی به علت برای خروج از حد تساوی و رسیدن به هستی منتفی می‌شد.

۳) امکان داشت که ماهیتی را تصور کنیم، حال آنکه از هستی یا نیستی آن غافل باشیم.

۴) تصور ماهیت در ذهن، ملازم با بروز آثار و خاصیت‌های خارجی و منشأ اثر بودنِ آن پدیده می‌شد.

۱۵۴- اگر مفهوم اول را به مفهوم دوم نسبت دهیم و مفهوم سوم را از مفهوم چهارم سلب کنیم، در کدام گزینه هر دو حمل «وجوبی» خواهد بود؟

۱) دارای بعد و خط ـ شریک خدا و موجود
۲) خندان و انسان ـ سه پاره‌خط و مثلث
۳) واجب‌الوجود بالذات و موجود ـ دایره و مربع
۴) ممکن‌الوجود و دیو ـ عدد فرد و پنج

۱۵۵- در کدام قضیه، با تغییر نسبت، رابطهٔ میان موضوع و محمول از نظر نسبت‌های سه‌گانه ثابت باقی می‌ماند؟

۱) پنج‌ضلعی منتظم دارای پنج زاویهٔ برابر است.
۲) یکی از پرچالش‌ترین سوخت‌ها در کشور بنزین است.
۳) جیوه یک عنصر فلزی و در دمای اتاق به شکل مایع است.
۴) مجموع زاویه‌های داخلی مثلث سه قائمه است.

۱۵۶- نهایی در قضایای زیر به‌ترتیب چه رابطه‌ای بین محمول و موضوع برقرار است؟

«شریک‌الباری ممتنع‌الوجود است ـ انسان ناطق نیست ـ وجود خداوند غیرامکانی است»

۱) وجوبی ـ امتناعی ـ امتناعی
۲) وجوبی ـ امتناعی ـ وجوبی
۳) امتناعی ـ وجوبی ـ وجوبی
۴) وجوبی ـ امکانی ـ امتناعی

۱۵۷- کدام عبارت دربارهٔ «رابطهٔ وجود با موضوعات مختلف» درست است؟

۱) اموری که رابطهٔ ذات آنها با وجود ضروری است، به‌هیچ‌وجه امکان معدوم شدن ندارند.

۲) اموری که رابطهٔ ذات آنها با وجود امتناعی است، با ظهور علتِ مناسب موجود می‌شوند.

۳) اموری که رابطهٔ ذات آنها با وجود وجوبی است، ممکن است به دلیل وجود مانع محقق نشوند.

۴) اموری که رابطهٔ ذات آنها با وجود ضروری نیست، هرگز توانایی موجود شدن در خارج را ندارند.

۱۵۸- نهایی کدام گزینه به لحاظ ذاتش باید معدوم باشد؟

۱) اژدهای هفت‌سر
۲) دایرهٔ منتظم‌الاضلاع
۳) نهنگ آتش‌خوار
۴) اسب تک‌شاخ

ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

۱۵۹- کدام عبارت مفهوم «ممتنع‌الوجود» را دقیق‌تر توضیح داده است؟

۱) مفهومی که تصور آن غیرممکن است.
۲) آن‌چه که حمل هستی بر آن ممکن نیست.
۳) چیزی که هرگز وجود نداشته و نخواهد داشت.
۴) آن‌چه که فقط وجود خیالی یا فرضی داشته باشد.

۱۶۰- کدام گزینه دربارهٔ حقیقتی که ذاتاً با وجود رابطهٔ ضروری دارد، عبارت صحیحی را بیان نمی‌کند؟

۱) می‌توان برهه‌ای از زمان را تصور کرد که وجود از این حقیقت منفک بوده است.

۲) وجود داشتن این حقیقت در گرو هستی‌بخشی موجود دیگری نبوده است.

۳) با ماهیتی که ذاتاً ممکن‌الوجود است هیچ مصداق مشترکی در جهان خارج ندارد.

۴) محال ممکن است چنین حقیقتی تاکنون در جهان خارج به وجود نیامده باشد.

منطق

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

لفظ و معنا
(درس ۲)
صفحه‌های ۱۱ تا ۱۹

۱۶۱- کدام عبارت درست است؟

۱) از آنجا که برای بیان افکار و اندیشه‌های خود به دیگران از الفاظ استفاده می‌کنیم، قواعد منطق تابع قواعد زبان است.

۲) فقط خطاهایی که در حوزهٔ زبان و الفاظ پیش می‌آیند، در علم منطق مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرند.

۳) چون خطا در الفاظ می‌تواند موجب خطای اندیشه شود، در منطق به مبحث الفاظ توجه می‌شود.

۴) در علم منطق، اصول کلی به همراه قواعد صرفی و نحوی هر زبانی مورد بررسی قرار می‌گیرند.

۱۶۲- کدام مورد دربارهٔ «اشتراک لفظ» درست است؟

۱) مشترک لفظی به کلمه‌ای اطلاق می‌شود که با نگارش و خوانش یکسان بیانگر چند معنای کاملاً متفاوت باشد.

۲) بیت «کار پاکان را قیاس از خود مگیر / گرچه ماند در نبشتن شیر و شیر» نمونه‌ای از ایجاد مغالطهٔ اشتراک لفظ است.

۳) در مغالطهٔ اشتراک لفظ، یک واژه تنها دارای یک معنای واحد است، اما از آن در کاربردهای گوناگون استفاده می‌شود.

۴) اشتراک لفظ پدیده‌ای منحصر به برخی زبان‌هاست که در آنها چند معنای مختلف با یک لفظ واحد بیان می‌شوند.

۱۶۳- در کدام گزینه، زمینهٔ بروز «مغالطهٔ اشتراک لفظ» وجود ندارد؟

۱) دهمین و آخرین فصل این کتاب دربارهٔ فلسفهٔ زندگی است.
۲) از این رستوران تا سیر نخوری، بیرون نمی‌روی!
۳) فردا حتماً برای رفتن به روستا با اسب بیایید.
۴) علی و محمد سه سال اختلاف سنی دارند.

۱۶۴- در کدام گزینه هر سه عبارت مشخص‌شده دارای دلالت التزامی است؟

۱) قبل از غذا دست‌هایت را بشور ــ مدیر مدرسه مردی جوان است ــ داور در مسابقهٔ دیروز سر تیم را برید.

۲) علی مثل شیر شجاع است ــ آرایشگر با تیغ سرم را برید ــ کشور ایران روی گسل قرار دارد.

۳) از دستش آب نمی‌چکد ــ از بس به تو گفتم زبانم مو درآورد ــ دل او مثل دریا است.

۴) از دستت خسته شدم ــ خانهٔ دوستم را دزد زد ــ این کشتی‌گیر ببر مازندران است.

۱۶۵- نوع دلالت لفظِ «حیوان» بر معنای خود در کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

۱) انسان در تعریف منطقی و حقیقت وجودی خود، حیوان است.
۲) عقاب پرنده‌ای شکاری است که نوعی حیوان به شمار می‌رود.
۳) رانندهٔ خطاکار با نادیده‌گرفتن جان عابران، یک حیوان واقعی است.
۴) یوزپلنگ پستانداری سریع است که گونه‌ای از حیوان می‌باشد.

ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

۱۶۶- در کدام گزینه، «مغالطهٔ توسل به معنای ظاهری» رخ داده است؟

۱) راننده به مسافران گفت نگران این پیچ نباشید و سپس خم شد و پیچی را که روی کف ماشین افتاده بود برداشت.

۲) شهردار به مردم وعده داد روشنایی را به کانون خانه‌هایتان بازمی‌گردانیم، اما دستور داد به هر خانوار یک چراغ‌قوه تحویل دهند.

۳) حاکم پس از خیانت سردارش گفت تو را حتماً اعدام خواهم کرد و پس از گذشت یک سال دستور داد او را با خوراندن سم بکشند.

۴) مجتبی به دوستش گفت اگر بازی را ببریم پول ساندویچ را حساب می‌کنم و پس از پیروزی در مسابقه، هزینهٔ غذا را پرداخت کرد.

۱۶۷- در میان موارد زیر، چند مورد به وقوع «مغالطهٔ شیوهٔ نگارش کلمات» منجر می‌شود؟

الف) نوشتن «خاهر» به‌جای «خواهر» در یک انشا

ب) استفاده از واژهٔ «سوگند خوردن» به‌جای «قسم یاد کردن» در متن قرارداد

ج) نوشتن «او اسیر بند است» به‌جای «او اسیر پند است» و ایجاد سوءتفاهم در دادگاه

د) عدم قرار دادن علامت تعجب در انتهای یک عبارت کنایی و طنزآمیز در پیام‌رسان متنی

۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۱۶۸- کدام گزینه دارای زمینهٔ مغالطهٔ «ابهام در مرجع ضمیر» است؟

۱) کارآگاه مدارک متهم را بررسی کرد درحالی‌که متهم آنها را داخل پاکتی مهروموم شده قرار داده بود.

۲) مدیر مدرسه پروندهٔ دانش‌آموز را به والدینش تحویل داد پیش از آنکه والدین دفتر را ترک کنند.

۳) سهراب با شتاب به سمت رستم دوید درحالی‌که خنجرش را از غلاف بیرون کشیده بود.

۴) استاد مقالهٔ دانشجو را خواند و یادداشت‌هایی برای اصلاح آن روی برگه نوشت.

۱۶۹- کدام عبارت نادرست است؟

۱) مغالطهٔ شیوهٔ نگارش کلمات منحصر به زبان مکتوب است و در زبان گفتاری و شفاهی واقع نمی‌شود.

۲) وجود مشترک لفظی در یک گزاره، به‌خودی‌خود به معنای وقوع قطعی مغالطه در استدلال نیست.

۳) دلالت التزامی، انتقال دلالت لفظ از معنای اصلی به لازمهٔ بیرونی عقلی، عرفی یا عادی است.

۴) هرگونه جابه‌جایی میان انواع دلالت‌ها، نمونه‌ای از مغالطهٔ توسل به معنای ظاهری محسوب می‌شود.

۱۷۰- در کدام گزینه امکان بروز مغالطهٔ ذکرشده وجود ندارد؟

۱) معلم علی را تحسین کرد. (شیوهٔ نگارش کلمات)

۲) تلویزیون ما سوخت. (توسل به معنای ظاهری)

۳) او شیر است. شیر شجاع است. (اشتراک لفظ)

۴) مسعود از برادرش تحصیل‌کرده‌تر است، او لیسانس دارد. (ابهام در مرجع ضمیر)

فلسفهٔ یازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

ریشه و شاخه‌های فلسفه
فلسفه و زندگی
(درس‌های ۲ و ۳)
صفحه‌های ۱۲ تا ۲۷

۱۷۱- در کدام عبارت، فقط به «بخش ریشه‌ای فلسفه» پرداخته شده است؟

۱) سقراط می‌گوید انسان باید به درون خویش بازگردد، حقیقت وجودی خود را بشناسد و دربارهٔ باورها و شیوهٔ درست زیستن پرسش کند.

۲) ارسطو می‌گوید شناخت انسان از حواس آغاز می‌شود و سپس عقل با انتزاع کلیات از امور محسوس، به معرفت و علم حقیقی می‌رسد.

۳) از دید ارسطو، خیر انسان در زندگی مطابق با فضیلت است و فضیلت اخلاقی در انتخاب آگاهانهٔ حد میانه میان افراط و تفریط پدید می‌آید.

۴) به نظر افلاطون، زیبایی حقیقی مفهومی جاودانه است و انسان می‌تواند با گذر از زیبایی‌های محسوس، به درک حقیقت خودِ زیبایی برسد.

۱۷۲- برای بررسی دو مسئلهٔ زیر، به‌ترتیب کدام حوزهٔ فلسفه مناسب‌تر است؟

ـ آیا انسان می‌تواند با تکیه بر توانایی‌های شناختی خود، به شناخت واقعیت جهان دست یابد؟

ـ آیا می‌توان مبنای ارزشمندیِ فضایل انسانی را وابسته به سود و زیانِ حاصل از آن‌ها دانست؟

۱) معرفت‌شناسی ـ فلسفهٔ اخلاق
۲) هستی‌شناسی ـ معرفت‌شناسی
۳) فلسفهٔ اخلاق ـ هستی‌شناسی
۴) معرفت‌شناسی ـ هستی‌شناسی

۱۷۳- اینکه از فلسفه‌های افلاطون و کانت و سایر فلاسفه، فلسفهٔ تربیت ویژه‌ای پدید می‌آید و بر اساس آن نظام تربیتی خاصی حاصل می‌شود، مؤید کدام عبارت است؟

۱) ممکن است شخصی که انسان را تک‌بُعدی می‌داند در هنگام روان‌درمانی مراجعان خود تأثیر بُعد غیرمادی را در رفتار آنان تبیین کند.

۲) رابطهٔ بین فلسفه و علوم مختلف به این صورت است که یکی تشکیل‌دهندهٔ اساس و شالودهٔ دیگری است.

۳) آنچه که رابط فلسفه‌های مضاف با بخش اصلی فلسفه محسوب می‌شود، شاخه‌های مختلف دانش است.

۴) مکاتب مختلفی که در علوم تربیتی وجود دارد هر کدام ریشهٔ یک مکتب فلسفی خاص محسوب می‌شوند.

۱۷۴- هر دو عبارت موجود در کدام گزینه جزء دیدگاه‌های یک گروه دربارهٔ اصالت فرد یا جامعه در فلسفهٔ علوم اجتماعی است؟

۱) معتقد به مالکیت خصوصی، تقدم منافع جامعه بر منافع افراد

۲) جامعه را فراتر از یک گروه دانستن، عضویت در تعاونی‌های اقتصادی

۳) نیازمندی جامعه به افراد، تحصیل در مدارس دولتی

۴) اعتقاد به سوسیالیسم در سیاست، توجه به نظامی جهت تأمین آزادی‌های فردی

۱۷۵- کدام عبارت دربارهٔ «باورهای بنیادین انسان» درست است؟

۱) انسان در تمام موقعیت‌ها صرفاً بر اساس باورهای بنیادین خود تصمیم می‌گیرد و عمل می‌کند.

۲) باورهایی که با استدلال و دلیل پذیرفته شده باشند، همواره معقول، منطقی و درست هستند.

۳) دستیابی به شخصیت مستقل و آزاداندیشی در گروِ ساختن بنیان‌های فکری توسط خود فرد است.

۴) باورهایی که ریشه در عادت و انتقال نسلی دارند، به‌طور قطع غیرمنطقی و نادرست هستند.

۱۷۶- در کدام گزینه باور شکل‌گرفته، محصول «اندیشیدن فیلسوفانه» است؟

۱) امیر به دلیل ترس از سرزنش جامعه، عقایدی را که با آنها مخالف است به زبان می‌آورد.

۲) المیرا آزمون آزمایشی را بر اساس تبلیغات رسانه‌ای و معرفی بلاگرها انتخاب کرده است.

۳) علی با تحلیل‌های خودش از اطلاعات در دسترس به این باور باطل رسیده که «اخلاق امری کاملاً بی‌ارزش است».

۴) نرگس نظریهٔ نسبیت را تکرار می‌کند تا در جمع دوستان خود فردی باکلاس و به‌روز جلوه کند.

۱۷۷- با توجه به مبحث «فواید تفکر فلسفی»، درستی یا نادرستی عبارت زیر و علت آن در کدام گزینه به‌درستی بیان شده است؟

«اگر باوری طی نسل‌های پیاپی در جامعه پذیرفته شده باشد، تفکر فلسفی صرفِ عادت و پذیرش عمومی را دلیل کافی برای قبول یا رد آن نمی‌داند، بلکه آن را با ترازوی عقل می‌سنجد.»

۱) درست است؛ زیرا تفکر فلسفی با سنجش عقلانی باورهای سنتی، زمینهٔ رهایی از عادت‌های نامعقول را فراهم می‌سازد.

۲) درست است؛ زیرا هر باوری که نسل‌های متوالی آن را پذیرفته باشند، حتماً فاقد پشتوانهٔ عقلی است و باید طرد شود.

۳) نادرست است؛ زیرا تفکر فلسفی پذیرش همگانی و تداوم نسلی یک عقیده را شرط لازم برای درستی و منطقی بودن آن می‌داند.

۴) نادرست است؛ زیرا تفکر فلسفی صرفاً به افشای مغالطه‌ها می‌پردازد و دربارهٔ باورهای رایج جامعه داوری نمی‌کند.

۱۷۸- عبارات «نداشتن پشتوانهٔ عقلی برای اندیشه‌ها» و «شکل‌گیری باور بر اساس خیال» به‌ترتیب می‌تواند فقدان کدام ثمرهٔ «زندگی بر اساس فهم فلسفی» را نشان دهد؟

۱) استقلال در تفکر ـ رها شدن از عادت‌های غیرمنطقی
۲) رها شدن از عادت‌های غیرمنطقی ـ استقلال در تفکر
۳) رها شدن از عادت‌های غیرمنطقی ـ دوری از مغالطه‌ها
۴) استقلال در تفکر ـ دوری از مغالطه‌ها

۱۷۹- کدام بیت به مفهوم «وابستگی و اسارت در بند عادات و تعصبات غیرمنطقی» در تمثیل غار افلاطون اشاره دارد؟

۱) خلق را تقلیدشان بر باد داد / ای دو صد لعنت بر این تقلید باد
۲) گفت‌وگو آیین درویشی نبود / ور نه با تو ماجراها داشتیم
۳) صورت ظاهر فنا گردد بدان / عالم معنی بماند جاودان
۴) بی‌پیر مرو تو در خرابات / هرچند سکندر زمانی

۱۸۰- کدام گزینه را با توجه به «تمثیل غار افلاطون» نمی‌توان بیان کرد؟

۱) به محض مشاهدهٔ نور و روبه‌روشدن با واقعیت نادرستی توهمات و دروغ‌ها آشکار می‌شود.

۲) وجود یک آموزگار و راهنما لازمه و شرط رسیدن به شناخت و دریافت معرفت حقیقی است.

۳) کسب شناخت و معرفت درست یک امر تدریجی است و به صورت دفعی و ناگهانی حاصل نمی‌شود.

۴) حقیقت غایی با صرف سخن و حرف به دیگران منتقل نمی‌شود و آن‌ها خود باید کشف آن را تجربه کنند.

اقتصاد

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اصول انتخاب در کسب و کار
(درس‌های ۱ تا ۳)
صفحه‌های ۱ تا ۳۳

۱۸۱- هر یک از موارد زیر، به‌ترتیب مربوط به کدام «سازمان تولید» است؟

الف) مسئولیت تصمیم‌های مهم کسب‌وکار بر عهدهٔ یک نفر است و سود حاصل از فعالیت نیز متعلق به همان فرد است.

ب) مالکیت کسب‌وکار میان افرادی تقسیم شده و هر فرد متناسب با میزان مالکیت خود در سود و زیان آن سهیم است.

ج) اعضای یک کسب‌وکار، صرف‌نظر از میزان سرمایه‌ای که تأمین کرده‌اند، در تصمیم‌گیری از حق رأی یکسان برخوردارند.

د) نهادی قانونی است که با هدف انجام مأموریتی غیرسودآور و در زمینه‌هایی مانند امور خیریه، آموزش یا توسعهٔ علمی تشکیل شده است.

۱) شخصی ـ تعاونی ـ شرکتی ـ غیرانتفاعی
۲) شخصی ـ شرکتی ـ تعاونی ـ غیرانتفاعی
۳) شرکتی ـ شخصی ـ تعاونی ـ غیرانتفاعی
۴) شخصی ـ شرکتی ـ غیرانتفاعی ـ تعاونی

۱۸۲- کدام ویژگی مشترک کارآفرینان موفق در افراد کارآفرین زیر به‌ترتیب برجسته‌تر است؟

- آقای سعیدی اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارد.

- خانم موسوی بسیار دلگرم و مطمئن به موفقیت اقتصادی است.

- خانم مدنی در راه‌اندازی کسب‌وکار جدید از نظم و پایداری تحسین‌برانگیزی برخوردار است.

- آقای جدیدی با شجاعت و تدبیر، پس‌انداز خود را برای راه‌اندازی فعالیت اقتصادی جدید هزینه می‌کند.

۱) تیزبین ـ پرانگیزه ـ سازمان‌دهنده ـ خوش‌بین
۲) تیزبین ـ پرانگیزه ـ خوش‌بین ـ نوآور
۳) پرانگیزه ـ خوش‌بین ـ پرانگیزه ـ ریسک‌پذیر
۴) پرانگیزه ـ خوش‌بین ـ سازمان‌دهنده ـ ریسک‌پذیر

۱۸۳- یک واحد تولید کفش با ۱۰ نیروی کار، به شرح زیر فعالیت می‌کند. با توجه به درآمد و هزینه‌های آن، سود واقعی این واحد تولیدی چقدر است؟

الف: خرید مواد اولیه در هر ماه $\frac{۱}{۸}$ سرمایهٔ فیزیکی

ب: دستمزد ماهیانهٔ هر کارگر ۴ میلیون تومان

ج: هزینهٔ آب، برق، گاز و اجارهٔ ماهیانه، معادل ۲۵ درصد دستمزد کارگران در سال

د: سرمایهٔ فیزیکی (تجهیزات تولید)، معادل ۸۰۰ میلیون تومان

هـ: ماهیانه ۱۵۰۰ جفت کفش تولید و با قیمت ۶۰۰ هزار تومان فروخته می‌شود.

و: هزینهٔ فرصت (هزینهٔ پنهان) کارفرما برای شاغل شدن در یک شرکت مهندسی، ماهیانه ۲۰ میلیون تومان است.

۱) ۶,۶۴۰,۰۰۰,۰۰۰
۲) ۷,۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰
۳) ۶,۸۸۰,۰۰۰,۰۰۰
۴) ۶,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰

محل انجام محاسبات

۱۸۴- داریوش ۳ میلیارد تومان سرمایه دارد. بین راه‌اندازی شرکت خدمات مهندسی، سازمان بورس اوراق بهادار و بانک می‌خواهد تصمیم‌گیری کند، اگر در سال ۳۵۰ مشتری درخواست خدمات بکنند با فرض ثبات هزینه‌ها، هزینهٔ فرصت سرمایه‌گذاری در سازمان بورس اوراق بهادار برای داریوش چند میلیون تومان خواهد بود؟

ـ سود سالانهٔ بانک ۲۵ درصد

ـ متوسط سود سهام اوراق بهادار ۲۰ درصد

ـ سود معاملاتی سهام به طور متوسط ۱۵ درصد

ـ قیمت خدمات مهندسی در هر بار مراجعهٔ مشتری یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان است.

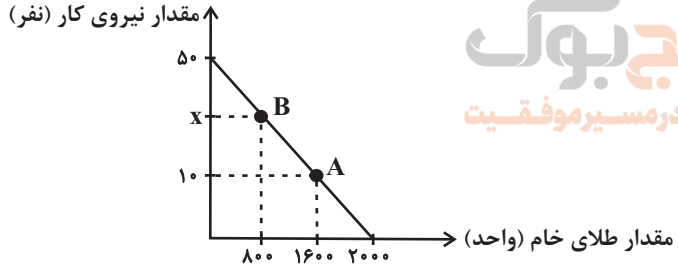
۱) ۵۲۵ ۲) ۷۵۰ ۳) ۵۷۰ ۴) ۸۵۰

۱۸۵- یک طلاساز برای تولید خود، به دو نهادهٔ اصلی طلای خام و نیروی کار نیاز دارد. صاحب این کارگاه صرفاً ۸۵۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان برای فراهم کردن این دو نیاز اصلی در اختیار دارد. با توجه به نمودار قید بودجهٔ زیر و اطلاعات بیان شده، کدام گزینه پاسخ درستی به پرسش‌های زیر است؟

الف) هزینهٔ فرصت حرکت از نقطهٔ A به نقطهٔ B چند تومان است؟

ب) تعداد نیروی کاری که می‌توان در نقطهٔ B استخدام کرد، چند نفر است؟

(قیمت هر واحد از طلای خام ۴۲۵,۰۰۰ تومان ـ حقوق هر کارگر ۱۷,۰۰۰,۰۰۰ تومان)

۱) ۳۴۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان ـ ۴۵ نفر

۲) ۴۲۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان ـ ۳۰ نفر

۳) ۴۲۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان ـ ۴۵ نفر

۴) ۳۴۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان ـ ۳۰ نفر

۱۸۶- کدام مورد دربارهٔ موضوع بهترین انتخاب با توجه به قوانین تصمیم‌گیری، درست است؟

الف) منابعی که در اختیار افراد قرار دارد، پایان‌ناپذیر نیست و همچنین هر چیز نیز دارای محدودیت در استفاده است. (هزینهٔ فرصت)

ب) هنگامی که مقدار مشخص و محدودی پول برای خرج کردن داریم، به دلیل محدود بودن بودجه، ناچاریم بین گزینه‌های خود «بده ـ بستان» کنیم. (قید بودجه)

ج) هزینه‌هایی که پرداخت شده و دیگر قابل بازگرداندن نیستند، نباید بر انتخاب و تصمیم فعلی ما تأثیر داشته باشند. (هزینه‌های هدررفته)

د) زمانی که شما برای تعطیلات به جایی سفر می‌کنید، مجبورید انتخاب کنید که چند روز می‌خواهید آنجا بمانید. (کمیابی منابع)

۱) «الف» ـ «د» ۲) «الف» ـ «ج» ۳) «ب» ـ «ج» ۴) «ب» ـ «د»

محل انجام محاسبات

۱۸۷- آقای اسدی با خرید ۴۰۰ سهم از یک شرکت سهامی در پایان سال ۲۷۵ میلیون تومان سود برده است. اگر کل سهام شـرکت ۸۰۰۰ سـهم باشـد، خانم اصغری با مالکیت ۱۸ درصد از سهام شرکت، در پایان سال چه مقدار سود خواهد کرد؟

۱) ۵۵۰ میلیون تومان
۲) ۹۹۰ میلیون تومان
۳) ۵۰۰ میلیون تومان
۴) ۸۲۰ میلیون تومان

۱۸۸- عبارت‌های زیر به‌ترتیب به کدام اشتباه‌های رایج در تصمیم‌گیری اشاره دارند؟

الف) فردی پس از خرید بلیت یک مسابقه، متوجه می‌شود به دلیل بیماری توان رفتن ندارد؛ اما چون پول بلیت را پرداخت کرده است، با وجود حال نامساعد خود به مسابقه می‌رود.

ب) جوانی که برای خرید یک تلفن همراه بسیار گران‌قیمت، بدون داشتن پس‌انداز و با گرفتن وام‌های سنگین، حاضر است تمام درآمد ماهیانهٔ خود را صرف بازپرداخت اقساط آن کند.

ج) صاحب یک فروشگاه، با وجود کاهش مشتریان حضوری و موفقیت فروش اینترنتی رقبا، حاضر نیست روش فروش خود را تغییر دهد و همچنان فقط به فروش حضوری ادامه می‌دهد.

۱) توجه به هزینه‌های هدررفته ــ اعتماد به نفس بیش از حد ــ چسبیدن به وضعیت فعلی
۲) بی‌صبری زیاد ــ اعتماد به نفس بیش از حد ــ خودرأی بودن
۳) توجه به هزینه‌های هدررفته ــ بی‌صبری زیاد ــ چسبیدن به وضعیت فعلی
۴) چسبیدن به وضعیت فعلی ــ اعتماد به نفس بیش از حد ــ توجه به هزینه‌های هدررفته

۱۸۹- کدام گزینه دربارهٔ علم اقتصاد و مسئلهٔ انتخاب، صحیح است؟

۱) مسئلهٔ انتخاب فقط در کسب‌وکارها و هنگام تصمیم‌گیری برای میزان تولید مطرح می‌شود.
۲) از آنجا که منابع کمیاب‌اند، علم اقتصاد به افراد و کسب‌وکارها در انتخاب بهترین گزینه کمک می‌کند.
۳) مسئلهٔ انتخاب زمانی ایجاد می‌شود که منابع کافی برای تأمین تمام نیازها و خواسته‌ها وجود داشته باشد.
۴) برای انجام انتخاب درست، توجه به منافع گزینه‌ها کافی است و نیازی به بررسی هزینه‌ها نیست.

۱۹۰- در یک کارگاه تولید پوشاک، موارد زیر وجود دارد:

الف) زمینی که کارگاه در آن احداث شده است.

ب) کارگری که با دستگاه‌های دوخت کار می‌کند.

ج) دستگاه‌های برش و دوخت کارگاه

د) تجربه و مهارت کارگر در تنظیم دستگاه‌ها و دوخت لباس

هـ) پارچه‌ای که برای تولید لباس خریداری شده است.

کدام گزینه دسته‌بندی صحیح موارد بالا را نشان می‌دهد؟

۱) الف و هـ: منابع طبیعی / ب: نیروی کار / ج: سرمایهٔ فیزیکی / د: سرمایهٔ انسانی
۲) الف: منابع طبیعی / ب و د: نیروی کار / ج: سرمایهٔ فیزیکی / هـ: سرمایهٔ انسانی
۳) الف: منابع طبیعی / ب: سرمایهٔ انسانی / ج و هـ: سرمایهٔ فیزیکی / د: نیروی کار
۴) الف: سرمایهٔ فیزیکی / ب: نیروی کار / ج: سرمایهٔ انسانی / د و هـ: منابع طبیعی

محل انجام محاسبات

صبح جمعه

۱۴۰۵/۸/۱

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام

آزمون ۱ آبان‌ماه ۱۴۰۵

سؤالات اختصاصی

دوازدهم علوم و معارف اسلامی

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شمارهٔ سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۳) و (۱)	۲۰	۱۹۱	۲۱۰	۲۰
۲	اجباری	تاریخ و جغرافیا (۳)	۱۰	۲۱۱	۲۲۰	۱۰
۳	انتخابی	تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۱۰
		تاریخ و جغرافیا (۲)	۱۰	۲۳۱	۲۴۰	

ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
عربی زبان قرآن	محمود بادبرین، عمار تاجبخش، ابوطالب درانی، محمدرضا سوری، کامران عبداللهی، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، رضا معصومی، سید محمدعلی مرتضوی، پیروز وجان، محمد مهدی یعقوبی
تاریخ و جغرافیا	علیرضا آزادی‌زاده، راضیه ابراهیمی‌نژاد، فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، مریم خسروی دهنوی، علیرضا رضایی، یاسین ساعدی، علیرضا سالمی، عاطفه طاهر، حامد صفرخانیان، فاطمه عزیزی، علی‌محمد کریمی، مهدی کاردان، جواد میربلوکی، میلاد هوشیار، محمد مهدی یعقوبی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی (۳):
درس‌های ۱ و ۲
صفحه‌های ۱ تا ۳۰

عربی (۱):
درس‌های ۳ تا ۵
صفحه‌های ۲۹ تا ۷۰

بستهٔ اول: ترجمه و مفهوم

■■ عيّن الأنسب للجواب في الترجمة أو المفهوم (۱۹۱ - ۲۰۰)

۱۹۱- نهایی ﴿ إنّي رأيتُ أحد عَشر كوكباً و الشّمس و القمر رأيتُهم لي ساجِدينَ . . . ﴾:

۱) همانا من یازده ستاره، خورشید و ماه را دیدم. آن‌ها را در برابرم سجده‌کنان دیدم!

۲) من قطعاً یازده ستاره، خورشید و ماه را مشاهده کردم. آن‌ها در برابر من سجده کردند!

۳) ما یازده سیاره، خورشید و ماه را مشاهده کردیم. آن‌ها را در برابر خود در حال سجده دیدیم!

۴) بی‌گمان من یازده سیاره را در آسمان و خورشید و ماه را دیدم. آن‌ها در برابرم سجده‌کنان بودند!

۱۹۲- عيّن الصّحيح:

۱) ﴿ فَاصبرْ إنّ وَعدَ الله حَقٌّ ... ﴾: پس صبر می‌کنم؛ قطعاً وعدهٔ خداوند حق است!

۲) ﴿ قالَ إنّي أعلَمُ ما لا تَعلَمونَ ﴾: گفت همانا من به آنچه نمی‌دانید، داناترم!

۳) ﴿ وَ يُعلِّمُهُم الكتابَ و الحكمةَ ﴾: و به آن‌ها کتاب و حکمت می‌آموزد!

۴) ﴿ و أنزَلَ مِن السّماءِ ماءً ... ﴾: و آبی را از آسمان فرومی‌فرستم!

۱۹۳- نهایی « قدرُ كُلٍّ مِنّا ما نُحسِنُه فَعلينا أن نَقوم بواجِباتنا بأحسَن ما نَستطيعُ لأنّ للرّجال على الأفعالِ أسماء!»:

۱) ارزش هر کدام از ما به کاری است که آن را خوب انجام می‌دهیم، پس بر ما واجب است که با بهترین چیزی که می‌توانیم به وظایف خود بپردازیم چرا که انسان‌ها با عملکردها، نام‌هایی دارند!

۲) ارزش همهٔ ما به آن کاری است که خوب انجامش می‌دهیم، پس بر ماست که با آنچه می‌توانیم و به بهترین شکل، به وظایف خود بپردازیم چرا که مردان با کارها، نام‌هایی دارند!

۳) ارزش هر یک از ما به کاری است که آن را خوب انجام می‌دهیم، پس بر ما لازم است که با بهترین چیزی که می‌توانیم وظایف خود را انجام دهیم چرا که نام انسان‌ها، به کارهایشان است!

۴) ارزش هر کدام از ما به کاری است که آن را به بهترین شکل انجام می‌دهیم، پس بر ما واجب است تا به خوبی به وظایف خود بپردازیم چرا که انسان‌ها با عملکردها، نام‌هایی دارند!

۱۹۴- « أيّها الطّلّاب الأعزّاء، اِستَمعوا إلى كلامٍ فيه شيء من الحكمة و تَعلَّموها و علِّموها لمن يَطلبونها منكم، لأنّها نورٌ للحياة و سببٌ لِلنَّجاح!»: ای دانش‌آموزان عزیز،...

۱) به سخنی گوش دهید که در آن چیزی از حکمت است، آن را آموزش دهید و به کسانی که آن را از شما می‌طلبند بیاموزید؛ زیرا آن روشنایی زندگی و دلیلی برای موفقیت است!

۲) به کلامی که در آن چیزی از حکمت است گوش فرا دهید، آن را یاد دهید و به کسانی که آن را از شما می‌طلبند آموزش دهید؛ زیرا آن نوری برای زندگی و علّتی برای موفقیت است!

۳) سخنی را بشنوید که در آن حکمتی بوده است، آن را یاد بگیرید و به کسانی که آن را از شما طلب می‌کنند یاد دهید؛ زیرا آن نوری برای زندگی و علّتی برای موفقیت است!

۴) به سخنی که در آن چیزی از حکمت است گوش فرا دهید، آن را بیاموزید و به کسانی که آن را از شما می‌طلبند آموزش دهید؛ زیرا آن نوری برای زندگی و دلیلی برای موفقیت است!

۱۹۵- « إنّ سَبّ عقائد الآخَرينَ في أيّ مُجتمعٍ سَيُؤدّي إلى زوال التَّعايُش السِّلميّ بَينهم فَابتَعِدوا عن ذلك العمل القبيح!»:

۱) دشنام دادن به عقیده‌های دیگران در هر جامعه‌ای به از بین رفتن همزیستی مسالمت‌آمیز میان آن‌ها خواهد انجامید پس باید از آن کار ناپسند دوری کنند!

۲) دشنام دادن به عقاید دیگران در هر جامعه‌ای منجر به از بین رفتن همزیستی مسالمت‌آمیز بین آن‌ها خواهد شد پس از آن کار زشت دوری کنید!

۳) او به عقاید دیگران در هر جامعه‌ای دشنام داد پس موجب از بین رفتن زندگی مسالمت‌جویانه بین آن‌ها می‌شود، بنابراین باید از آن کار زشت دوری کند!

۴) دشنام دادن به عقیده‌های دیگران در هر یک از جوامع منجر به از بین رفتن همزیستی مسالمت‌جویانه خواهد شد پس از آن کار ناپسند دوری کنید!

۱۹۶- نهایی عيّن الصّحيح:

۱) لا يحزنْك قولُ الّذينَ لا يتعقّلونَ!: سخنان کسانی که تعقّل نمی‌کنند، تو را ناراحت نکند!

۲) إنّ كلّ امرئٍ خُلِقَ من طينةٍ و لم يخلَق مِن نُحاس أو ذَهَب!: بی‌شک هر انسانی از تکه گلی خلق شده و از مس یا طلا آفریده نشده است!

۳) أيّها الإخوةُ، إنّما الفخر لعقلٍ ثابتٍ لا لِلمال و النّسَب!: ای برادرها، تنها افتخارِ آدمی به خِرد استوار است نه به ثروت و تبارش!

۴) لم أُسافر بِالطّائرة، لأنّ بِطاقتها غالية جدّاً!: با هواپیما سفر نکردم، برای اینکه بلیت‌ها واقعاً گران شده است!

۱۹۷- عيّن المفهوم الصّحيح: « ففُزْ بِعلم و لا تَطلُبْ به بدلاً / فالنّاسُ مَوتى و أهلُ العلم أحياءُ»

۱) من اشتغلَ بِطلب العلم نالَ الخُلودَ المعنويَّ الّذي لا يُعادلُه شيءٌ، بينَما تَفقدُ حياة الغافِلينَ عَن المعرفة معناها الحقيقيَّ!

۲) الإنسانُ يَقدرُ على تَرجيح منافع الدّنيا على العلم حينما يكونُ بَقاؤه الجسمانيُّ مَرهوناً بِكَسب هذه المنافع!

۳) الموتُ يَشملُ الجميعَ على حدّ سَواء، ولكنّ أهل العلم يَستطيعونَ تأخيرَ أجَلهم بِسبب بَصيرتهم في أُمور الحياة!

۴) غايَةُ الحياة هي كَسبُ الفضائل المُتنوّعة، فَمَن جَمعَ بينَ العلم و غَيره من النّعمِ نَجا من الهلاك الحتميّ!

۱۹۸- عيّن الصّحيح في مفهوم العبارة: « ليتَ فصل الرّبيع طويلٌ في بلدنا!»

۱) التّمنّي في هذه العبارة يدُلُّ على أنّ الرّبيع لا يأتي إلى هذا البلد و لا يشعرُ أهلُه بِجمال هذا الفصل!

۲) تدُلُّ الجملةُ على أنّ فصلَ الرّبيع قد بَدأَ في بلد المُتكلّم، و أهلُ البلد ينتظرونَ نِهايته بِصبر!

۳) يطلبُ المُتكلّمُ بِشكل حتميّ أن تَكونَ جميعُ فصول السّنة في وطنه مثل أيّام فصل الرّبيع!

۴) إنّ قائلَ هذه العبارة يطلبُ زِيادة أيّام الرّبيع، ولكنّ هذا الفصل قصيرٌ في بلاده في الواقع!

۱۹۹- عيّن العبارة الّتي تُبيّنُ المفهوم الدّقيق لِقوله تعالى:

﴿ كُلّ حزب بِما لَدَيهم فَرِحونَ ﴾

۱) يَمدحُ اللهُ هؤلاء لأنّ الفَرح بِما عِندهم مِن العقيدة يُؤدّي إلى تَقوية الرّوابط بينَ أفراد الحزب و يَجلبُ لَهم الأُنسَ و السّعادةَ!

۲) تُشيرُ الآيةُ إلى حالَة الغُرور الفكريّ و التَّعصُّب؛ حيثُ يَعتقدُ كُلُّ جَماعة أنّ ما عندَها مِن الآراء هُو الحقُّ المُطلقُ، و يَنشَغلونَ بِهذا عَن البَحث عَن الحقّ!

۳) إنّ القرآن الكريم يُؤكّدُ على أهميّة التَّعدُّديّة؛ فَمِن الطّبيعيّ أن يسعى كُلّ حزب لترويج مَنهجه الخاصّ الّذي يُسعِدُ النّاس!

۴) يَقصدُ القرآنُ أنّ كُلّ طائفة تَفرحُ بِمكاسِبها المادّيّة و نُفوذها في الدّنيا؛ لِذا يَجبُ على الإنسان أن يَبحثَ عَن فَرَح أكبرَ في الحياة الآخِرة!

۲۰۰- عيّن الخطأ (في المفهوم):

۱) لا تَجتمعُ خصلتانِ في مؤمن؛ البُخلُ و الكِذبُ!: الإيمانُ يَمنعُ اجتماعَ البُخل و الكِذب في الشخص المؤمن!

۲) المؤمنُ مَن آمنَه النّاسُ على دِمائِهم و أموالِهم!: من علائم المؤمن أنّ النّاس آمنوا به على أنفُسهم و أموالِهم!

۳) ﴿ إنّ هذه أُمّتُكُم أُمّةً واحدةً و أنا ربُّكُم فَاعبدونِ ﴾: إنّ الله ربُّ الأُمّة الواحدة فقط، فَعلينا عبادته!

۴) النّاسُ نيامٌ؛ فَإذا ماتوا انتَبَهوا!: الإنسانُ في هذه الحياة كَالنّائِم و بِالموت يعرف حقائق الدّنيا!

بستهٔ دوم: درك مطلب و قواعد

■■ اقرأ النّص التّالي ثمّ أجب عن الأسئلة (۲۰۱ – ۲۰۵) بما يُناسب النّص:

يرى كثيرٌ من الناس أنّ الثروة هي المعيار الأوّل لقيمة الإنسان في المجتمع، بينما يميل آخَرون إلى إنكار أيّ دور للمال في بناء المكانة الإنسانيّة. غير أنّ نظرة عميقة إلى حقيقة الأمر تكشف أنّ المال ليس صفة ذاتيّة تضاف إلى جوهر الإنسان فترفع من قدره، بل هو مُضخّم لما هو موجود في باطنه. فإنّ الغِنى لا يمنح الجاهل حكمة، و لا يجعل البخيل كريماً، بل يفضح حقيقة أخلاق المرء حين يمنحه القدرة على التّصرّف بلا قيود.

فالإنسان الكريم إذا امتلك المال اتّسعت دائرة إحسانه و تحوّلت ثروته إلى أداة لخدمة الآخرين و تقدُّم مجتمعه، في حين أنّ صاحب النّفس الضّعيفة قد يزيده المال طغياناً و تكبّراً. إذَن، إنّ المال لا يمكن أن يرفع قيمة الإنسان أو يخفضها؛ إنّما تكمن القيمة الحقيقيّة في حسن استخدام القدرة، و الثّروة ليست إلّا امتحاناً عمليّاً يكشف معدن الإنسان و يظهر ما كان مخفيّاً في أعماقه.

۲۰۱- عيّن الخطأ: (حسبَ النّصّ)

۱) المالُ في أصلِه أمر مُحايِد لا يَرفعُ قيمةَ الإنسانِ الإنسانيّةَ و لا يَخفضُها بذاته!

۲) يَعتبرُ النصُّ الثّروةَ سبَباً هامّاً قد يُغيّرُ جوهرَ الإنسان الجاهل إلى إنسان حكيم!

۳) المال يُعَدُّ عاملاً يَكشفُ عن باطن الإنسان و أخلاقه الحقيقيّة عند امتلاكه!

۴) اتّساعُ دائرة إحسان المرء بالمالِ يعتمدُ على مُروءة نفسِه قبلَ امتلاكِه الثّروة!

۲۰۲- « **المالُ مُضخّم لِما هو في باطن الإنسان، لأنّه . . .** »؛ **عيّن الصّحيح:**

۱) يَجعلُ كلَّ من يَمتلكه شَخصاً كريماً يَسعى لِخدمة المُجتمع و مُواطِنيه!

۲) يُعطيه القُدرةَ على إظهار خِصاله، سَواءٌ كانت كَرَماً أو كِبراً، بِلا قيود!

۳) يَمنعُ أصحابَ النّفوس الضّعيفة من ممارسة الطُّغيان و التكبُّر!

۴) يَفرضُ على جميع أفراد المجتمعِ احترامَ الغَنيّ و طاعَته!

۲۰۳- **إلى أيّ موضوع يُشير النّصّ؟**

۱) الثّروةُ كأداةٍ لِكشف الجوهر البَشريّ و اختباره!

۲) النَّفيُ المُطلقُ لِأهميّة المال في الحياة المعاصرة!

۳) التَّكبُّرُ و الطُّغيانُ كنتيجة لامتلاك الثّروة!

۴) دَورُ القناعة في الحِفاظ على طهارة النّفس الإنسانيّة!

■ **عيّن الصّحيح في الإعراب و التّحليل الصّرفيّ (۲۰٤ و ۲۰۵)**

۲۰۴- « **الأوّل – تكشف – دور – امتلك** »:

۱) الأوّل: اسم؛ من الأعداد الأصليّة – مذكّر (مؤنّثه: الأُولى) / صفة و موصوفها: المعيار

۲) تكشف: مضارع – مؤنّث غائب – مجرّد ثلاثي، دون حرف زائد / خبر للحروف المشبّهة بالفعل

۳) دور: اسم – مفرد مذكّر – جمعه للتّكسير: «أدوار» – نكرة / صفة، و موصوفها: أيّ

۴) امتلك: فعل ماض – للمفرد المذكّر الغائب – مزيد ثلاثي؛ مصدره: تَملُّك – صحيح و سالم / فعل، و الجملة فعليّة

۲۰۵- « **تحوّلت – تقدّم – لا يمكن – استخدام** »:

۱) تحوّلت: فعل ماض – مزيد ثلاثي بحرف زائد واحد – معتلّ أجوف / فعل، و الجملة فعليّة

۲) تقدّم: اسم – مفرد مذكّر – مصدر من الأفعال المزيدة؛ فعله الماضي: قدَّمَ – مضاف

۳) لا يمكن: مزيد ثلاثي من باب افعال؛ حروفه الأصليّة: م ک ن – صحيح و سالم / خبر للحروف المشبّهة بالفعل

۴) استخدام: مصدر من باب استفعال، و له ثلاثة حروف أصلية و حرفان زائدان / مضاف‌إليه، و مضافه: حُسن

■■ عيّن المناسب للجواب في الأسئلة التالية (۲۰۶ - ۲۱۰)

۲۰۶- عيّن الصّحيح حول الأفعال الّتي تحتها خطّ:

۱) تَعَلَّمِ السّباحة حتّى لا تغرق: بابُه ← تَفعيل، مصدره ← تعليم

۲) أنتِ تُحسِنينَ إلى زميلاتك: بابُه ← تَفعيل، مصدره ← تحسين

۳) هذه الأسماكُ تَتَساقطُ مِن السّماء: بابُه ← تَفاعُل، مصدره ← تَساقُط

۴) هُم انتَصَروا في المُباراة العلميّة: بابُه ← اِنفعال، مصدره ← اِنتصار

۲۰۷- عيّن فعلاً مزيداً ليس فيه حرف «التّاء» زائداً:

۱) تَجاهلكَ وليّك الحميم فَشعرتَ بالحقارة و حَزنتَ كثيراً!

۲) يَنتفع النّاس بأنعم الله لكنّ بعضهم لا يَشكرونه علَيها!

۳) لا يَتركني أصدقائي عند الشّدائد لِأنّهم مِن الشّباب الأوفياء!

۴) تُرغّبني مُدرّستي في المحافظة علَى أداء الصّلاة في وقتها!

۲۰۸- عيّن «من» ليس معرفة:

۱) لن ينال العزّ من لاينادي الله!

۲) من ينادي الله حينما يحزن قلبه!

۳) لاتطع من لاينادي ربّه أبداً!

۴) هناك من يفرح بنداء الله تعالى!

۲۰۹- عيّن ما فيه الفعل المعتلّ المثال و المعتلّ الأجوف معاً:

۱) لمّا رأتني معلّمتي صافحتني بإحترام!

۲) يَجبُ عليكَ أن تُشارك في جهاد النفس!

۳) مَن يكُن لائقاً في اُموره يَصل إلى الدّرجات العاليّة!

۴) إنّ المؤمن لا ييأس و إن رأى الظّلم مسيطراً على العالَم!

۲۱۰- عيّن الخطأ للفراغين : «ما ..... من خير ، ..... ثوابه!»

۱) تصنعا – تجدا

۲) تصنع – توجد

۳) أصنع – أجد

۴) تصنعنَ – تجدنَ

تاریخ (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

درس‌های ۱ تا ۳
(تا پایان «هنر و معماری»)
صفحه‌های ۱۲ تا ۵۰

۲۱۱- نهایی چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

الف) خاوری شیرازی از منتقدان تملق‌گویی بوده و نخستین کسی است که واقعیت قتل امیرکبیر را بازتاب داده است.

ب) انقلاب فرانسه، تأثیر عمیقی بر دگرگونی بینش مورخان ایرانی داشت.

ج) تاریخ گیتی‌گشا اثر میرزا محمدصادق موسوی، از جمله منابع تاریخ‌نگاری سنتی و میراث تاریخی به‌شمار می‌رود.

د) ترجمهٔ آثار اروپایی در زمان عباس میرزا با تأسیس دارالفنون و دارالطباعه گسترش یافت.

۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۲۱۲- هریک از گزاره‌های زیر، به‌ترتیب مربوط به کدام منبع تاریخی در دورهٔ معاصر است؟

الف) این آثار حاوی اطلاعات ارزشمندی دربارهٔ اوضاع سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی و شرح حال رجال دورهٔ معاصر هستند که به‌ندرت در سایر منابع یافت می‌شود.

ب) از نظر مطالعهٔ تاریخ اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی اهمیت فوق‌العاده‌ای دارند و حاوی اطلاعات ارزشمندی دربارهٔ موضوعات اقتصادی هستند.

ج) یک روش پژوهشی تاریخی برنامه‌ریزی شده برای جمع‌آوری و نگهداری اطلاعات تاریخی از حافظهٔ افرادی است که خود در وقایعی شرکت داشته‌اند یا از نزدیک شاهد آن وقایع بوده‌اند.

۱) خاطرات ـ سفرنامه‌ها ـ تاریخ شفاهی ۲) نشریات ـ اسناد و منابع آرشیوی ـ خاطرات
۳) کتب تاریخی ـ سفرنامه‌ها ـ خاطرات ۴) خاطرات ـ اسناد و منابع آرشیوی ـ تاریخ شفاهی

۲۱۳- کدام‌یک از موارد زیر نادرست است؟

الف) نادر و سپاه تحت فرمان او در چندین جنگ بر ارتش قدرتمند روسیه پیروز شدند و سرزمین‌های اشغال شدهٔ ایران را آزاد کردند.

ب) پس از تسلط افغان‌ها بر اصفهان، نادر به همراه فتحعلی‌خان قاجار به تهماسب یکی از پسران شاه سلطان حسین پیوست و در نخستین گام خراسان را تصرف کردند.

ج) نادرشاه افشار سرانجام هنگامی که مشغول سرکوب شورشی در خراسان بود، با توطئهٔ نزدیکان و سردارانش کشته شد.

د) نادرشاه در نخستین گام برای رسیدن به پادشاهی، اسماعیل دوم را به بهانهٔ بی‌کفایتی از سلطنت خلع کرد و سپس بزرگان کشور، علما و سران ایل‌ها و طوایف را به شورای دشت مغان فراخواند و شرایطی را برای پذیرفتن سلطنت مطرح کرد.

۱) «الف» و «د» ۲) «د» و «ب» ۳) «ج» و «الف» ۴) «ب» و «ج»

۲۱۴- نهایی کدام گزینه نادرست است؟

۱) با شکست لطفعلی‌خان از آقامحمدخان قاجار و مرگ او، سلسلهٔ زندیه منقرض شد.

۲) اشتباهات نظامی و روی‌گردانی عده‌ای از درباریان، دلیل سقوط لطفعلی‌خان بود.

۳) با مرگ کریم‌خان، عده‌ای از طایفهٔ زند برای رسیدن به تاج و تخت به رقابت پرداختند.

۴) آخرین فرمانروای زند، گرچه شجاعت و لیاقت داشت، اما بین مردم محبوبیتی نداشت.

۲۱۵- با توجه به موقعیت‌های تاریخی زیر، کدام گزینه صحیح نیست؟

الف) در شهر ما، تاجران بسیاری را می‌بینی که مشغول داد و ستد با مردم هستند و حتی کالاها را به مناطق دیگر تجارت می‌کنند.

ب) با اینکه باید در کنار پدرم می‌ماندم و با او گندم برداشت می‌کردیم؛ اما نه محصولی به بار آمد و نه به من اجازهٔ کشاورزی داده شد.

ج) در راه نجف هستم... دیگر نمی‌توانستم در شهر خود بمانم، چرا که شورشیان تمام پایتخت را تصرف کردند و به کسی امان ندادند.

۱) فرد «الف» در زمان نادرشاه افشار در شهر مشهد زندگی می‌کرد.

۲) فرد «ج» از علما و طلّابی است که از هجوم افغان‌ها جان سالم به در برده بودند و به عتبات عالیات مهاجرت کردند.

۳) فرد «ب» در زمان افشاریان می‌زیست و به‌دلیل تأمین نیروی نظامی جنگ‌های نادرشاه، مجبور به ترک کشاورزی شد.

۴) افراد «الف» و «ب» در زمان خود، شاهد شکل‌گیری و تداوم نهضت بازگشت ادبی بودند.

جغرافیا (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

درس اول: شهرها و روستاها
صفحه‌های ۱ تا ۲۰

۲۱۶- با توجه به موارد زیر، کدام گزینه به موضوع درستی اشاره کرده است؟

الف) توسعهٔ کالبدی شهر رشت به واسطهٔ بازار با نواحی پیرامون

ب) بررسی محل دقیق روستای هولوکو و بررسی شرایط جغرافیایی مؤثر در شکل‌گیری آن

ج) گسترش شهر قاهره به‌سبب دسترسی به عوامل طبیعی و انسانی پیرامون آن

د) دسترسی شهر اهواز به شبکهٔ ارتباطی خط راه‌آهن و ایجاد موقعیت مناسب برای رونق تجارت

۱) «الف» همانند «ج» و برخلاف «ب» و «د» به مفهوم موقعیت اشاره دارد.

۲) «ج» همانند «د» و بر خلاف «الف» و «ب» به مفهوم مقر اشاره دارد.

۳) «ب» همانند «ج» و برخلاف «الف» و «د» به مفهوم هستهٔ اولیه اشاره دارد.

۴) «ج» همانند «د» و بر خلاف «الف» و «ب» به مفهوم موقعیت اشاره دارد.

۲۱۷- کدام گزینه، ارتباط میان جمعیت، خدمات و حوزهٔ نفوذ سکونتگاه‌ها را در چارچوب سلسله‌مراتب سکونتگاهی بهتر بیان می‌کند؟

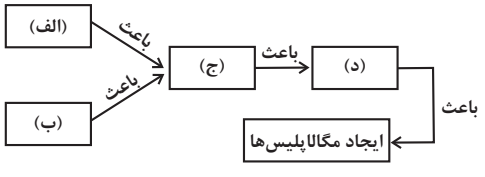
۱) با افزایش جمعیت سکونتگاه، تعداد و تنوع خدمات بیشتر می‌شود و سکونتگاه می‌تواند در برخی عملکردها، حوزهٔ نفوذ گسترده‌تری داشته باشد.

۲) با افزایش جمعیت سکونتگاه، تعداد و تنوع خدمات کمتر می‌شود و حوزهٔ نفوذ آن نیز محدودتر خواهد شد.

۳) با کاهش جمعیت سکونتگاه، تعداد و تنوع خدمات بیشتر می‌شود و حوزهٔ نفوذ آن افزایش می‌یابد.

۴) تعداد و تنوع خدمات با میزان جمعیت سکونتگاه تغییری نمی‌کند و برای بررسی حوزهٔ نفوذ نیز، تنها به آستانهٔ جمعیتی نفوذ توجه می‌شود.

۲۱۸- کدام گزینه، به‌ترتیب برای تکمیل موارد «الف»، «ب»، «ج» و «د» مناسب است؟

۱) توسعهٔ تجارت جهانی ـ تمرکز مراکز مالی و پولی ـ گسترش مادرشهرها ـ حومه‌نشینی

۲) تمرکز مراکز مالی و پولی ـ تمرکز جمعیت شهری ـ حومه‌نشینی ـ گسترش مادرشهرها

۳) گسترش وسایل حمل و نقل ـ افزایش شهرنشینی ـ گسترش حومه‌نشینی ـ ایجاد مناطق مادرشهری

۴) توسعهٔ اقتصاد جهانی ـ گسترش وسایل حمل و نقل ـ ایجاد مناطق مادرشهری ـ افزایش حومه‌نشینی

۲۱۹- نهایی کدام گزینه به‌ترتیب، عبارت‌های زیر را کامل می‌کند؟

الف) در سدهٔ نوزدهم و نیمهٔ اول قرن بیستم در کشورهای توسعه‌یافته و صنعتی اروپا و آمریکای شمالی، به‌دنبال ... مهاجرت از روستاها به شـهرها رخ داد.

ب) ... سبب می‌شود، شهر محل انباشت سرمایه، تولید کالاهای کارخانه‌ای و تمرکز فعالیت‌های اقتصادی باشد.

ج) منظور از ... روندی اقتصادی – اجتماعی است که طی آن شیوه‌های زندگی، رفتار و عملکردهـا، ارزش‌هـا و مظـاهر شـهری در روسـتاها و بـین روستانشینان رواج می‌یابد.

۱) توسعهٔ صنایع کارخانه‌ای ـ مبادلهٔ نابرابر بین شهر و روستا ـ شهرگرایی

۲) بروز تحولات صنعتی و ورود کشورها به عصر نوسازی ـ توسعهٔ کارخانه‌ها و رشد بخش خدمات ـ شهرگرایی

۳) توسعهٔ صنایع کارخانه‌ای ـ توسعهٔ کارخانه‌ها و رشد بخش خدمات ـ شهرنشینی

۴) بروز تحولات صنعتی و ورود کشورها به عصر نوسازی ـ مبادلهٔ نابرابر بین شهر و روستا ـ شهرنشینی

۲۲۰- نهایی کدام موارد از علل شهرنشینی سریع است؟

الف) تبدیل تهران به مادرشهر ملی

ب) سرمایه‌گذاری و توسعهٔ کارخانه‌ها و تجهیزات و زیرساخت‌ها در شهرها

ج) تغییر در الگوی پراکندگی جمعیت

د) انهدام کشاورزی در ایران پس از اصلاحات ارضی و مهاجرت روستاییان

۱) «ج» و «الف»
۲) «د» و «ج»
۳) «ب» و «د»
۴) «الف» و «ب»

تاریخ (۱)

در این بخش می‌توانید از بین سؤالات تاریخ (۱) و جغرافیای ایران و یا تاریخ (۲) و جغرافیای (۲) یک مجموعه را انتخاب کنید.
می‌توانید به سؤال‌های ۱۳۱ تا ۱۴۰ «یا» به سؤال‌های ۱۴۱ تا ۱۵۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

درس‌های ۴ تا ۶
صفحه‌های ۳۲ تا ۵۸

۲۲۱- کدام گزینه از دلایل توصیهٔ پیامبر (ص) به مسلمانان برای هجرت به حبشه بود؟

۱) عدالت‌خواهی پادشاه حبشه
۲) آشنایی مسلمانان با سرزمین حبشه
۳) درایت و شجاعت جعفربن ابی‌طالب
۴) عدم نفوذ زیاد ایران و روم در حبشه

۲۲۲- به سبب وقوع کدام حادثه در سال دهم بعثت، رسول خدا (ص) این سال را سال« عام‌الحزن» نامیدند؟

۱) آغاز تحریم مسلمانان
۲) وفات خدیجه و ابوطالب
۳) اخراج ایشان از مکه
۴) تشدید آزار و اذیت مشرکان

۲۲۳- کدام گزینه در مورد ترتیب وقوع حوادث زمان پیامبر (ص) از ولادت تا بعثت به درستی بیان شده است؟

۱) وفات آمنه، مادر پیامبر (ص) ← سپرده شدن پیامبر (ص) به حلیمه ← رفتن به شام ← شرکت در جنگ فجار

۲) وفات عبدالله، پدر پیامبر (ص) ← سپرده شدن پیامبر (ص) به حلیمه ← بازگشت پیامبر (ص) به مکه ← وفات آمنه و شروع سرپرستی عبدالمطلب بر آن حضرت

۳) وفات آمنه، مادر پیامبر (ص) ← وفات ابوطالب و شروع سرپرستی عبدالمطلب ← وفات عبدالمطلب ← رفتن به سفر شام

۴) وفات عبدالله، پدر پیامبر (ص) ← سپرده شدن پیامبر (ص) به عبدالمطلب در خارج از مکه ← وفات آمنه، مادر پیامبر (ص) ← بازگشت پیامبر (ص) به مکه

۲۲۴- کدام گزینه از مهم‌ترین محورهای پیمان عمومی مدینه می‌باشد؟

۱) تغییر فرهنگ جاهلی مبتنی بر پیمان‌های قبیله‌ای
۲) آزادی یهودیان در پیروی و عمل بر اساس دین خود
۳) ایجاد روحیهٔ تعاون و همکاری میان انصار و مهاجران
۴) هشدار به یهودیان مدینه برای خودداری از اقدامات موذیانه

۲۲۵- به گفتهٔ مورخان نقش حضرت علی (ع) در از بین بردن پرچم‌داران شرک در کدام نبرد، زمینه‌ساز جرئت مسلمانان در غلبه بر مشرکان شد؟

۱) بدر
۲) احد
۳) خندق
۴) خیبر

جغرافیای ایران

فصل دوم: جغرافیای طبیعی ایران
(درس‌های ۳ و ۴)
صفحه‌های ۱۳ تا ۳۳

۲۲۶- «ایران در جنوب دریای خزر و شمال خلیج فارس قرار گرفته است و موقعیت جغرافیایی مشخصی دارد.» کدام گزینه دقیق‌تر، نوع اطلاعات موجود در این عبارت را بیان می‌کند؟

۱) کل عبارت به موقعیت مطلق ایران اشاره دارد؛ زیرا مکان دقیق ایران روی کرهٔ زمین مشخص شده است.

۲) کل عبارت به موقعیت نسبی ایران اشاره دارد؛ زیرا جایگاه ایران نسبت به پدیده‌های پیرامون بیان شده است.

۳) بخش نخست عبارت مربوط به موقعیت مطلق و بخش دوم مربوط به موقعیت نسبی است.

۴) بخش نخست عبارت مربوط به موقعیت نسبی و بخش دوم مربوط به موقعیت مطلق است.

۲۲۷- با توجه به توضیحات زیر، موارد ... به‌ترتیب با ... دارند.

الف) حدود ۶۶ درصد ذخایر نفت جهان و ۲۸ درصد ذخایر گاز طبیعی را در خود جای داده است.

ب) مهم‌ترین آبراههٔ استراتژیک در تجارت جهان محسوب می‌شود.

ج) ۹۰٪ از خاویار جهان را تأمین می‌کند و به بازار مصرف ۳۰۰ میلیون نفری آسیای میانه دسترسی دارد.

د) بزرگ‌ترین پهنهٔ آبی محصور در خشکی است و از منابع نفت و گاز بهره‌مند است.

۱) «الف» و «ج» ـ خلیج فارس و دریای خزر، مطابقت و مغایرت
۲) «ج» و «د» ـ خلیج فارس و دریای خزر، مغایرت و مطابقت
۳) «ب» و «د» ـ تنگهٔ هرمز و دریای خزر، مطابقت و مغایرت
۴) «الف» و «ب» ـ خلیج فارس و تنگهٔ هرمز، مطابقت و مغایرت

۲۲۸- کدام گزینه نادرست است؟

۱) نقشهٔ ناهمواری‌های ایران، نشان می‌دهد که بخش اعظم سرزمین ما را نواحی مرتفع و کوهستانی تشکیل می‌دهد.

۲) پس از آخرین تحولات در دوران سوم زمین‌شناسی، طی دورهٔ «سنوزوئیک» ناهمواری‌های کشور ایران شکل نهایی یافته و از آن پس تحت تأثیر عوامل فرسایش تغییر شکل می‌یابند.

۳) ناهمواری‌های کشور ما بر تشکیل اجتماعات انسانی، نوع معیشت مردم و حتی بر تاریخ کشور ما، پیروزی و ناکامی‌های تاریخی نیز تأثیرگذار بوده است.

۴) تعداد سکونتگاه‌های شهری و روستایی در ایران در مناطق پایکوهی بیشتر و جمعیت در آن‌ها متراکم‌تر است.

۲۲۹- کدام گزینه نادرست نیست؟

۱) مثلث سه‌گانهٔ منطقهٔ کوهستانی مرکزی ایران، شامل کوه جغتای و رشته‌کوه بشاگرد و گردنهٔ آوج می‌شود.

۲) فعالیت‌های آتش‌فشانی در دورهٔ کواترنر، سبب شکل‌گیری قلّهٔ دماوند در رشته‌کوه البرز شده است.

۳) ریزش‌های جوی شدید، کوه‌های منطقهٔ شرق و جنوب شرقی ایران را دچار فرسایش می‌کند.

۴) رشته‌کوه‌های ارسباران و آلاداغ از ناهمواری‌هایی هستند که بیش از ۱۵۰۰ متر از سطح دریاهای آزاد ارتفاع دارند.

۲۳۰- با توجه به گزاره‌های زیر، کدام گزینه به‌درستی تدوین شده است؟

الف) سرزمین‌های هموار هستند که از یک طرف به کوه‌ها و از طرف دیگر به دریاها و دریاچه‌ها منتهی می‌شوند.

ب) در هنگام چین‌خوردگی‌ها و در حد فاصل تاقدیس‌ها (در میان ناودیس‌ها)، ایجاد شده‌اند.

ج) سرزمین‌های هموار یا نسبتاً هموار هستند که حصاری کوهستانی، آن‌ها را فرا گرفته است.

د) حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها هستند.

هـ) بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمده است.

۱) «ج» تعریفِ دشت را بیان می‌کند و موارد «هـ» و «ب»، به‌ترتیب علتِ شکل‌گیری دشت لوت و دشت ارژن هستند.

۲) «الف» تعریفِ دشت را بیان می‌کند و موارد «د» و «هـ»، به‌ترتیب علتِ شکل‌گیری دشت نهاوند و دشت لوت هستند.

۳) «ج» تعریفِ دشت را بیان می‌کند و موارد «د» و «ب»، به‌ترتیب علتِ شکل‌گیری دشت ارژن و دشت کاکان هستند.

۴) «الف» تعریفِ دشت را بیان می‌کند و موارد «هـ» و «د»، به‌ترتیب علتِ شکل‌گیری ماهی‌دشت و دشت نهاوند هستند.

تاریخ (۲)

اگر به سؤال‌های ۱۳۱ تا ۱۴۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۱۴۱ تا ۱۵۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

درس‌های ۴ تا ۶
صفحه‌های ۲۸ تا ۵۶

۲۳۱- کدام‌یک از گزینه‌های زیر را می‌توان به رافع‌بن لیث منتسب دانست؟

۱) او که ظالم و بیدادگر بود، از طرف هارون، حاکم خراسان شد.

۲) با آغاز قیام وی، مخالفان خلیفه در ماوراءالنهر به وی پیوستند.

۳) مأمون به توصیهٔ او از رفتن به بغداد عذر خواست.

۴) او برای جلب رضایت امام رضا (ع) برای ولایتعهدی عازم مدینه شد.

۲۳۲- خطر واقفیه برای جریان شیعه در زمان امامت امام رضا (ع) ناشی از کدام موضوع بود؟

۱) این گروه بحث‌های کلامی جدی را مطرح می‌کردند که باعث گمراهی نومسلمانان می‌شد.

۲) شیعیان اموال زیادی را به برخی از سران آنان که وکیلان امام کاظم (ع) بودند، سپرده بودند.

۳) برخی از این افراد در بیت‌الحکمه جهت ترجمه حضور داشتند و عقاید خود را ترویج می‌کردند.

۴) این گروه از سوی خلفای عباسی همواره حمایت می‌شد و حکومت با مخالفان آنان برخورد می‌کرد.

۲۳۳- در دوران امامت امام رضا (ع) کدام‌یک از فرقه‌های زیر، بحث‌های کلامی گسترده در مورد توحید و اصل وجود خداوند مطرح می‌کردند؟

۱) غالیان ۲) واقفی‌ها ۳) زندیقان ۴) مُرجِئه

۲۳۴- کدام گزینه دربارهٔ زندگی امام جواد (ع) صحیح است؟

۱) یکی از رخدادهای فکری عصر ایشان حمایت حکومت عباسی از اصحاب حدیث بود.

۲) امام جواد (ع) به دستور معتصم به همراهی دختر مأمون به بغداد منتقل شد.

۳) یکی از ویژگی‌های بارز دورهٔ ایشان، گسترش قیام و جنبش‌های مخالف با حکومت است.

۴) دورهٔ دوم زندگی امام جواد (ع) با مأمون خلیفهٔ عباسی مصادف بود.

۲۳۵- کدام گزینه در ارتباط با اوضاع سیاسی دوران امام هادی (ع) نادرست تدوین شده است؟

۱) محمدبن قاسم از نوادگان امام سجاد (ع) بود که قیام او از طالقان آغاز شد و در زمان متوکّل در زندان به شهادت رسید.

۲) بعد از میدان دادن معتصم به ترک‌ها، آن‌ها خیلی زود مناصب حکومتی را به دست گرفتند در حالی‌که هیچگونه آشنایی با امـور حکـومتی و اداری نداشتند و تمام توجهشان به جنگ و کشتار بود.

۳) والیات منصوب عباسیان نسبت به مردم ظلم و ستم بسیار روا داشتند و به انباشت ثروت می‌پرداختند. آنان با پرداخت رشوه مناصب حکـومتی را از وزیران می‌خریدند.

۴) اوج فساد و ظلم در زمان مستعین عباسی بود. سیاست وی، بر خشونت و بدرفتاری نسبت به علویان و شیعیان قرار داشت و آن‌هـا را بـه شـدت در تنگنای اقتصادی قرار می‌داد.

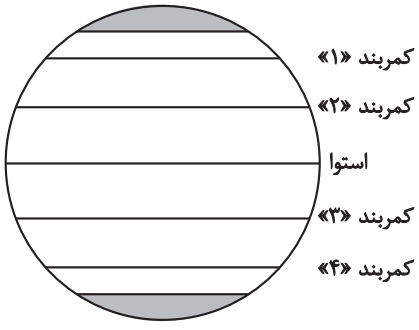
جغرافیا (۲)

فصل دوم: نواحی طبیعی
(درس‌های ۳ و ۴)
صفحه‌های ۱۹ تا ۵۲

۲۳۶- کدام گزینه دربارهٔ علت تفاوت دمای نواحی مختلف زمین درست است؟

۱) هرچه از استوا به سمت قطب‌ها حرکت کنیم، زاویهٔ تابش خورشید، مایل‌تر می‌شود و در نتیجه دما افزایش می‌یابد.
۲) حرکت وضعی زمین باعث می‌شود همهٔ نقاط زمین در طول شبانه‌روز، مقدار یکسانی انرژی خورشیدی دریافت کنند.
۳) هرچه تابش خورشید مایل‌تر باشد، انرژی دریافتی در واحد سطح کاهش می‌یابد و در نتیجه دما می‌تواند کمتر باشد.
۴) افزایش ارتفاع از سطح زمین باعث افزایش دما می‌شود، زیرا نواحی مرتفع به خورشید نزدیک‌ترند.

۲۳۷- با توجه به تصویر پراکندگی کمربندهای فشار روی کرهٔ زمین، کدام گزینه به مفهوم درستی اشاره دارد؟

۱) جهت وزش باد به‌طور عمده، از کمربند شمارهٔ «۱» به‌سمت کمربند شمارهٔ «۲» است.
۲) بیابان نامیب به‌دلیل قرارگیری در مجاورت کمربند شمارهٔ «۳» و عدم صعود هوا ایجاد شده است.
۳) احتمال بیابانی‌شدنِ یک منطقهٔ فرضی بر اثر توزیع فشار، در کمربند شمارهٔ «۴» بیشتر از کمربند شمارهٔ «۳» است.
۴) بیابان گُبی به‌دلیل نزدیکی به کمربند شمارهٔ «۱»، تحت تأثیر مراکز فشار و فرونشست هوای سرد و سنگین ایجاد شده است.

۲۳۸- در خصوص بارش و انواع آن، مجموع عبارت‌های کدام گزینه صحیح است؟

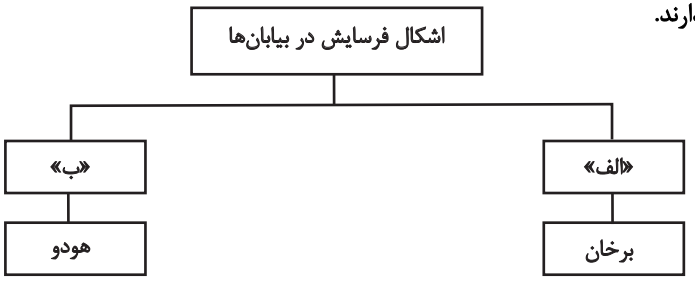
۱) نواحی استوایی و آسیای موسمی بیش از ۱۵۰۰ میلی‌متر در سال بارندگی دارند. ـ نواحی هرچه از اقیانوس‌ها و دریاها دورتر باشند، رطوبت آن‌ها کمتر و خشکی هوایشان بیشتر است. ـ تودهٔ هوای مرطوب ابتدا باید تا ارتفاع معینی بالا رود، سپس سرد شود تا به نقطهٔ اشباع برسد و پس از تشکیل ابر، ببارد. ـ بیشتر بارندگی‌های بهاری و پاییزی از نوع بارندگی همرفتی هستند.
۲) بیابان‌ها، کمتر از ۵۰ یا ۱۰۰ میلی‌متر در سال بارندگی دارند. ـ نواحی هرچه از اقیانوس‌ها و دریاها دورتر باشند، رطوبت آن‌ها بیشتر و خشکی هوایشان کمتر است. ـ تودهٔ هوای مرطوب ابتدا باید تا ارتفاع معینی بالا رود، سپس به نقطهٔ اشباع برسد تا سرد شود و پس از تشکیل ابر، ببارد. ـ در بارندگی کوهستانی، کوهستان‌ها مانع حرکت تودهٔ هوای مرطوب به‌طور افقی می‌شوند.
۳) بیابان‌ها، کمتر از ۵۰ یا ۱۰۰ میلی‌متر در سال بارندگی دارند. ـ نواحی هرچه به اقیانوس‌ها و دریاها نزدیک‌تر باشند، رطوبت آن‌ها بیشتر و خشکی هوایشان کمتر است. ـ تودهٔ هوای مرطوب ابتدا باید تا ارتفاع معینی بالا رود، سپس سرد شود تا به نقطهٔ اشباع برسد و پس از تشکیل ابر، ببارد. ـ بارندگی سیکلونی بیشتر در محل جبهه‌ها به وجود می‌آید.
۴) نواحی استوایی و آسیای موسمی بیش از ۱۵۰۰ میلی‌متر در سال بارندگی دارند. ـ نواحی هرچه به اقیانوس‌ها و دریاها نزدیک‌تر باشند، رطوبت آن‌ها کمتر و خشکی هوایشان بیشتر است. ـ تودهٔ هوای مرطوب ابتدا باید تا ارتفاع معینی بالا رود، سپس به نقطهٔ اشباع برسد تا سرد شود و پس از تشکیل ابر، ببارد. ـ در بارندگی ناهمواری، تودهٔ هوا در امتداد دامنهٔ کوه به طرف قله بالا می‌رود و هنگام صعود، دمای آن افزایش می‌یابد و در انتها موجب بارش می‌شود.

۲۳۹- صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر، به‌ترتیب درکدام گزینه به‌درستی بیان شده است؟

الف) دو عامل مهم فرسایش در کوهستان‌ها، آب‌های جاری و یخچال‌ها هستند.
ب) دره‌های V شکل معمولاً بر اثر فرسایش یخچالی طی هزاران سال پدید آمده‌اند.
ج) «کارست» پدیدهٔ خوردگی و انحلال سنگ‌های گرانیتی است.
د) در کوهستان‌ها با توجه به شرایط آب و هوایی و شیب زمین، پیوسته هوازدگی فیزیکی رخ می‌دهد.
هـ) غارهای علی صدر همدان و کتله‌خور زنجان، نمونه‌هایی از اشکال فرسایشی کارستی هستند.

۱) ص ـ غ ـ غ ـ ص ـ غ
۲) ص ـ غ ـ غ ـ غ ـ ص
۳) غ ـ غ ـ ص ـ غ ـ ص
۴) ص ـ ص ـ ص ـ غ ـ غ

۲۴۰- با توجه به تصویر ارائه‌شده، ... به‌ترتیب با موارد «الف» و «ب»، ... دارند.

۱) تلماسه‌ها و ستون‌های سنگی ـ مطابقت و مغایرت
۲) دشت‌های ریگی و کلوت‌ها ـ مطابقت و مغایرت
۳) ستون‌های سنگی و تلماسه‌ها ـ مطابقت و مغایرت
۴) کلوت‌ها و چاله‌های بادی ـ مغایرت و مطابقت

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی

دفترچه سؤال

آزمون هوش و استعداد

(دورهٔ دوم)

۱ آبان

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

مسئول آزمون	حمید لنجان‌زاده اصفهانی
مسئول دفترچه	حامد کریمی
مدیر گروه مستندسازی	محیا اصغری
مسئول درس مستندسازی	علیرضا همایون‌خواه
ویراستاران مستندسازی	بیتا مرادی، پریا اقبالی
طراحان	حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، حامد کریمی، حمید گنجی، رامتین شمشکی، فرزاد شیرمحمدلی
حروف‌چینی و صفحه‌آرایی	معصومه روحانیان
ناظر چاپ	حمید عباسی

ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

برای مشاهدهٔ پاسخ‌ها، به صفحهٔ شخصی خود در سایت کانون مراجعه کنید.

استعدادتحلیلی | **۳۰ دقیقه**

بر اساس متن زیر به چهار پرسشی که در پی می‌آید پاسخ دهید.

نظام‌های آموزش عالی در شرق آسیا، به‌ویژه در کشورهایی مانند چین، ژاپن و کرهٔ جنوبی، از ساختارهای نسبتاً منسجم و رقابتی برخوردارند، به شکلی که در بسیاری از دانشگاه‌های آن‌ها بر کیفیت آموزشی و پژوهشی تأکید می‌شود. دانشگاه‌ها در این کشورها عمدتاً در قالب مؤسّسات دولتی و خصوصی فعّالیت می‌کنند. دانشگاه‌های دولتی، به‌ویژه دانشگاه‌های بزرگ و پژوهش‌محور، از بودجه‌های عمومی و در برخی موارد از طرح‌های پژوهشی و راهبردی ملّی بهره می‌برند و شماری از آن‌ها جایگاه بالایی در رتبه‌بندی‌های جهانی نیز دارند. منابع مالی دانشگاه‌ها همچنین ممکن است از همکاری با صنایع، قراردادهای پژوهشی و فعّالیت‌های تجاری تأمین شود. پذیرش در برخی از این دانشگاه‌ها رقابتی است؛ برای مثال، در چین، آزمون «گائوکائو» یکی از مهم‌ترین مسیرهای ورود به دانشگاه به شمار می‌رود. در ارزیابی اعضای هیئت علمی نیز شاخص‌هایی مانند کیفیت و تعداد پژوهش‌ها، انتشار مقاله در نشریات معتبر و جذب منابع پژوهشی، در کنار معیارهای دیگر، مورد توجّه قرار می‌گیرد. این نظام‌های رقابتی، با وجود فشار تحصیلی و شغلی شایان توجه، به رشد توانمندی‌های علمی و پژوهشی و تربیت نیروهای متخصص کمک کرده‌اند.

در مقایسهٔ نظام‌های آموزشی شرق آسیا با نظام آموزش عالی ایران، نخست باید گفت هر دو از آزمون‌های ورودی سراسری و رقابت میان داوطلبان بهره می‌برند، امّا همچنین باید گفت در ساختار تأمین مالی و ارتباط دانشگاه با صنعت تفاوت‌هایی وجود دارد. در برخی کشورهای شرق آسیا، همکاری دانشگاه‌ها با بخش خصوصی و صنایع و استفاده از قراردادهای پژوهشی، نقش شایان‌توجّهی در تأمین منابع و کاربردی‌سازی پژوهش دارد. در ایران نیز این نوع همکاری‌ها وجود دارد، امّا سهم و گسترهٔ آن‌ها یکسان نیست. همچنین، در برخی کشورهای شرق آسیا پیوند میان آموزش دانشگاهی و نیازهای بازار کار از طریق همکاری با بخش خصوصی و برنامه‌های کارآموزی و حرفه‌ای تقویت شده است. در ایران نیز، می‌باید با توجّه به شرایط و ساختارهای داخلی، این تجربه‌ها آموخته و به‌کار گرفته شود.

۲۵۱- برای ارزیابی هیئت علمی در دانشگاه‌های شرق آسیا، کدام مورد در بند نخست متن بیان نشده است؟

۱) مقالات منتشرشده در نشریات معتبر
۲) تعداد فعّالیت‌های پژوهشی
۳) رضایت دانشجو از استاد
۴) جذب منابع پژوهشی

۲۵۲- طبق متن بالا، تفاوت‌های نظام آموزش عالی در ایران و در شرق آسیا در کدام مورد کمتر است؟

۱) آزمون‌های ورودی سراسری
۲) نحوهٔ تأمین نیازهای مالی و رابطهٔ آن با دولت
۳) ارتباط با صنایع
۴) همکاری با بخش خصوصی در برنامه‌های کارآموزی

۲۵۳- با اطّلاعات متن بالا به کدام پرسش(ها) می‌توان پاسخ داد؟

الف) آیا رقابت در نظام‌های آموزشی عالی ممکن است به پیشرفت علمی و پژوهشی کمک کند؟

ب) چه شاخص‌هایی برای سنجش کیفیت فعّالیت‌های پژوهشی اعضای هیئت علمی در کشورهای شرق آسیا مطرح است؟

ج) آیا در آزمون ورودی گائوکائو، سهمیه یا سهمیه‌هایی برای برخی افراد یا اقشار تعریف شده است؟

۱) فقط الف
۲) ب، ج
۳) الف، ب
۴) فقط ج

۲۵۴- کدام گزینه رابطهٔ بین دو بخش مشخّص‌شدهٔ متن را بهتر نشان می‌دهد؟

۱) بخش نخست تصحیح‌کنندهٔ تصوّری است که بخش دوم از اندیشه‌هایی خارج از متن برداشت کرده است.

۲) بخش دوم مدّعای بخش نخست را رد کرده ولی شکل درست آن را گسترش داده است.

۳) بخش نخست محدودکنندهٔ بند بالا به موضوعی تخصّصی‌تر و بخش دوم تعمیم‌دهندهٔ مجدّد آن است.

۴) بخش دوم شرح‌دهندهٔ هدف کاری است که بخش نخست بیان کرده‌است.

۲۵۵- «دوران حیات دایناسورها، از حدود ۲۳۰ تا ۶۶ میلیون سال پیش، چنان بوده که فاصلهٔ میان نخستین و آخرین دایناسور، بسیار بیشتر از فاصلهٔ میان انقراض آخرین آن‌ها و ظهور انسان‌های مدرن است. به زبان ساده، از نظر زمانی، ما به دوران انقراض دایناسورها بسیار نزدیک‌تر هستیم تا به دوران آغاز ظهور آن‌ها.» متن در پی بیان چه موضوعی است؟

۱) دایناسورها جاندارانی نبودند که در یک بازهٔ کوتاه بر این کرهٔ خاکی زندگی کرده باشند، بلکه مدّتی بسیار طولانی اینجا بوده‌اند.

۲) مدّت بسیار طولانی حیات دایناسورها بر زمین، آکنده از حوادث متفاوت اعم از ایجاد و انقراض جاندارانی دیگر بوده است.

۳) دایناسورها جاندارانی نبودند که در یک بازهٔ طولانی بر این کرهٔ خاکی زندگی کرده باشند، بلکه مدّتی بسیار کوتاه اینجا بوده‌اند.

۴) بسیاری به‌نادرستی تصوّر می‌کنند در فاصلهٔ میان دوران زندگی دایناسورها و انسان، جانداران دیگری منقرض نشده‌اند.

۲۵۶- فیلم «دارودستهٔ نیویورکی‌ها» با ارائهٔ تصویری از جرم و جنایت سده‌های پیشین در امریکا، تلاش می‌کند پیوندی را که در بستر شکل‌گیری جوامع امروزی میان رفتارهای خشونت‌آمیز گروه‌های سازمان‌یافتهٔ قدیم و خوی وحشیانهٔ برخی گروه‌های مدرن وجود دارد، نشان دهد. این اثر همچنین با بازنمایی دقیق درگیری‌های قدرت، نشان می‌دهد که چگونه خشونت نه تنها یک پدیدهٔ اجتماعی، بلکه گاهی یک ابزار برای بقا و گسترش نفوذ در ساختارهای بی‌قانون است. فیلم با روایت این خشونت، در واقع به بررسی تضاد میان آرمان‌های دموکراتیک و واقعیت‌های خشن و بی‌رحمانه در تاریخِ سازندگان و توسعه‌دهندگان قدرت در ایالات متّحدهٔ امریکا می‌پردازد.

کدام گزینه از متن بالا به‌درستی برداشت می‌شود؟

۱) نمی‌توان از گذشتهٔ خشن یک جامعه، ریشه‌های خشونت امروزی آن را توجیه کرد یا لزوم آن را نتیجه گرفت.

۲) قانون بد، همواره بهتر از نبودنِ قانون است و برای پیشرفت جامعه، لازم است همهٔ گروه‌ها تابع قوانین باشند.

۳) آنچه امروزه ایالات متّحدهٔ امریکا آرمان خود می‌نامد، لزوماً با ریشه‌های تاریخی و اجتماعی آن سازگار نیست.

۴) فیلم‌های سینمایی ممکن است علاوه بر بازنمایی واقعیت، با سیاه‌نمایی، واقعیت‌ها را به شکلی مأیوس‌کننده‌تر ارائه کنند.

۲۵۷- «متنبّی» شاعر بزرگ عرب بود که با اشعار پرکشش و خودبزرگ‌بینیِ متمایزش، تأثیری عمیق بر شعر فارسی، به‌ویژه در دورانِ بلوغِ ادبیِ سعدی گذاشت. سعدی در بازآفرینی مفاهیم حماسی و اخلاقی، از قدرت واژگانی و آهنگِ پرطنینِ سبکِ متنبّی الهام گرفت، هرچند که آن را با ظرافت و سادگیِ ایرانی پیوند زد. در میان منتقدان، دو دیدگاه وجود دارد: موافقان او، قدرتِ بیان و توانایی او را در تجسّمِ عظمتِ انسانی ستایش می‌کنند، در حالی که مخالفان، خویِ خودبزرگ‌بینانه و تکیهٔ بیش از حد او بر «منِ» شاعر را مایهٔ کاستی از تواضع و صفا در شعر می‌دانند.

کدام گزینه از متن بالا به‌درستی استنباط می‌شود؟

۱) فروتنیِ متنبّی در سروده‌های خود، بیش از آن چیزی است که سعدی در اشعارش از خود ارائه می‌کند.

۲) موافقان متنبّی، وجود نامحدودِ خویِ خودبزرگ‌بینانه را در شعر ستایش می‌کنند و آن را مایهٔ عظمت شعر می‌شمارند.

۳) سعدی را نمی‌توان شاگردی در مکتبِ متنبّی دانست، ولی همچنین نمی‌توان منکر تأثیرپذیری او از وی شد.

۴) سعدی شخصی را در ادبیات فارسی پیش از خود نمی‌یافت که به اندازهٔ متنبّی خودبزرگ‌بینی داشته باشد.

ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

بین شش بازیگر با شماره‌های ۱ تا ۶، باید چهار تن انتخاب کنیم که هر کدام یکی از شخصیت‌های «س، ش، ص، ض» را که با همین ترتیب وارد صفحهٔ نمایش می‌شوند، بازی کنند. در این باره می‌دانیم:

الف) از بین شماره‌های ۵ و ۶، یکی باید انتخاب شود تا نقش «ش» را بازی کند.

ب) شماره‌های ۱ و ۲ همزمان انتخاب نمی‌شوند.

ج) شمارهٔ بازیگر نقش «ض» قطعاً از شمارهٔ بازیگر نقش «ص» بیشتر است ولی از نظر زوج و فرد، با آن یکسان است.

د) اگر بازیگر شمارهٔ «۴» انتخاب شود، باید حتماً قبل از بازیگر شمارهٔ ۱ وارد صفحه شود، هرچند لزوماً بلافاصله نیست.

بر این اساس به چهار پرسش بعدی پاسخ دهید.

۲۵۸- اگر بازیگر شمارهٔ ۱ را برای نقش «س» انتخاب کنیم . . .

۱) «ص» قطعاً ۵ است.
۲) «ص» ۵ یا ۶ است.
۳) «ض» قطعاً ۵ است.
۴) «ض» ۵ یا ۶ است.

۲۵۹- اگر بازیگر نقش «س»، بازیگر شمارهٔ ۶ باشد . . .

۱) «ص» قطعاً ۱ است.
۲) «ص» ممکن است ۱ یا ۳ باشد.
۳) «ض» قطعاً ۱ است.
۴) «ض» ممکن است ۱ یا ۳ باشد.

۲۶۰- دو بازیگر کدام گزینه را نمی‌توان همزمان از نمایش کنار گذاشت؟

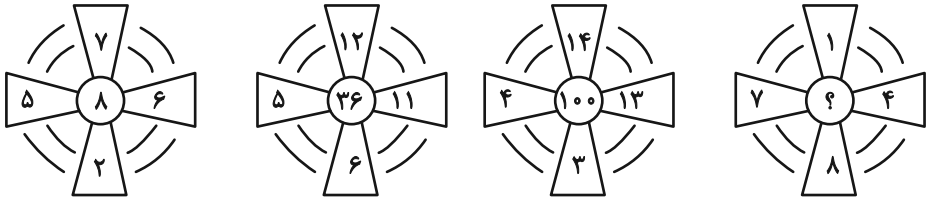
۱) ۱ و ۴
۲) ۱ و ۵
۳) ۲ و ۳
۴) ۲ و ۶

۲۶۱- کدام بازیگر، کدام نقش را قطعاً نمی‌گیرد؟

۱) «ص»، ۲
۲) «ص»، ۴
۳) «س»، ۵
۴) «س»، ۴

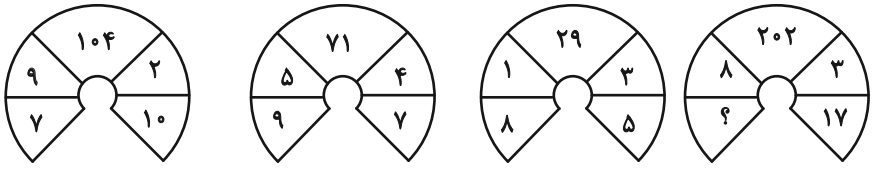
* در چهار پرسش بعدی، رابطه‌ای منطقی بین عددها در الگوی صورت سؤال وجود دارد. بر اساس این رابطه، عدد جایگزین علامت سؤال را تعیین کنید.

۲۶۲-

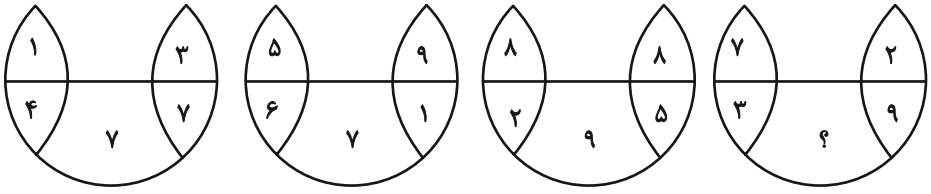
۱) ۲۰
۲) ۲۴
۳) ۲۸
۴) ۳۲

-۲۶۳

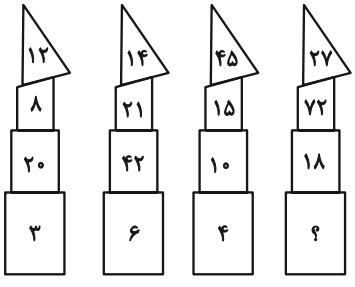
۱) ۲۱
۲) ۲۲
۳) ۲۳
۴) ۲۴

-۲۶۴

۱) ۱
۲) ۲
۳) ۳
۴) ۴

-۲۶۵

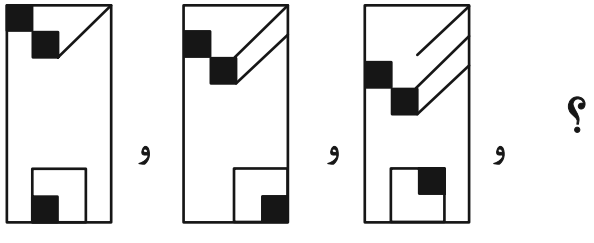

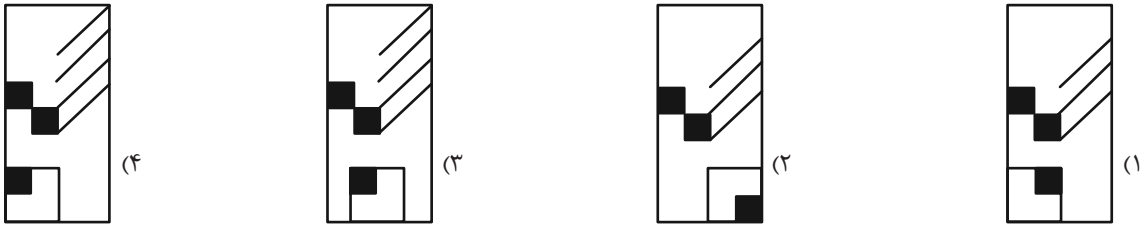
۱) ۸
۲) ۹
۳) ۱۰
۴) ۱۱

ثرنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

* در پنج پرسش بعدی، رابطه‌ای منطقی بین شکل‌های صورت سؤال هست. بر اساس این روابط رابطهٔ گزینهٔ جایگزین علامت سؤال را انتخاب کنید.

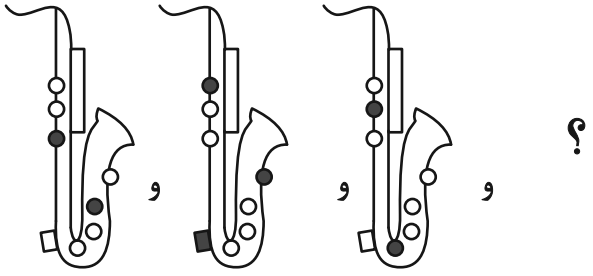
-۲۶۶

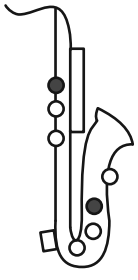

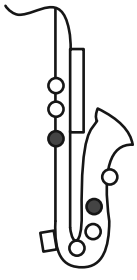

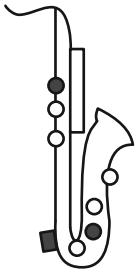
۱)
۲)
۳)
۴)

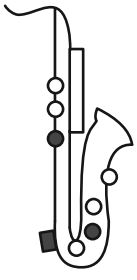
-۲۶۷

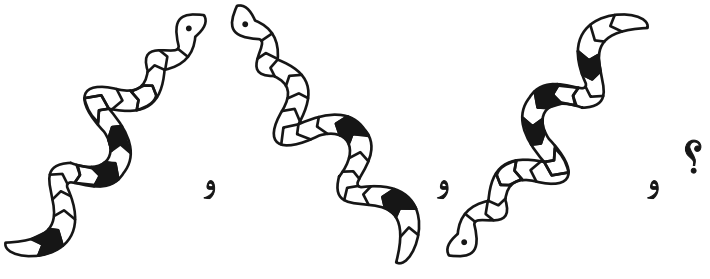
۱)

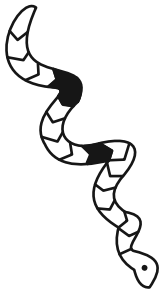
۲)

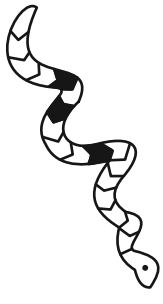
۳)

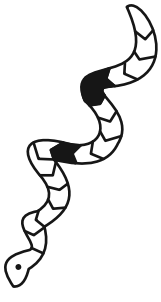
۴)

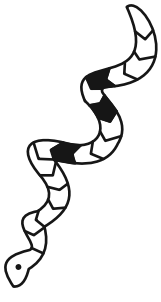
-۲۶۸

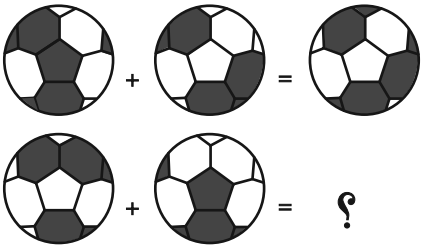
۱)

۲)

۳)

۴)

-۲۶۹

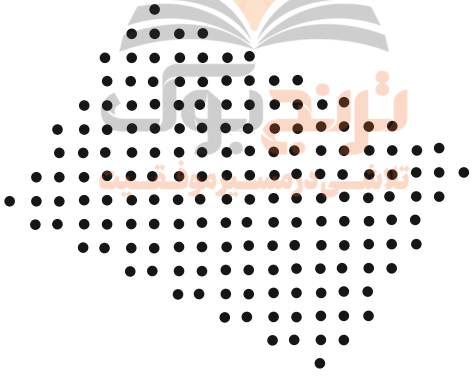
۱)

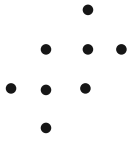
۲)

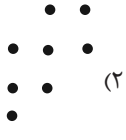
۳)

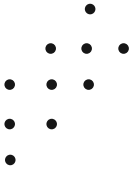
۴)

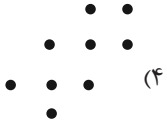
-۲۷۰ شکل زیر از تکرار کدام گزینه حاصل شده است؟

۱)

۲)

۳)

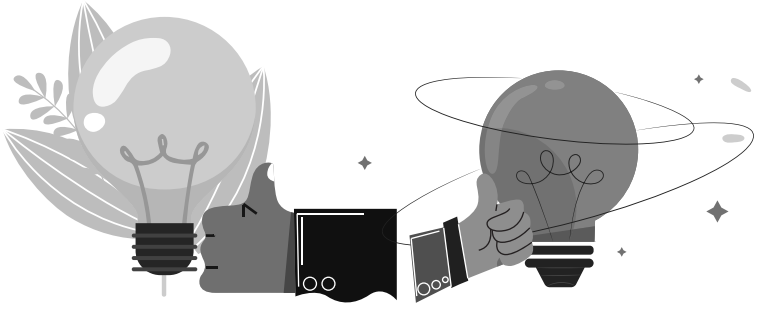
۴)

منابع مناسب هوش و استعداد
دوره دوم

دانش‌آموز عزیز، سؤالات عمومی از شمارهٔ ۲۷۱ شروع می‌شود، دقت نمایید تا گزینه‌ها را به‌درستی وارد پاسخبرگ کنید.

دفترچهٔ سؤال

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

عمومی دوازدهم
رشتهٔ انسانی
۱ آبان ماه ۱۴۰۵

تعداد سؤالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شمارهٔ سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی ۳	۱۰	۲۸۰ – ۲۷۱	۱۰
دین و زندگی ۳	۱۰	۲۹۰ - ۲۸۱	۱۰
زبان انگلیسی ۳	۱۰	۳۰۰ -۲۹۱	۱۰
جمع دروس عمومی	۳۰	ـــــ	۳۰

طراحان به ترتیب حروف الفبا

فارسی	حسن افتاده، حسین پرهیزگار، نازنین‌فاطمه حاجیلو، سعید جعفری، ابوالفضل عباس‌زاده، الهام محمدی
دین و زندگی	محسن بیاتی، محمد رضایی‌بقا، محسن رحمانی، فردین سماقی، مرتضی محسنی‌کبیر، میثم هاشمی
زبان انگلیسی	رحت‌اله استیری، آرمین رحمانی، عقیل محمدی‌روش

گزینشگران و ویراستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	گزینشگر	گروه ویراستاری	رتبه برتر	مسئول درس‌های مستندسازی
فارسی	نازنین‌فاطمه حاجیلو	نازنین‌فاطمه حاجیلو	محسن اصغری	ـــــ	فریبا رئوفی
دین و زندگی	بهنام رسولی	بهنام رسولی	امیرمهدی افشار محمدفرحان فخاریان	محمدفرحان فخاریان	سجاد حقیقی‌پور، سیدمجتبی رضازاده
اقلیت‌های مذهبی	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	معصومه شاعری	ـــــ	ـــــ
زبان انگلیسی	رحمت‌اله استیری	رحمت‌اله استیری	محسن رحمانی، فاطمه نقدی	ـــــ	سپهر اشتیاقی

مدیران گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	معصومه شاعری
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رئوفی
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	زهرا تاجیک
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب- بین صبا و فلسطین- پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۶۴۶۳-۰۲۱

فارسی ۳

۱۰ دقیقه

فارسی ۳
ستایش / ادبیات تعلیمی
درس ۱ تا پایان درس ۲
صفحهٔ ۱۰ تا صفحهٔ ۲۳

۲۷۱- عبارت‌های زیر به‌ترتیب مربوط به کدام واژه‌ها است؟

- حالتی که در آن احساس بیگانگی و ملاحظه و رودربایستی نباشد

- حرکت به سوی مقصدی برای به دست آوردن چیزی

- مال کسی را به‌عنوان وثیقه گرفتن و نزد خود نگه‌داشتن

- کسی که دیگری، فرمان او را می‌برد.

۱) مراقبت، قدوم، گرو، مطیع
۲) انبساط، قدوم، غرامت، وظیفه
۳) انبساط، پوییدن، گرو، مطاع
۴) مراقبت، اکراه، غرامت، وظیفه

۲۷۲- در کدام گزینه، غلط املایی یافت نمی‌شود؟

۱) گویند که بتی در آب روشنایی ستاره می‌دید. پنداشت که ماهی است؛ قصدی می‌کرد تا بگیرد و هیچ نمی‌یافت.

۲) گفت گر بدین هال تو را محتسب اندر بازار بیند، بگیرد و حد زند.

۳) خواب و خُرَت ز مرتبهٔ خویش، دور کرد — آن‌گه رسی به خویش، که بی‌خواب و خُر شوی

۴) هر گَه که یکی از بندگان گنهکارِ پریشان‌روزگار، دستِ انابت به امیدِ اجابت به درگاه حق بردارد، ایزدْ تَعالی در او نظر نکند. بازش بخواند؛ باز اعـراض فرماید.

۲۷۳- واژهٔ مشخص‌شده در مصراع «گفت: ای بیهوده‌گو، حرف کم و بسیار نیست» با کدام واژهٔ مشخص‌شده در گزینه‌های زیر، نقش دستوری یکسانی دارد؟

۱) گفت از بهر غرامت، جامه‌ات بیرون کنم

۲) اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع، کلاه شکوفه بر سر نهاده است.

۳) وظیفهٔ روزی به خطای مُنکر نبُرد.

۴) تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته است.

۲۷۴- کاربرد معنایی «ردیف» در مصراع دوم کدام گزینه متفاوت است؟

۱) بگفتا جان‌فروشی در ادب نیست — بگفت از عشقبازان این عجب نیست

۲) گفت می‌باید تو را تا خانهٔ قاضی برم — گفت رو صبح آی قاضی نیمه‌شب بیدار نیست

۳) زاهد ظاهرپرست از حال ما آگاه نیست — در حق ما هر چه گوید جای هیچ اکراه نیست

۴) گفت: «می بسیار خوردی زان، چنین بی‌خود شدی» — گفت :«ای بیهوده‌گو حرف کم و بسیار نیست»

۲۷۵- کدام بیت‌ها، مصداقی برای «مناظره» هستند؟

الف) بگفت او آن من شد زو مکن یاد — بگفت این کی کند بیچاره فرهاد

ب) ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز — کان سوخته را جان شد و آواز نیامد

پ) مشکلی دارم ز دانشمند مجلس بازپرس — توبه‌فرمایان چرا خود توبه کمتر می‌کنند؟

ت) نخستین بار گفتش کز کجایی — بگفت از دار ملک آشنائی

۱) الف، ب
۲) الف، ت
۳) ب، ت
۴) ب، پ

۲۷۶- هریک از آرایه‌های ستون (ب) به‌ترتیب به کدام ابیات ستون (الف) مربوط می‌شوند؟ (یک آرایه اضافی است.)

ستون (الف)	ستون (ب)
۱ـ بگفتا: «دل ز مهرش کِی کنی پاک؟» / بگفت: «آنگه که باشم، خفته در خاک»	الف) کنایه
۲ـ چو عاجز گشت خسرو در جوابش / نیامد بیش پرسیدن صوابش	ب) مجاز
۳ـ ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند / تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری	ج) جناس
	د) سجع

۱) الف، ج، د ۲) ب، ج، الف ۳) ج، د، ب ۴) ج، د، الف

۲۷۷- کدام گزینه، تکمیل‌کنندهٔ بیت زیر است؟

«..... بالله کز آفتاب فلک، خوبتر شوی»

۱) از پای تا سرت، همه نور خدا شود ۲) وجه خدا اگر شودت منظر نظر

۳) گر نور عشق حق به دل و جانت اوفتد ۴) یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر

۲۷۸- با توجه به بیت زیر، به‌ترتیب پاسخ مناسب پرسش‌ها در کدام گزینه آمده است؟

«ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد»

الف) مفهوم نمادین «پروانه» مشابه کدام واژه در بیت «گر کسی وصف او ز من پرسد/ بی‌دل از بی‌نشان چه گوید باز» است؟

ب) با توجه به مصراع دوم، شرط اصلی «عشق حقیقی» چیست؟

۱) بی‌نشان ـ جان‌فشانی و ایثار در عشق ۲) بی‌نشان ـ بی‌ادعایی و رازداری در عشق

۳) بی‌دل ـ جان‌فشانی و ایثار در عشق ۴) بی‌دل ـ بی‌ادعایی و رازداری در عشق

۲۷۹- مفاهیم «اعتراف بنده به درماندگی، یگانه‌پرستی، بخشندگی، خواست و مشیّت الهی» به‌ترتیب از ابیات کدام گزینه دریافت می‌شود؟ (یک بیت اضافی است.)

الف) لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید / مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی

ب) همه عزّی و جلالی، همه علمی و یقینی / همه نوری و سروری، همه جودی و جزایی

ج) نتوان وصف تو گفتن که تو در وصف نگنجی / نتوان شبه تو گفتن که تو در وهم نیایی

د) همه درگاه تو پویم، همه از فضل تو جویم / همه توحید تو گویم که به توحید سزایی

هـ) همه غیبی تو بدانی، همه عیبی تو بپوشی / همه بیشی تو بکاهی، همه کمّی تو فزایی

۱) الف، د، هـ ب ۲) ج، د، ب، هـ ۳) هـ الف، ب، د ۴) ج، الف، هـ ب

۲۸۰- نثر ساده و روان قسمت‌های مشخص‌شده، در تمام گزینه‌ها کاملاً صحیح است به‌جز ... .

۱) عاکفان کعبهٔ جلالش به تقصیر عبادت معترف که ما عَبَدناک حقّ عبادتک: آن‌چنان که شایستهٔ تو بود؛ تو را عبادت نکردیم.

۲) یکی از صاحب‌دلان که از این معامله بازآمد، یکی از یاران به طریق انبساط گفت: یکی از عارفان که نمازش تمام شد ...

۳) شفیعٌ مطاعٌ نبیٌّ کریم/ قسیمٌ جسیمٌ نسیمٌ وسیم: زیبا و خوش‌اندام

۴) عصارهٔ تاکی به قدرت او شهد فایق شده و تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته: دانهٔ خرمایی به پرورش خداوند، نخل بلندی شده است.

دین و زندگی ۳

دانش‌آموزان **اقلیت‌های مذهبی**، شما می‌توانید در صورت این‌که حضوری امتحان می‌دهید سؤالات مربوطه را از مسئول حوزه دریافت کنید و در صورتی که آنلاین امتحان می‌دهید، سؤال‌ها را دانلود کنید.

۱۰ دقیقه

دین و زندگی ۳
هستی‌بخش، یگانهٔ بی‌همتا
درس ۱ تا پایان درس ۲
صفحهٔ ۲ تا صفحهٔ ۲۶

۲۸۱- بیت «ذات نایافته از هستی، بخش/ چون تواند که بود هستی‌بخش» مربوط به کدام موضوع است؟

۱) مقدمهٔ اول نیازمندی جهان به خدا در پیدایش
۲) مقدمهٔ اول نیازمندی جهان به خدا در بقا
۳) مقدمهٔ دوم نیازمندی جهان به خدا در بقا
۴) مقدمهٔ دوم نیازمندی جهان به خدا در پیدایش

۲۸۲- با تفکر در خود و اشیای پیرامونمان چه وجه اشتراکی را می‌یابیم و دلیل آن چیست؟

۱) واجب الوجود بودن ـ وجودمان از خودمان بوده و همواره خواهد بود.
۲) واجب الوجود بودن ـ وجودمان از خودمان نبوده و نیست.
۳) پدیده بودن ـ وجودمان از خودمان نبوده و نیست.
۴) پدیده بودن ـ وجودمان از خودمان بوده و همواره خواهد بود.

۲۸۳-کدام عبارت پاسخ سؤال «چگونه می‌توان خدا را دید؟» می‌باشد و از کدام نوع دیدن با عنوان «از برترین هدف‌های زندگی» یاد شده است؟

۱) «لا تُدرِکُهُ الابصار» ـ قلبی و ملاقات با خدا
۲) «و هو یُدرک الابصار» ـ عینی و ملاقات با خدا
۳) «لا تُدرِکُهُ الابصار» ـ عینی و ملاقات با خدا
۴) «و هو یُدرک الابصار» ـ قلبی و ملاقات با خدا

۲۸۴-براساس مُفاد کدام آیه، هر موجودی در حد خودش تجلّی خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است؟

۱) «ما رَأیتُ شیئاً الا و رایتُ الله قَبله و بَعدَه و مَعَهُ»
۲) «اللهم لا تکلنی الی نفسی طرفة عینٍ ابداً»
۳) «تفکروا فی کل شیءٍ و لا تفکرو فی ذات الله»
۴) «الله نور السّماوات و الارض»

۲۸۵-با توجه به مراتب توحید، آیهٔ شریفهٔ «ولله ما فی السماوات و ما فی الارض ...» پس از کدام مرتبهٔ توحیدی قرار می‌گیرد؟

۱) توحید در مالکیت
۲) توحید در خالقیت
۳) توحید در ربوبیت
۴) توحید در ولایت

۲۸۶-کدام گزینه در مورد توحید نادرست است؟

۱) خداوند در قرآن کریم، همهٔ اعمال فردی انسان‌ها را بر مدار توحید قرار داده است.

۲) توحید سرلوحهٔ دعوت همهٔ پیامبران (ع) بوده است.

۳) در اسلام بدون اعتقاد به توحید، تنها اعتقادات اجتماعی فرد مورد پذیرش است.

۴) توحید به معارف دینی، حیات می‌بخشد.

۲۸۷-در کدام گزینه هر دو قسمت صحیح است؟

۱) کلمهٔ ربّ ۹۰۰ بار در قرآن آمده است. ـ واژهٔ الله بیشترین فراوانی را در میان اسمای الهی دارد.

۲) عبارت ربّ العالمین بیش از ۹۰۰ بار در قرآن آمده است. ـ واژهٔ رب بیش از ۴۰ بار در قرآن ذکر شده است.

۳) توحید در ربوبیت به این معناست که موجودات نقشی در تدبیر سایر مخلوقات ندارند. ـ واژهٔ ربّ بیشترین فراوانی را در میان اسمای الهی دارد.

۴) ربّ به معنای مالک و صاحب اختیاری است، که تدبیر و پرورش مخلوق به دست اوست. ـ کلمهٔ ربّ بیش از ۹۰۰ بار در قرآن آمده است.

۲۸۸-این که در قرآن کریم آمده است که وزیر سلیمان، آصف بن برخیا، در یک لحظه تخت بلقیس را از مسافتی طولانی منتقل می‌کند، نشان‌دهندهٔ چیست؟

۱) انسان موحد همه اثرگذاری‌ها را به عنایت خداوند کریم می‌داند.

۲) انسان می‌تواند با طیّ مراتب بندگی به اذن خداوند به توانایی‌هایی در عالم امکان برسد.

۳) انسان‌ها می‌توانند با قبول اثر مخلوقات، آثار و نتایج را از خداوند، نه مستقل و بی‌نیاز از او بدانند.

۴) خداوند به برخی از انسان‌ها فراتر از راه‌های مادی عطا می‌کند تا انسان را به مرتبهٔ شکرگزاری برساند.

۲۸۹-آنجا که حضرت عیسی (ع) می‌فرماید: «من برایتان از خاک پرنده‌ای می‌سازم و در آن می‌دمم» به کدام مرتبهٔ توحید اشاره دارد و ارتباط آن با اذن و اجازهٔ الهی چگونه است؟

۱) توحید در ربوبیت ـ در کنار آن

۲) توحید در ربوبیت ـ در راستای آن

۳) توحید در مالکیت ـ در کنار آن

۴) توحید در مالکیت ـ در راستای آن

۲۹۰-خاستگاه اصلی تفکر جریان تکفیری در این که هر مسلمانی مانند آن‌ها نمی‌اندیشد، مشرک و کافر است، چیست؟

۱) اعتقاد نادرست آنان دربارهٔ توحید و شرک

۲) تنفر مردم جهان به دین اسلام راستین

۳) طلب دعا و شفیع قراردادن پیامبران (ع) و معصومین (ع)

۴) واجب بودن کشتن کسی که مانند آنان نمی‌اندیشد

زبان انگلیسی ۳

Sense of Appreciation
درس ۱
صفحهٔ ۱۵ تا صفحهٔ ۳۰

PART A: Vocabulary & Grammar

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

291- I think if you … to a special meeting, you should wear your best clothes.

1) are invited
2) were inviting
3) invite
4) invited

292- Reading these amazing books … to all the students in the class who want to create a promising future for themselves.

1) recommends
2) recommend
3) is recommended
4) are recommended

293- Ali was as fluent as anyone else when it came to speaking English, and that was why he … the job.

1) was offered
2) has offered
3) offers
4) offered

294- The company made a/an … donation to the local school so that children could buy new books.

1) generous
2) accidental
3) ordinary
4) religious

295- A long walk in the fresh air and a good conversation with a friend can … my sadness completely.

1) develop
2) invent
3) cure
4) boost

296- Under the … of final exams, many students forget to eat properly and end up feeling exhausted.

1) strength
2) inspiration
3) instance
4) pressure

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Every child needs to know that they have things that make them unique and special. But when you compare your kids, this message gets lost. Even just complimenting one child in front of another can make them wonder if they measure up. Comparisons between two children often backfire and cause the child who is being compared to the "golden child" to just give up and refuse to try any longer.

Additionally, kids naturally want to please their parents and when you compare them to each other, this increases their anxiety and stress levels and lowers their self-esteem, especially when they start to believe that their sibling is better than they are.

Instead of making comparisons, be sure you are consistently pointing out the positives in each child. For instance, you might comment on how hard one child worked on a project and comment on how thoughtful another child was when they created a card for a sick friend. If you do <u>it</u>, both children will not assume that you are happier with the other sibling, and this gives them endless energy to do their best to satisfy their parents.

297- What is the best title for the passage?

1) Kids with High Anxiety and Stress Levels
2) Kids Want to Be Unique and Special
3) Avoid Comparing Your Children
4) Children and Lost Messages

298- Which of the following best describes the meaning of the "golden child", as used in paragraph 1?

1) Children who are always being compared.
2) Children who are unique and special.
3) Kids whose parents seem to love them more.
4) Kids who give up and refuse to try.

ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

299- According to the passage, if children feel that they are not unique and special, they will most likely … .

1) lose the message
2) feel anxious and worried
3) hate their sibling
4) try harder to please their parents

300- What does the underlined word "it" in paragraph 3 refer to?

1) Pointing out the positives in each child
2) Creating a card for a sick friend
3) Comparing the children with each other
4) Being happier with the other child

کانون فرهنگی آموزش قلم‌چی

کتاب‌های آبی انسانی را پیمانه‌ای تمرین کنید

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

